

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Přírodovědecká fakulta

**Vývoj počtu obyvatelstva v Evropě roku 1960 -
2022**

Bakalářská práce

Adam Jelínek

Školitel: Mgr. Michal Vančura, Ph.D.

Konzultant: doc. RNDr. Tomáš Kučera, Ph.D.

České Budějovice 2024

Bibliografické údaje

Jelínek A.,2024: Vývoj počtu obyvatelstva v Evropě od roku 1960 – 2022.
(Population development in Europe from 1960 – 2022, Bc. Thesis in Czech) – 90
p., Faculty of Science, University of South Bohemia, České Budějovice, Czech
republic

Anotace

Bakalářská práce se zabývá zkoumáním vývoje počtu obyvatelstva v Evropě mezi lety 1960 a 2022. V práci byl použit bazický a řetězový index a shluková analýza. Bazický index byl vypočten pro porovnání s počátečním rokem, zatímco řetězový index pro porovnání hodnot mezi jednotlivými lety. Shluková analýza byla použita pro rozdělení států do skupin podle podobnosti hodnot bazického indexu

Annotation

Bachelor thesis analyse human population development between 1960 and 2022. In order to evaluate the population development in each Europe country, chained, basic indices were calculated. Cluster analysis was also used to determine similar trends across countries. Differentiates Europe into areas where more detailed analysis is done.

Prohlašuji, že jsem autorem této kvalifikační práce a že jsem ji
vypracoval(a) pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu
použitých zdrojů

V Českých Budějovicích, 12. 4. 2024

Adam Jelínek

Poděkování:

Děkuji svému školiteli Mgr. Michalu Vančurovi , Ph.D za odborné vedení a připomínky, díky kterým jsem se ve své práci mohl posouvat. Dále bych chtěl poděkovat svému konzultantovi Tomáši Kučerovi za čas, který mi věnoval a odborné rady, které mi předal.

Obsah:

- 1) Úvod**
- 2) Hypotézy**
- 3) Sběr dat**
- 3,1) Zkratky a slovníček pojmů**
- 4) Metodika**
- 5) Závěr**
- 6) Výsledky a diskuse**
- 7) Literatura a zdroje**
- 9) Příloha**

1) Úvod

Jako první téma k vypracování bakalářské práce byl vybrán Regionální vývoj počtu obyvatelstva v Německu od druhé světové války do současnosti, díky tomu, že nebyla nalezena vhodná data. Po prodiskutování s vedoucím práce bylo zvoleno jiné téma, Vývoj počtu obyvatelstva v Evropě mezi lety 1960 a 2022. Záměrem bylo vybrat co nejdelší časovou řadu abychom mohli ukázat co nejvíc událostí, které demografický vývoj ovlivnily. Jedním ze záměrů se také stalo vyzkoumat, které státy vymírají a kde naopak počet obyvatel narůstá.

Demografie jako věda původně vznikla složením řeckých slov Démos, což znamená lid, a grafein – popisovat. Popisem lidu se zabývají i další vědy, patří mezi ně etnografie, sociologie a medicína. Zabývají se ale jen určitým rysem populací. Z nich se demografie zabývá reprodukcí populací.

V odborné studii použil slovo demografie jako první Francouz Achille Guillard v roce 1855. Do té doby se používaly pojmy jako populacionistika, populační studie nebo demologie. Podle vícejazyčného demografického slovníku OSN je za demografickou vědu považováno odborné studium lidských populací.

Upřesníme, co to populace je, používá se totiž ve dvou významech. Mluví se o ní, jako o obyvatelstvu určitého území, jako je například Praha, Německo, nebo i celý svět (Koschin, str.7). Ve druhém případě se využívá k *„popisu skupiny osob se stejnými biologickými, kulturními a sociálními znaky, v jejímž rámci dochází k reprodukci. Místo populace máme pro první případ přesnější termín – obyvatelstvo“* (Koschin, 2000, str. 7). Příkladem populace, kterou není možné vymezit díky hranicím určitého území, je populace romská. (Koschin, str.7).

Demografie se snaží zaměřovat i na jiné oblasti, než je jen reprodukce populací. Do svého působení zahrnuje i vztahy ovlivňující reprodukci, což jsou například sňatky a rozvody. Systém, který zahrnuje populaci, její reprodukci i vztahy jí ovlivňující označujeme jako demografický. Již staří Egypťané a Číňané vytvářeli před 5000 let soupisy obyvatelstva. Jenže nešlo o zkoumání reprodukce obyvatelstva, proto nemůžeme zprostředkovaně mluvit o demografii jako vědě jen díky nim.

Počátek demografie může být datován přesně na leden roku 1662, protože v té době vyšla práce Johna Graunta „*Natural and Political Observations Mentioned in a Following Index, and made upon the Bills of Mortality with Reference to the Government, Religion, Trade, Growth, Air, Diseases and the Several Changes of the Said City*“. Díky tzv. *lístkům o zemřelých* se pan Graunt pokusil zrekonstruovat řád vymírání obyvatelstva v Londýně. Díky jeho dílu se zvýšil zájem o demografické problémy, rozvíjela se statistika a teorie pravděpodobnosti (Koschin, str. 7).

Ve dvacátých letech se demografie začala vyvíjet jako samostatná věda. Vytvořily se národní a nadnárodní instituce, které se věnují jen demografickým problémům. Patří mezi ně i Evropské sdružení pro populační studia.

Demografický vývoj Evropy patří mezi aktuální témata. Důvodů je několik. V posledních letech je řešena migrace do států Západní Evropy, která přichází ve vlnách. Debatuje se o tom, jak ekonomiku země a život zdejších obyvatel příchod migrantů ovlivní. Lidé migrují většinou ze zemí s horší životní úrovní, které bývají postiženy válečným konfliktem, například občanskou válkou v Sýrii. Intenzivní je totiž imigrace z Afriky do Evropy. Lidé také řeší, jak se bude vyvíjet ekonomika v kontextu stárnutí obyvatelstva v jejich zemi. Počet obyvatel je propojen s více oblastmi, například ekonomikou.

Demografickou dynamiku ovlivňují tři kategorie pohybu, přirozený, mechanický a sociálně ekonomický. Přirozený pohyb obyvatelstva způsobuje vnitřní změny v zemi, vzniká jako výsledek přirozeného rozmnožování a umírání. Podle vztahu těchto procesů jde buď o přirozený přírůstek nebo úbytek obyvatelstva. Mechanickému pohybu se říká mobilita obyvatelstva, zahrnuje jeho všechny prostorové přesuny. Největší pozornost je však obvykle věnována migračním pohybům zahrnujícím emigraci a imigraci obyvatel. Emigrace je odchod ze země původu, člověk se odstěhuje. Jako imigrace se označuje příchod do jiného státu, kde se člověk dále usadí. Pokud by člověk do státu přišel a v řádu jednotek dnů by zase odešel, šlo by o turismus, ne o imigraci.

Velké množství forem demografické dynamiky lze rozdělit v zásadě do tří kategorií porodnost (natalita), úmrtnost (mortalita), plodnost a migrace.

Význam migrace spočívá v tom, že mění složení a strukturu obyvatelstva jednotlivých států. Existují pro ní push a pull faktory, což jsou „důvody“ proč migrovat z mateřské země do zahraničí, i motivace, proč si vybrat za cílovou destinaci zrovna jednu konkrétní zemi. Mezi Push faktory patří horší podmínky pro život v rodné zemi, které vycházejí z horší možnosti užít se, najít práci a založit rodinu. Také ozbrojené konflikty v Evropě i mimo ni. Země, které jsou umístěny na břehu Středozemního moře se staly cílovými pro migraci. Stalo se tak v posledních třiceti letech, hlavně z toho důvodu, že jsou geograficky blízko regionům s vysokou mírou emigrace, což jsou země Maghrebu a Balkán (Catherine Withol de Wenden, 2020)

Příčin, které ovlivňují demografické chování je větší množství. Úmrtnost starého kontinentu ovlivnili v minulosti pandemie nemocí. Mimo časové období, které zkoumám, zasáhly Evropu choroby jako např. Španělská chřipka, nebo pandemie covidu 19, která započala v prosinci roku 2019. I když se časové rozmezí působení Španělské chřipky neshoduje se zkoumaným obdobím práce, je zmíněna, protože tyto události se propsaly do toho, jak dnes evropská populace vypadá.

K dalším procesům, které mohou ovlivnit základní procesy (mortalita, natalita) patří sňatečnost, rozvodovost a potratovost.

Evropu byla v práci rozdělena podle knihy Regionální geografie od Bičíka, Bláhy a Anděla, na Severní, Střední, Západní, Jižní a Jihovýchodní. Autoři dělí celý svět na makroregiony, ale naše práce se zaměřuje jen na Evropu. Do bakalářské byla zahrnuta i Ukrajina.

Podle Anděla, Bičíka a Bláhy je Ukrajina jasně vymezena v Ruském makroregionu. Zmínění autoři ji tam sice řadí, ale ne všichni se shodnou na tom, kam Ukrajina striktně patří. Podle webu World atlas je oddělení Evropy a Asie komplikované. Hranice mezi Evropou a Asií je neobvyklá v tom, že ji z velké části tvoří hory a řeky. Navíc se v historii mnohokrát změnila, takže není jednoduché říct, kam Ukrajina patří či ne.

Zakarpatská část Ukrajiny byla součástí Československa a v roce 1945 byla připojena k Sovětskému svazu, který sdružoval ji, Rusko a další Evropské země, jako je Česká a Slovenská republika, nebo například Bulharsko.

Mezi zeměmi Evropské unie a Ukrajinou byly podepsány dohody po událostech roku 2014, kdy došlo na Ukrajině k revoluci. Od roku 2017 začalo platit, že mezi státy EU a Ukrajinou funguje zóna volného obchodu. V roce 2022 došlo k napadení Ukrajiny Ruskem. Proto požádala o členství v Evropské unii.

Severní Evropa zahrnuje Dánsko, Švédsko, Finsko, Norsko, Island, Litvu, Lotyšsko a Estonsko. Střední Evropa je utvářena osmi státy, jde o Německo, Švýcarsko, Rakousko, Lichtenštejnsko a země Visegrádské čtyřky. Jejimi členy jsou Slovensko, Maďarsko, Polsko a Česká republika.

Západoevropský mezoregion je tvořen Velkou Británií, Irskem, státy Beneluxu, Francií a Monakem. Na Iberském a Apeninském poloostrově jsou rozloženy státy jihoevropského mezoregionu. Jsou jimi nachází Španělsko, Portugalsko, Andorra, Itálii, Vatikán a San Marino. Patří do něj také Řecko, Malta a Gibraltar, což je území, které je jako jediné nepropojené s evropskou pevninou.

Mezoregion Jihovýchodní Evropy se rozprostírá na Balkánském poloostrově a jeho hranice jsou relativně neostře vymezené. Například Slovinsko osciluje mezi Jihovýchodním a Středním mezoregionem. Podobná je situace Řecka, propojují ho silné vazby s Jihovýchodní Evropou, ale zařazen je do mezoregionu Jižní Evropy.

Monako, San Marino, Vatikán a Andorra přiřazují autoři do kategorie ministátů, někdy se určují jako státy městské. Do práce nebyly zahrnuty Vatikán a Andorra. Vatikán nebyl analyzován, protože k němu chyběla data v databázi. Andorra je svou rozlohou druhým nejmenším státem Evropy, hned po Vatikánu. I když v bakalářské práci jsou analyzovány malé státy (dále jako ministáty) jako je Lucembursko, San Marino, nebo Lichtenštejnsko, Andorra do práce zahrnuta nebyla, byť by k ní byla dostupná data v databázi World bank population total.

Mezoregiony jsou si podobné, co se týče počtu států, severní a střední se skládá z 8, západoevropský 7, jižní 6 a jihovýchodní z 11 zemí. Z toho vyplývá, že mezoregion jižní Evropy je nejmenší a Jihoevropský největší, co se týče počtu států.

Potom, co skončila druhá světová válka, byla Evropa v roce 1945 rozdělena na země Východního bloku a země Západu. Východní blok

utvářely země, které byly pod vlivem Sovětského svazu. Země západní části byly pod vlivem Spojených států. S příchodem roku 1991 skončila studená válka, která tu mezi zeměmi probíhala od konce druhé světové války. Rozpadl se také Svaz sovětských socialistických republik. Rozdělení zemí Evropy tak od roku 1945 přetrvávalo až do roku 1991. V práci je zkoumáno období od roku 1960, ale je důležité uvést skutečnost rozdělení států pro pochopení historického kontextu.

2. Hypotézy

Hypotéza 1 - Na základě článku (Determinanty zakládání rodiny a plození dětí během společenské transformace ve střední a východní Evropě) bylo předpokládáno, že dynamika vývoje počtu obyvatelstva se vyvíjí rozdílně v západní a východní Evropě.

Hypotéza 2: Na základě rozdělení Evropy na západní a východní po 2. Světové válce, bylo předpokládáno, že státy podporované Marshalovým plánem měly jiný ekonomický vývoj (se vyvíjely jinak), než státy Východního bloku sdružené do organizace RVHP (Rady vzájemné hospodářské pomoci), což se projevilo na dynamikách obou stran Evropy.

3. Sběr dat

Předpokladem pro výběr jedné z databází bylo, že Eurostat bude poskytovat přesnější data. Porovnávány byly databáze Světové banky, Eurostatu a jednotlivé databáze národních statistických úřadů evropských zemí, protože z nich první dvě databáze čerpají. Od začátku června do konce srpna byly vyhledávány data na národních statistických úřadech a porovnávány s údaji v obou databázích.

Eurostat

Statistický úřad evropské unie EUROSTAT shromažďuje přednostně data pro počet obyvatel v členských zemích EU, ale i v zemích, které členy nejsou, zpravidla s nimiž mají uzavřeny obchodní smlouvy a dokumenty o mezinárodní spolupráci

Databáze Eurostatu poskytuje časovou řadu, která je dostupná jen od roku 2012 a končí v roce 2023. Obsahuje hodnoty, které jsou v některých případech popsány písmeny.

Pracuje s bydlícím obyvatelstvem, což je počet osob s obvyklým bydlištěm v dané zemi k 1. lednu příslušného roku. „Pokud není obvykle bydlící obyvatelstvo k dispozici, mohou země vykazovat legální nebo registrované rezidenty.

„Členské státy zasilají Eurostatu první výsledky o hlavním demografickém vývoji v referenčním roce (T), které obsahují celkový počet obyvatel k 31. prosinci roku T (dále Eurostat zveřejňuje jako Počet obyvatel k 1. lednu roku T+1), celkový počet narozených a celkový počet zemřelých během roku T. Tento sběr údajů je definován v nařízení 1260/2013 o evropské demografické statistice. Země mohou také Eurostatu na dobrovolném základě předávat předběžné údaje o celkovém přistěhovalectví, emigraci a čisté migraci během roku (T).

Sběr údajů Eurostatu o výše uvedených číslech se nazývá DEMOBAL a probíhá každý rok v červnu. Eurostat zveřejňuje tyto první demografické odhady v červenci každého roku v online databázi v tabulce Změna populace - Demografická bilance a hrubé sazby (demo_gind). “(přeloženo autorem bakalářské práce)

Tyto první demografické odhady mohou být buď potvrzeny, nebo aktualizovány sběrem demografických údajů Eurostatem, který se koná každý rok v prosinci (tzv. Unidemo), kdy země předkládají podrobné členění (např. podle věku a pohlaví) svých ročních údajů o populaci, včetně údajů o migraci, na národní a regionální úrovni.

Podle nejaktuálnějších údajů jsou statistiky obyvatelstva revidovány díky údajům z národních statistických úřadů.

Pokud dojde k přerušení časové řady kvůli metodickým změnám, změnám ve zpracování dat a nebo revizím v počtech obyvatel hlášených zeměmi, je to v databázi označeno písmenem b (přerušení řad).

Údaje pro jednotlivé evropské státy jsou v databázi označovány pomocí písmen

p – prozatimní údaje, e – odhadovaný, b – přerušení časové řady. Nahlášené chyby jsou

WORLD BANK

Světová banka získává a používá informace o počtu obyvatel v zemích ze široké palety zdrojů, kam spadají i národní statistické úřady, mezinárodní organizace, vládní a univerzitní šetření a další zdroje.

„Kvalitu a spolehlivost oficiálních demografických údajů ovlivňuje také důvěra veřejnosti ve vládu, závazek vlády k úplnému a přesnému sčítání, důvěrnost a ochrana před zneužitím údajů ze sčítání a nezávislost sčítacích agentur na politickém vlivu. Srovnatelnost populačních ukazatelů je navíc omezena rozdíly v konceptech, definicích, postupech sběru dat a metodách odhadů používaných národními statistickými úřady a dalšími organizacemi, které shromažďují data. Mezinárodní migrace je kromě porodnosti a úmrtnosti jediným dalším faktorem, který přímo určuje populační růst země.“ (přeloženo autorem bakalářské práce)

V databázi světové banky je celkový počet obyvatel určený díky faktické definici obyvatelstva. Do ní se započítávají všichni obyvatelé. Není důležitý právní status ani občanství. Údaje uvedené v databázi jsou odhadnutými hodnotami vytvořené v polovině roku. Údaje jsou utvářeny pomocí metody tzv. „kohortové složky“. Aby mohla být použita, jsou potřeba k dispozici údaje o plodnosti, úmrtnosti a čisté migraci. Tyto hodnoty jsou údaji shromážděnými ve výběrových šetřeních, která mohou být malá nebo omezená svým pokrytím. Světová banka vychází z údajů, které nashromáždí OSN.

„V odhadech OSN je jednotkou kohorty pětiletá věková skupina a používají se data za pětileté období; proto interpolace pro získání ročních údajů nebo jednotlivé věkové struktury nemusí odrážet skutečné události nebo věkové složení“ (přeloženo autorem bakalářské práce)

Odhady populace vznikají díky demografickému modelování. Z toho důvodu jsou náchylné ke zkreslení a chybám vzniklým díky nedostatkům modelů i dat.

Všechny státy vykazovaly stejný trend vývoje, jen měly odlišná data. Rozdíly mezi nimi pro jednotlivé roky čítaly i desítky tisíc obyvatel. U Německého národního úřadu jsem se k datům nedostal, protože bylo nutné se zaregistrovat.

Bylo zjišťováno, jestli za rozdíl mezi daty může posun v době měření. Předpokladem bylo, že Eurostat má měření provedena v lednu a Světová banka v prosinci daného roku.

V obou zdrojích se vyskytují doplňkové informace k datům, které popisují národní statistické úřady. Databáze Population, total – World – The World bank poskytuje údaje pro celou zkoumanou časovou řadu v rozmezí 1960 – 2022. Databáze Eurostatu ale poskytuje údaje jen do roku 2012, tedy pro kratší časovou řadu. V databázi Eurostatu se vyskytují prázdná místa, některá data pro jednotlivé roky chybí. Také jsou data popsána zkratkami, přibližně (P- provisional), (E- estimated) odhadnuto, (B-break in time series) měření přerušeno, (BP – break in time series provisional) provizorní měření v čase přerušeno, (BE – break in time series estimated) měření v čase přerušeno odhadováno, (EP- estimated provisional) – odhadováno provizorně, .. Srovnáním všech 3 zdrojů informací (databáze Eurostat, World bank a národní statistické úřady) bylo zjištěno, že data z World bank vykazují menší odchylku v počtu obyvatelstva pro jednotlivé roky. Pro ujištění, že není na Eurostatu dostupná žádná databáze pro delší časovou řadu se kterou bychom mohli pracovat, byla kontaktována emailem paní Laia Guinovart a paní Jitka Lošanová z českého ESDS týmu Českého statistického úřadu. Jde o Centrum podpory uživatelů evropských statistických dat v České Republice. Paní Laia Guinovart byla kontaktována přes uživatelskou podporu Eurostatu.

Bylo zjištěno, že data pro delší časovou řadu nejsou k dispozici. Z výše popsaných důvodů bylo dále pracováno s databází Světové banky.

3.1 Zkratky a pojmy

EU – Evropská unie

EUROSTAT – Evropský statistický úřad

NATO – Severoatlantická aliance

EHS – Evropské hospodářské společenství

SSSR – Svaz Sovětských socialistických republik

HDP – hrubý domácí produkt, představuje výkonnost ekonomiky, když dojde na porovnávání států.

USD – americký dolar, používán v souvislosti s HDP jako jednotka

4. Metodika

- byla vybrána vhodná data – díky komparaci údajů databáze Eurostatu, databáze Světové banky a jednotlivých národních statistických úřadů bylo nakonec rozhodnuto pro databázi „Population total“ od Světové banky

- Evropa byla rozdělena na mezoregiony podle Anděla, Bičíka a Hampla. Zmínění autoři řadí Ukrajinu do Ruského makroregionu, Ukrajina byla do práce zařazena, ale Rusko ne

- poté byl vypočítán bazický index

-> bazický index se počítá tak, že se počet obyvatel vynásobí stem.

Následně se celé číslo vydělí počtem obyvatel pro počáteční rok, čili bází.

-> byl počítán aby bylo možné porovnávat vývoje počtu obyvatel i ve rozlohou nepoměrně velkých státech, díky indexu je možné srovnávat hodnoty v procentech

-> Pro zjednodušení bylo počítáno jen s dekadami

- dále byl vypočítán řetězový index – počítá se tak, že počet obyvatel v daném konkrétním roce se vydělí počtem obyvatel v roce předcházejícím a tím se získá hodnota, která nám říká, jak moc se počet obyvatel zvýšil, či snížil oproti roku předešlému.

- pro analytickou část byla vytvořena ještě shluková analýza – tzv. cluster analysis. S její tvorbou pomohl konzultant. Jde o metodu, která díky matematickému výpočtu dokáže přiřadit jednotlivé státy k sobě do skupin podle vývoje bazického indexu. Před výpočtem bylo definováno, že chceme utvořit 4 skupiny. Při provádění shlukové analýzy si vždy pro její výpočet můžeme nadefinovat jiný počet skupin. Pokud bychom chtěli vědět, kolik skupin je ideální udělat, museli bychom vytvořit graf – tzv. scree plot. Pozorovali bychom průběh jeho křivky, až bychom našli místo, kde se láme. Podle něj bychom následně určily, jaký počet skupin je ideální pro

vytvoření shlukové analýzy. Pro výpočet shlukové analýzy se dá použít větší množství funkcí. Jednou z nich je funkce „k means“.

- data byla vyhodnocena díky zmíněným postupům
- byl napsán závěr

5) Závěr

Evropa byla na počátku rozdělena díky literatuře od Anděla, Bičíka a Bláhy na mezoregiony severní, střední, západní, jižní a jihovýchodní. Mohlo být ale zvoleno jiné členění.

Jako zvláštní část byla k mezoregionům zařazena Ukrajina. Anděl, Bičík a Bláha ji sice uvádějí v Ruském makroregionu, ale existují i argumenty pro její zařazení do Evropy, a to z důvodu polohy země, jejíž většina sice leží v Asii, ale hlavní město stále náleží do Evropy.

Nejprve se hledala databáze s nejdelší časovou řadou, bez popisků u dat a bez slepých míst. Byla proto vybrána databáze World bank. Data v ní jsou odhadované hodnoty v polovině roku, které se získávají díky údajům z šetření národních statistických úřadů a použití matematických modelů. Pro zjednodušení práce s daty bylo dále pracováno s údaji pro dekádní roky. Tím pádem bylo pro každou zemi analyzováno sedm hodnot. Byl vypočítán bazický index a řetězový index, díky kterým je možné poukazovat na extremity, jako je nejnižší nárůst, nebo pokles a nejvyšší nárůst či pokles. Také se jejich prostřednictvím dá popisovat trend vývoje. Dá se poukazovat na roky, kde se hodnoty vyvíjí specificky. Tyto roky se dají označit jako přelomové.

Bazický index byl zvolen pro ukázkou vývoje oproti počátečnímu roku 1960. Také byl zvolen, aby bylo možné porovnávat nepoměrně velké státy. Je to možné díky tomu, že součástí výpočtu bazického indexu je převod na procenta. Díky němu můžeme srovnávat i státy, kde nežije stejný počet obyvatel. Řetězový index byl vypočítán, aby mohl být ukázán rozdíl ve vývoji mezi jednotlivými roky. Pro zjednodušení práce s daty bylo opět pracováno jen s roky pro jednotlivá desetiletí – dekádními roky. Následně je možné dokládat informacemi zjištěnými z literatury a internetových zdrojů vývoje hodnot obou indexů.

Na počátku práce byl stanovený cíl zjistit, jestli se státy dají podle podobnosti hodnot zařadit do skupin, které by spojovaly jejich vývojové trendy. Kvůli tomu byl osloven konzultant doc. RNDr. Tomáš Kučera, Ph.D., aby mohla být provedena shluková analýza, která se provádí na základě výpočtu přes matematickou funkci. Takových funkcí je větší množství. Byly tedy nadefinovány čtyři skupiny do kterých se státy měly rozdělit podle hodnot bazického indexu. Ukázalo se, že státy, které byly na počátku rozděleny do mezoregionů, už nejsou spolu v definované oblasti, ale podle hodnot bazického indexu. se přerozdělily do jiných uskupení.

Shlukovou analýzou se zabývali Seydeh Zahra Faghani, Jamshid Yazdani, Abolfazl Hosentaj, Abolfazl Nikpour ve své práci Geografický vzorec stárnutí populace v provincii Mazandaran v letech 1986-2011 pomocí hierarchické shlukové analýzy. Pro lepší názornost by bylo možné vypracovat mapové výstupy, kde by bylo vidět státy rozdělené do skupin podle intezity barvy. Šlo by o škálu odstínů stejné barvy. Pro lepší znázornění extremity vývoje bazického a řetězového indexu by mohly být zpracovány mapové výstupy, kde by bylo vidět, v jakém státě počet obyvatel zobrazený díky bazickému nebo řetězovému indexu nabývá nejvyšších, nejnižších, či podobných hodnot.

6. Výsledky a diskuse

Cílem bylo zjistit, zda jsou patrné rozdíly ve vývoji počtu obyvatelstva mezi státy Severní a Jižní Evropy, a mezi státy Jihovýchodní a Západní Evropy. Použito bylo výpočtu bazického a řetězového indexu, společně se shlukovou analýzou. Prostřednictvím těchto metod byla zjišťována rozdílnost mezi vývoji počtu obyvatel mezi postsocialistickými státy a těmi, které byly po celou dobu vývoje svobodné. Šlo o srovnání států západní a jihovýchodní Evropy. Pro pozorování bylo vytvořeno srovnání států severní a jižní Evropy. Pro vytvoření grafů byly použity hodnoty bazického indexu pro jednotlivá desetiletí.

Severní Evropa

V rozmezí let 1970 a 1990 se nejnižšími hodnotami prezentovalo Finsko. Ve vývoji sice rostlo, ale ze všech států nejméně.

Od roku 2000 do rok 2020 se nejnižšími hodnotami prezentovalo Lotyšsko, kde došlo za 30 let k poklesu o 22,02 procentních bodů. Naopak nejvyšší hodnoty vykázal Island a to po celou dobu vývoje.

Estonsko, Lotyšsko a Litva

Od roku 1940 byly Estonsko, Lotyšsko a Litva pod nadvládou Sovětského svazu. Samostatnost získaly až v roce 1991. (Černoušek, 2020) Zejména v Estonsku a Lotyšsku poté zůstalo vysoké zastoupení Rusů, jde o 27% obyvatel. V Litvě tvoří Rusové 5% obyvatelstva, podobně jako Poláci.. (Anděl, 2019)

U všech tří zemí vykazuje ekonomika podobné vývojové rysy. V Mezoregionu severní Evropy jsou ekonomiky Pobaltských států nejúspěšnějšími. Poté, co vstoupily do Evropské unie, v nich došlo k hospodářskému nárůstu, díky němuž se jim začalo říkat „Baltský tygr“. Pobaltské státy disponují. Mezi lety 2005 – 2008 narůstala ekonomika o 8% ročně. Došlo k tomu díky nízkým mzdám, kvalifikované pracovní síle a zahraničním investicím. Počet obyvatel v zemích klesá.

Ekonomika v rozmezí let 2005-2008 narostlo o 8% ročně. Došlo k tomu díky nízkým mzdám, kvalifikované pracovní síle a zahraničním investicím. Počet obyvatel v zemích klesá. (Anděl, 2019)

Lotyšsko

Země se vylidňuje od roku 1990. K hlavnímu hromadnému odchodu došlo v roce 2004, potom, co země vstoupila země do EU, protože se pro Lotyšsko otevřel zahraniční pracovní trh. Směřovaly hlavně do Velké Británie a Irsko. (Brunner, 2016) U Lotyšska vyšel bazický index druhý nejnižší ze všech států. Počet obyvatel země oproti roku 1960, klesl na 89 %, jde o druhou nejnižší hodnotu, na kterou se evropský stát při svém vývoji dostal za zkoumané období.

Švédsko

Švédskou populaci můžeme popsat díky velmi příznivým demografickým charakteristikám. Patří k nejlepším na planetě. Střední délka života u mužů překračuje 81 let, v roce 2015 se země tří korunek umístila na 3. místě. U žen je střední délka života 84 let a kojenecká úmrtnost je nižší než 5%. (Anděl, 2019).

Hrubý domácí produkt na jednoho obyvatele řadí zemi do první světové desítky. Země spolu s Japonskem a Dánskem patří mezi státy, v nichž jsou příjmy obyvatelstva rozděleny nejrovnoměrnějším způsobem

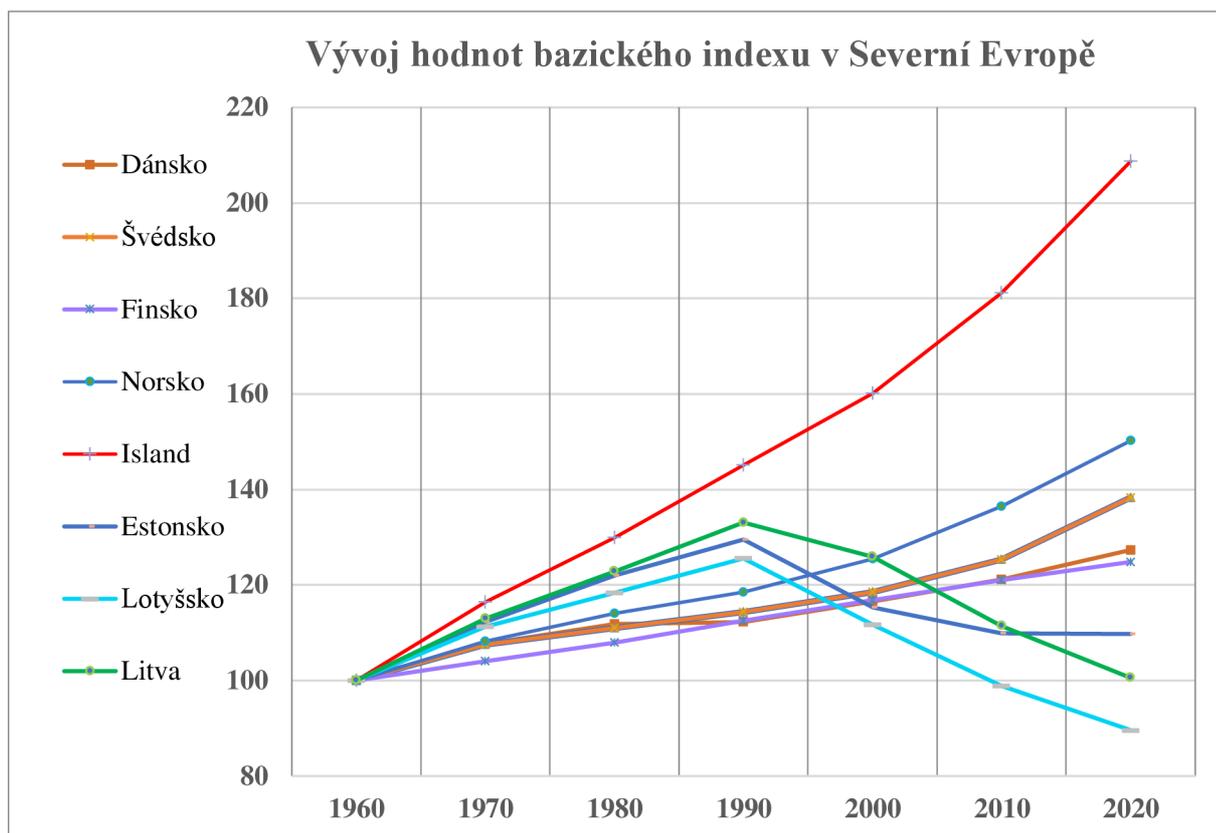
Patří mezi země, které zůstaly neutrální v průběhu světových válek. Nezapojilo se ani do Studené války, která probíhala v rozmezí let 1945 – 1991.

Dynamika

K největšímu nárůstu došlo v roce 2020 u Islandu, kde se hodnota bazického indexu oproti roku 2010 zvýšila o 27,58 procentních bodů.

K nejmenšímu nárůstu došlo v roce 1990 v Dánsku, kde se hodnota indexu zvýšila oproti roku 1980 jen o 0,39 procentního bodu.

K největšímu poklesu ve vývoji hodnot indexu došlo v roce 2010 v Litvě. Tady hodnota indexu poklesla o 14,48 procentních bodů.

nejmenšímu poklesu došlo v Estonsku v roce 2020, hodnota indexu klesla o 0,16 procentního bodu.

1970

V roce 1970 došlo u všech států severní Evropy k nárůstu hodnot bazického indexu. K největšímu růstu došlo na Islandu, kde se počet obyvatel zvýšil o 16,44 procentních bodů oproti počátečnímu roku. Došlo tedy k nárůstu počtu obyvatel.

V Litvě se projevil nárůst o 13 procentních bodů a v Estonsku o 12,26 %.

V Norsku stouply hodnoty indexu o 8,22 procentních bodů, v Dánsku o 7,62% a ve Švédsku o 7,46%. Nejmenším nárůstem se prezentovalo Finsko. Hodnoty bazického indexu tu narostly jen o 3,99%.

1980

V roce 1980 všechny státy zaznamenaly růst počtu obyvatelstva. K největšímu nárůstu došlo na Islandu, kde počet obyvatel oproti bázi stoupl

o 29,94%. Jde o největší nárůst pro rok 1980.

V Litvě a Estonsku došlo k podobným vývojem počtu obyvatel. V Litvě se počet obyvatel zvýšil o 22,84 procentních bodů a v Estonsku o 21,94 procentních bodů.

V Lotyšsku se počet obyvatel zvýšil oproti bázi o něco méně, než v Litvě a Estonsku, jen o 18,42 procentních bodů. Všechny tři státy vykazují podobný stejný trend vývoje.

V Norsku narostly hodnoty indexu o 14,08 procentních bodů.

V Dánsku a Švédsku byl nárůst velmi podobný. V zemi tří korunek narostly hodnoty bazického indexu o 11,03 a v Dánsku o 11,87 procentních bodů, oproti počátečnímu roku 1960. Nejmenší nárůst byl stejně jako v roce 1970 zaznamenán ve Finsku, kde se hodnoty indexu zvýšily jen o 7,90 procentních bodů.

1990

V roce 1990 u všech států severní Evropy stoupaly hodnoty bazického indexu. Největší nárůst byl zaznamenán na Islandu, kde se hodnota indexu zvýšila o 45,14 procentních bodů.

U Litvy a Estonska byly zaznamenány podobné hodnoty nárůstu. V Litvě hodnoty indexu narostly o 33,09 procentních bodů oproti hodnotám báze. V Estonsku hodnoty stouply o 29,52 procentních bodů. V Lotyšsku hodnoty indexu narostly o 25,56 procentních bodů oproti počátku.

Norsko zaznamenalo nárůst o 18,44 procentních bodů. Švédsko, Finsko a Dánsko vykázaly podobné hodnoty. Ve Švédsku došlo z uvedených tří států k největšímu nárůstu, hodnoty se změnily o 14,35 procentních bodů oproti počátečnímu roku. U Finska a Dánska hodnoty poskočily jen o 12,57 a 12,26 procentních bodů, šlo tedy o velmi podobný vývoj v tomto roce. Nejmenší nárůst tentokrát nebyl zaznamenán ve Finsku, ale v Dánsku. Finsko se ale prezentovalo druhým nejnižším nárůstem.

2000

Mezi lety 1990 a 2000 došlo ke snížení počtu obyvatelstva v Litvě, Lotyšsku a Estonsku. U všech ostatních států počet obyvatel, znázorněný

bazickým indexem, setrvale narůstal.

Největší nárůst hodnot indexu pro rok 2000 byl oproti počátečnímu roku zaznamenán na Islandu, kde byly hodnoty oproti bázi vyšší již o 60,16 procentních bodů.

V roce 1990 byla Litvě naměřena hodnota indexu na 133,09. S rokem 2000 klesla na 125,95.

V Norsku se hodnota indexu zvýšila na 125,40. Litva a Norsko měly v roce 2000 podobné hodnoty bazického indexu. Lišily se o 0,55.

Ve Švédsku byla hodnota indexu pro rok 2000 118,54, takže oproti roku 1990 došlo k posunu o 4,19 procentního bodu.

V Dánsku, Finsku a Estonsku měl bazický index pro rok 2000 podobnou hodnotu. Ve Finsku šlo o 116,85, v Dánsku o 116,60 a v Estonsku o 115,31. Všechny 3 tedy byly v rozmezí 1,53 procentního bodu.

Na nejnižší hodnoty bazického indexu pro rok 2000 se dostalo díky vývoji Lotyšsko, kde bazický index činil 111,63 oproti bázi. V porovnání s hodnotami Lotyšska v roce 1990 došlo k poklesu o 13,94 procentního bodu.

2010

V roce 2010 dosáhl na nejvyšší hodnoty v severní Evropě Island. Oproti bázi se jeho bazický index zvýšil o 81,14 procentních bodů.

V Norsku došlo k nárůstu o 11,12% nárůstu procentního bodu oproti roku 1990. V roce 2000 se tedy Norsko dostalo na hodnotu 136,52.

V roce 2015 vykázalo Norsko nejvyšší hodnotu HDP na obyvatele ze všech zemí Evropy, ale, jen pokud nevezmeme do úvahy ministáty. Také v něm byla naměřena nejvyšší hodnota bankovního indexu, což znamená, že je tu nejnižší riziko investic. Charakterizují ho také nejvyšší kapitálové rezervy na obyvatele. Pravidelně má také nejvyšší hodnotu bankovního indexu lidského rozvoje a prezentuje se nejnižšími rozdíly v příjmech obyvatelstva. (Anděl, 2019)

Švédsko oproti roku 1990 zaznamenalo nárůst o 6,76 procentních bodů. Dostalo se tedy na hodnotu 125,30 oproti bázi.

V roce 2015 překročil ve Švédsku podíl osob narozených v zahraničí a jejich potomků 20 % a dynamicky roste. Švédsko má štědrý sociální systém

patřící mezi ty nejpropracovanější. Zároveň Švédové platí velmi vysoké daně.

Migration Integration Policy Index je autorem studie, která vznikla díky spolupráci dvaceti organizací pod vedením British council. Ze zkoumání vyplývá, že ve Švédsku jsou ze všech zemí EU nejpriznivější podmínky pro život cizinců. Mezi důvody patří, že cizinci tu mají nejsnazší přístup na pracovní trh a panuje tu nejnižší míra diskriminace ze zkoumaných států.

V Dánsku a Finsku se hodnoty indexu dostaly na velmi podobnou úroveň, ve Finsku na 121,08 a v Dánsku na 121,14. Byl mezi nimi tedy rozdíl 0,06 procentního bodu. V Dánsku došlo k nárůstu o 4,54 procentních bodů a ve Finsku o 4,22 procentních bodů. V Litvě a Estonsku se také hodnoty indexu vyvinuly ve velmi podobná čísla. Litva zažila pokles o 14,48 procentního bodu, ale v Estonsku došlo k poklesu o 5,41 procentního bodu. Pro rok 2010 činila hodnota pro Litvu 111,47 % a hodnota pro Estonsko 109,90 %. Nejnižšími hodnotami se pro rok 2010 prezentovalo Lotyšsko, šlo o 98,90% hodnoty báze. Oproti roku 1990 došlo k poklesu o 12,73 procentního bodu.

2020

V roce 2020 se na nejvyšší hodnoty bazického indexu opět dostal Island, kde se hodnota indexu vyšplhala na 208,72, což je o 108,72 procentních bodů víc, než v roce 1960.

V Norsku pro rok 2020 byla hodnota bazického indexu 150,21, oproti roku 2010 tedy došlo k nárůstu o 13,69 procentních bodů.

V roce 2014 překročil počet cizinců usazených v zemi 10 % podíl a na konci roku šlo o 16 %, což je 877 tisíc migrantů.

V roce 2015 vykázalo Norsko nejvyšší hodnotu HDP na obyvatele ze všech zemí Evropy, ale, jen pokud nevezmeme do úvahy ministáty. Také v něm byla naměřena nejvyšší hodnota bankovního indexu, což znamená, že je tu nejnižší riziko investic. Charakterizují ho také nejvyšší kapitálové rezervy na obyvatele. Pravidelně má také nejvyšší hodnotu bankovního indexu lidského rozvoje a prezentuje se nejnižšími rozdíly v příjmech

obyvatelstva. (Anděl, 2019)

V roce 2021 žilo v Norsku 601 567 obyvatel s cizím státním občanstvím, což je asi 11,2 % celkové populace. Bylo počítáno i s územím Svalbardu a Jana Mayena.

Počet migrantů, kteří přicházejí do Norska není tak vysoký, jako u jiných evropských zemí

Ve Švédsku se hodnota indexu pro rok 2020 vyšplhala na 138,33. Oproti roku 2010 došlo k nárůstu o 13,03 procentních bodů. V zemi mezi lety 2010 a 2020 narostl bazický index o 13 %, jde současně o rozmezí, kdy došlo k jeho největší pozitivní změně za zkoumanou dobu. To znamená, že ve zmíněném rozmezí narostl počet obyvatel nejvíc za celou zkoumanou dobu.

Podle průzkumu z roku 2012 žilo ve státě 1 473 256 lidí, kteří se narodili v jiné zemi, což představovalo 15% populace země.

V Dánsku hodnoty bazického indexu v roce 2020 narostly oproti roku 2010 o 6,20 procentních bodů.

V průběhu „evropské migrační krize“, tedy od roku 2015, se Dánsko proměnilo ve více multikulturní společnost. Počet imigrantů pokrývá 9,5% obyvatelstva, jde asi o 526 000 osob. V červenci roku 2022 tvořili přistěhovalci a jejich potomci 15 % populace, tedy 886 748 obyvatel.

Ve Finsku se oproti roku 2010 hodnoty indexu zvýšily o 3,75 procentních bodů, pro rok 2020 šlo tedy o hodnoty 124,83.

V Estonsku došlo k poklesu. Oproti roku 2010 se hodnota indexu snížila o 0,16 procentního bodu. Dostala se tedy na 109,74.

V Litvě došlo k poklesu o 10,88 procentních bodů oproti roku 2010. V roce 2020 byla hodnota indexu 100,59, tedy skoro stejná jako pro rok 1960.

V Lotyšsku došlo k poklesu o 9,29 procentních bodů oproti roku 2010. V roce 2020 činila hodnota pro Lotyšsko 89,60, což je o 10,40 procentních bodů méně, než byla hodnota pro bázi.

Střední Evropa

Německo

Počet obyvatel Německa pokrývá největší část celkového evropského obyvatelstva. Po druhé světové válce bylo rozděleno na Západní a Východní část. Východní Německo bylo pod nadvládou socialistického režimu. Více ekonomicky na výši z obou částí země bylo západní Německo. Přijížděly sem za práci lidé zejména z Turecka, Itálie, Řecka nebo Portugalska jako tzv. gastarbeiteri. Předpokládalo se, že po uplynutí jeho platnosti se vrátí zpět do rodné země. Na rozdíl od Italů, Španělů nebo Portugalců tak většina tureckých gastarbeiterů neučinila a nakonec v Německu setrvala.

Nárůst počtu obyvatel v zemi je způsobený imigrací. Populační situaci až donedávna charakterizoval nulový nebo záporný růst počtu obyvatel.

Porodnost Německa patří mezi nejnižší na planetě.

Švýcarsko

Je jednou z evropských zemí, kde žijí nejvyšší počty cizích státních příslušníků. Jde o víc než 2 miliony osob, tedy jedné čtvrtině celkové populace.

Mnoho cizinců se do země stěhuje za lepší kvalitou života, vynikajícím pracovním podmínkám a obchodním příležitostí.

Zemi popisují jedny z nejpříznivějších demografických charakteristik na světě.

Střední délka života vystoupala, u mužů na 81 let, a u žen na 85 let. U mužů se jedná o nejvyšší údaj na světě. Nízká je i kojenecká úmrtnost, jejíž hodnoty se spolu s údaji skandinávských států a České republiky, pohybují pod 5 ‰. (Anděl, 2019)

Polsko

Populace Polska je charakterizována jako stabilní, protože v dlouhodobém měřítku se její stav nemění. Její demografické charakteristiky jsou spíše podprůměrné, má „relativně vyšší kojeneckou úmrtnost a nižší střední délku života“ (Anděl, 2019) Jsou zde zakázány

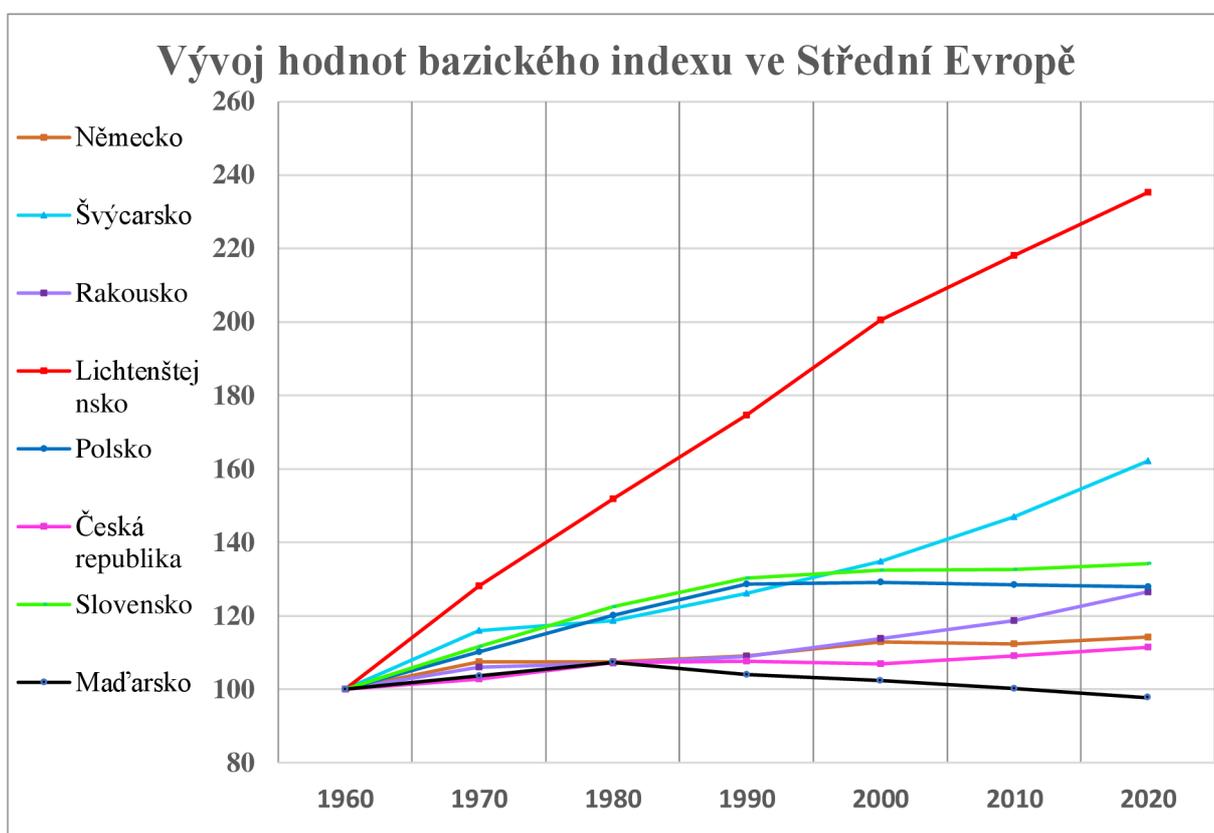
potraty.

Maďarsko

Země, která se potýká s postupným poklesem v počtu obyvatel. Vláda se snaží podporovat aktivní rodinnou politikou zvýšení porodnosti.

Dynamika

Největší dynamiku vývoje vykazuje Lichtenštejnsko, kde došlo za celou zkoumanou dobu ke změně o 135,28 procentních bodů. Nejnižší dynamikou vývoje se prezentuje Česká republika, kde byl vytvořen rozdíl 13,05 procentního bodu.

1970

S rokem 1970 všechny státy střední Evropy rostou. V roce 1970 došlo se bazický index dostal na nejvyšší hodnotu u Lichtenštejnska, konkrétně šlo o 128,03 procent báze. Oproti počátečnímu roku narostl tedy o 28,03%.

Ve Švýcarsku došlo oproti roku 1960 k nárůstu o 16,01 procentních bodů. Na Slovensku a v Polsku došlo k tomu, že se hodnoty bazického

indexu dostaly na velmi podobná čísla.

Na Slovensku narostl bazický index o 11,56 procentních bodů a v Polsku narostl o 10,21 procentních bodů. V roce 1970 jsou od sebe tedy obě hodnoty vzdáleny 1,34 procentního bodu.

Podobné hodnoty v roce 1970 zaznamenaly i Německo a Rakousko. V Německu se hodnoty bazického indexu zvýšily o 7,35 procentního bodu a v Rakousku o 5,95 procentního bodu. Je mezi nimi tedy rozdíl 1,40 procentního bodu.

V Maďarsku došlo k nárůstu o 3,55 procentních bodů a v České republice o 2,67 procentních bodů. Rozdíl mezi oběma hodnotami je pro rok 1970 0,88 procentního bodu. Z toho je možné usuzovat, že oba státy mají v roce 1970 velmi podobný vývoj.

1980

V roce 1980 všechny státy rostou ve vývoji. U Německa došlo k nárůstu jen o 0,16 procentního bodu, jde tedy spíše o stagnaci, než o růst. V roce 1980 vykázalo Lichtenštejnsko nejvyšší hodnotu bazického indexu. Oproti bázi narostl v roce 1980 o 51,79 procentních bodů. Oproti roku 1990 došlo k nárůstu o 23,76 procentních bodů.

S rokem 1980 se šest států prezentuje velmi podobným vývojem hned ve dvou skupinách. Tu první tvoří Slovensko, Polsko a Švýcarsko. Na Slovensku činí hodnota pro rok 1980 122,41 díky tomu, že oproti roku 1970 došlo k nárůstu o 10,86 procentních bodů. V Polsku hodnota bazického indexu činí 120,03, protože oproti roku 1970 došlo k nárůstu o 9,82 procentních bodů. V zemi helvétského kříže se hodnota indexu v roce 1980 dostala na 118,81 díky tomu, že oproti roku 1970 narostla o 2,60 procentních bodů.

Druhou skupinku s podobnými hodnotami indexu tvoří Německo, Česká republika, Maďarsko a Rakousko. Mezi nejvyšší a nejnižší hodnotou je zde rozdíl 0,40 procentního bodu.

Od roku 1981 zaznamenává Maďarsko trvalý úbytek obyvatelstva. Z 10 707 000 v roce 1980 poklesl jeho počet na 9 960 000 v listopadu roku 2011, šlo se o pokles o 7 %. Klesání je způsobeno zejména výrazným

snížením plodnosti, která z hodnoty 1,92 v roce 1980 spadla až na 1,26 v roce 2010.

V Německu se hodnota indexu oproti bázi zvýšila o 7,52 procentních bodů a oproti roku 1970 se zvýšila o 0,16 procentního bodu. Hodnota indexu v České republice se zvýšila o 4,65 procentního bodu oproti roku 1970. V České republice se hodnota indexu zvýšila o 3,74 procentního bodu a v Rakousku o 1,17 procentního bodu.

1990

V roce 1990 došlo k nárůstu hodnot u všech států s výjimkou Maďarska, kde se hodnoty snížily oproti roku 1980 o 3,38 procentního bodu. V České republice došlo k nárůstu, ale jen o 0,30 procentního bodu. Tím pádem jde spíše o stagnaci.

V roce 1990 se na nejvyšší hodnotu bazického indexu dostalo Lichtenštejnsko, konkrétně se jednalo o 174,63 procent hodnoty báze. Oproti roku 1980 došlo do roku 1990 k nárůstu o 22,84 procentního bodu.

Polsko a Švýcarsko zaznamenali také velmi podobný vývoj, když v roce 1990 hodnota Polska činila 128,59 % báze a hodnota Švýcarska 126,05 % počáteční hodnoty. Nárůst v Polsku byl již zmíněn. V Rakousku došlo oproti roku 1980 k nárůstu hodnot bazického indexu o 7,43 procentního bodu. Hodnoty Polska a Švýcarska jsou od sebe v roce 1990 daleko 2,54 procentních bodů. V České republice se hodnota bazického indexu oproti bázi dostala v roce 1990 na hodnotu 107,62, došlo tedy k nárůstu o 7,62% oproti počátečnímu roku. Oproti roku 1990 došlo k nárůstu o 0,30 procentního bodu.

Nejnižší hodnotu pro rok 1990 zaznamenalo Maďarsko, bazický index se tu dostal na 103,91%. Došlo tedy k nárůstu o 3,9 procentního bodu oproti počáteční hodnotě a oproti roku 1980 poklesla hodnota o 3,38 procentního bodu.

Od roku 1981 zaznamenává Maďarsko trvalý úbytek obyvatelstva. Z 10 707 000 v roce 1980 poklesl jeho počet na 9 960 000 v listopadu roku 2011, šlo se o pokles o 7 %. Klesání je způsobeno zejména výrazným snížením plodnosti, která z hodnoty 1,92 v roce 1980 spadla až na 1,26 v roce 2010.

2000

V roce 2000 narůstaly hodnoty bazického indexu u všech států Střední Evropy, kromě České republiky a Maďarska. V České republice došlo k poklesu o 0,82 procentního bodu oproti hodnotě z roku 1990. V Německu se hodnota indexu snížila o 1,63 procentního bodu oproti roku 1990.

V roce 2000 se na nejvyšší hodnotu bazického indexu dostalo Lichtenštejnsko, oproti hodnotě báze narostlo o 100,50 procentních bodů. Oproti roku 1990 došlo k nárůstu jen o 25,87 procentních bodů. Švýcarsko a Slovensko se v roce 2000 dostaly na velmi podobné hodnoty bazického indexu. Ve Švýcarsku hodnota indexu činila v roce 2000 132,84, takže oproti bázi došlo k nárůstu o 34,94 procentního bodu a oproti roku 1990 došlo k nárůstu o 8,80 procentních bodů.

Na Slovensku se hodnota indexu dostala na 132,46 %, což znamená, že oproti bázi došlo k nárůstu o 32,46 procentních bodů a oproti roku 1990 k nárůstu o 2,20 procentních bodů. Hodnoty obou států jsou od sebe v roce 2000 vzdáleny 2,38 procentního bodu.

V Polsku se hodnota bazického indexu dostala na 129,09, takže oproti hodnotě báze došlo k nárůstu o 29,09 procentních bodů a oproti roku 1990 došlo k nárůstu o 0,50 procentního bodu.

Podobnými hodnotami se v roce 2000 prezentují i Rakousko a Německo. V Rakousku hodnota indexu činila 113,68 % a v Německu 112,90%. Došlo u nich tedy k nárůstu o 13,68 procentního bodu a 12,90 procentního bodu oproti hodnotě báze.

V Rakousku došlo k nárůstu o 4,74 procentního bodu oproti roku 1990.

V Německu narostla hodnota o 3,82 procentního bodu oproti roku 1990. Hodnoty obou států jsou do sebe v roce 2000 vzdáleny o 0,77 procentního bodu.

V České republice hodnota bazického indexu dosáhla v roce 2000 na 106,80. Oproti bázi tedy došlo k nárůstu o 6,80 procentního bodu a oproti roku 1990 poklesla hodnota indexu o 0,82 procentního bodu.

V Maďarsku se hodnota bazického indexu pro rok 2000 stala nejnižší ze všech. Oproti roku 1990 došlo k poklesu o 1,63 procentního bodu.

2010

Hodnoty pro rok 2010 ukazují, že mezi lety 2000 a 2010 došlo k poklesu počtu obyvatel v Německu, Maďarsku a Polsku. V Maďarsku došlo k největšímu poklesu, kdy se hodnoty oproti roku 2000 snížily o 2,11 procentních bodů.

V Německu se hodnoty snížily o 0,60 a v Polsku o 0,73 procentních bodů. Na Slovensku došlo k nárůstu o 0,07 procentního bodu. Z toho vyplývá, že na Slovensku, v Maďarsku a Polsku došlo spíše ke stagnaci, než k poklesům a nárůstu.

Jen v roce 2015 se do Německa přistěhovalo víc než 1,1 milionu lidí. (Withol de Wenden, 38)

Ze všech obyvatel Střední Evropy odchází nejvíc lidí právě z Polska. Emigrace se projevila zejména po vstupu do Evropské unie v roce 2004. Poláci míří zejména na Velké Británie, Irsko a Německo. Co se týče doplnění pracovní síly, saturuje Polsko migrace z Ukrajiny.

V roce 2010 se na nejvyšší hodnotu bazického indexu dostalo Lichtenštejnsko, konkrétně šlo o hodnotu 218,10, což znamená, že oproti bázi se hodnota zvýšila o 118,10 procentních bodů. Oproti roku 2000 se hodnota zvýšila o 17,61 procentních bodů.

Hodnota bazického indexu Švýcarska se v roce 2010 dostala na 146,87 procentních bodů. Oproti roku 2000 došlo k nárůstu o 12,02 procentních bodů.

Na Slovensku hodnota bazického indexu pro rok 2010 činila 132,53 a oproti roku 2000 došlo k nárůstu o 0,07 procentních bodů.

V Rakousku byla hodnota indexu v roce 2010 118,67% a oproti roku 2000 došlo k nárůstu o 4,99 procentních bodů.

Nejbližší hodnoty indexu v roce 2010 vykázaly Německo a Česká republika. Rozdíl mezi nimi činil 3,22 procentních bodů. V Německu došlo o poklesu o 0,60 procentního bodu oproti roku 2000. V České republice došlo oproti roku 2000 k nárůstu o 2,28 procentního bodu.

V Maďarsku byla pro rok 2000 pozorována nejnižší hodnota indexu, 100,16. Oproti roku 2000 došlo k poklesu o 2,11 procentního bodu.

2020

V roce 2020 u všech států rostou hodnoty bazického indexu, kromě Maďarska a Polska. V Maďarsku došlo k poklesu o 2,50 procentního bodu oproti roku 2010 a v Polsku k poklesu o 0,48 procentního bodu. U Polska jde tedy spíše o stagnaci.

V roce 2020 byla nejvyšší hodnota určena v Lichtenštejnsku, šlo o 235,28%. Oproti roku 2010 došlo k nárůstu o 17,18 procentních bodů.

Ve Švýcarsku byla naměřena hodnota 162,13%, Oproti roku 2010 došlo k nárůstu o 15,26 procentních bodů.

Na Slovensku byla naměřena hodnota bazického indexu 134,19. Oproti roku 2010 došlo k nárůstu o 1,66 procentního bodu.

Hodnoty indexu Polska a Rakouska byly v roce 2020 velmi podobné. V Polsku byla hodnota indexu 127,88 % a v Rakousku 126,52%. V Polsku došlo oproti roku 2010 k poklesu o 0,48 procentního bodu, došlo tedy k depopulaci.

Jen v roce 2015 se do Německa přistěhovalo víc než 1,1 milionu lidí. (Withol de Wenden, str. 38)

V Rakousku hodnota indexu oproti roku 2010 narostla o 7,85 procentních bodů. Hodnoty obou indexů od sebe v roce 2020 byly vzdáleny 1,35 procentního bodu. V Německu se hodnota indexu v roce 2020 dostala na 114,21%. Oproti roku 2010 došlo k nárůstu o 1,92 procentního bodu. V České republice se bazický index dostal na 111,41%. Ve srovnání s rokem 2010 jeho hodnoty o 2,33 procentního bodu narostly. V Maďarsku došlo oproti roku 2010 k poklesu hodnoty indexu o 2,50 procentního bodu. Tím pádem v roce 2020 jeho hodnota činila 97,66 %.

V roce 2014 mělo Německo 81 milionů obyvatel a téměř 7 milionů z nich tvořili cizí státní příslušnosti. 96 % přistěhovalců žilo na území dřívějšího Západního Německa a celého města Berlín.

Po USA je Německo druhým nejčastějším cílem migrantů na světě. V rozmezí let 2015 a 2016 přišlo do země 1,2 milionu migrantů.

Západní Evropa

U všech států západní Evropy stoupají hodnoty bazického indexu po celou dobu vývoje, nejmenší zaznamenala Belgie.

Spolu se severoevropským a Jihoevropským mezoregionem patří Západní Evropa k populačně nejvíce rostoucím částem kontinentu. Popisují ji výborné demografické charakteristiky. Charakterizuje ji vysoká střední délka života, která u mužů dosahuje 84 a žen 79 let. V jejich státech je extrémně nízká kojenecká úmrtnost. (Anděl, 2019)

Státy se prezentují vcelku vstřícnou imigrační politikou v kombinaci s prosazováním sociálního státu, což vedlo k vysokému zastoupení obyvatel narozených v zahraničí, popřípadě jejich potomků. V důsledku toho se mluví o kosmopolitní společnosti.

Jde o „ekonomicky nejvyspělejší oblast světa“. . Vykazuje vysoký objem hrubého domácího produktu. V roce 2015 šlo o 7500 mil. USD, což je pro srovnání, 12% produkce světa a 40% produkce USA. Po severoevropském mezoregionu západoevropský vykazuje nejvyšší produkci HDP na obyvatele. V roce 2015 šlo o 43 tis. USD na obyvatele. (Anděl, 2019)

Velká Británie

Dnes je Velká Británie ekonomickou velmocí, která je za Německem na druhém místě v Evropě a celkově na světě je na pátém místě. (Anděl, 2019)

Irsko

Irská populace se vyznačuje nejvyšší natalitou a také přírůstky obyvatel. Jsou tu zakázány potraty, kromě situací, kde jsou nutné kvůli možným zdravotním komplikacím. Potraty jako takové jsou zakázané také v Polsku. (Anděl, 2019)

V polovině dvacátého století začal populace Irské republiky znovu růst i když byla emigrace na běžné úrovni. V 90. letech se díky ekonomickému rozmachu začala měnit i demografie. Začal se zvyšovat počet lidí, kteří imigrují nad emigranty. Stalo se atraktivní hlavně pro lidi ze Střední

Evropy, ale také z Afriky, Asie i jiných zemí.

Potom co Irsko v roce 1973 vstoupilo do Evropské se díky příjmu dotací a také díky provedení rozsáhlých investic do vzdělávání, brzy zařadilo mezi nejbohatší státy na světě. Tohle tvrzení ale platí jen v případě, že neuvažujeme ministáty, umístilo se na šestém místě na světě v množství HDP na obyvatele. (Anděl, 2019)

Francie

Patří a patřila mezi nejlidnatější státy celého západoevropského mezeopionu spolu s Velkou Británií a Německem.

Její populaci popisují velmi příznivé demografické charakteristiky.

Konkrétně se jedná o nízkou kojeneckou úmrtnosti a nejvyšší délku života.

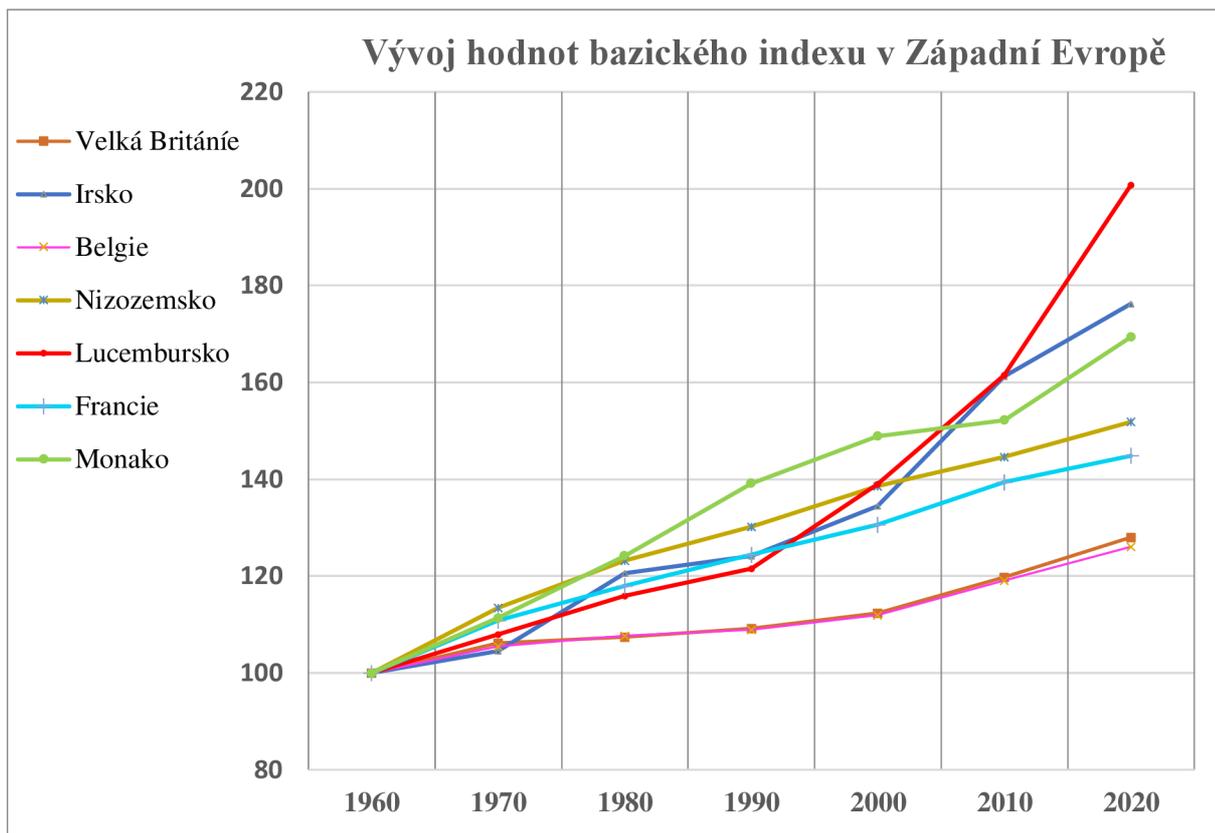
Ženy se tu dožívají 86 let a to je nejvíc v Evropě a ve světovém žebříčku jsou na druhém místě, hned po Japonkách (Anděl, 2019)

Dynamika

Největší dynamiku vývoje vykazuje Lucembursko a poté Irsko a Monako.. Tady se hodnota bazického indexu zvýšila oproti bázi o 100,79 procentních bodů.

Nejmenší dynamiku vývoje má Belgie. V zemi došlo ke změně o 26,06 procentních bodů. Druhou nejnižší dynamikou vývoje hodnot bazického indexu se prezentuje Velká Británie, kde došlo k nárůstu o 28,02 procentních bodů.

Do roku 1970 mají všechny státy podobný vývoj a křivky jsou u sebe, což znamená, že počet obyvatel se v západní Evropě měnil více konzervativně než v Jižní Evropě (kde se křivka již více větví a San Marino s Maltou jsou odskočené).

1970

Největší nárůst byl zaznamenán v Nizozemsku, kde oproti bázi přibýlo 13,51 procentních bodů. Monako a Francie dosáhly v roce 1970 velmi podobných hodnot. V Monaku se byl vytvořen rozdíl 11,35 procentních bodů, zatímco ve Francii 10,88 procentních bodů. Od sebe jsou obě hodnoty vzdálené 0,47 procentních bodů, takže je jejich vývoj do roku 1970 velmi podobný.

V 60. letech 20. století se ve Francii díky dvoustranným smlouvám se Španělskem, Portugalskem, Jugoslávií a zeměmi bývalými koloniemi, výrazněji rozvinula snaha o najímání pracovní síly z jižní a jihovýchodní Evropy a severní Afriky. Koloniemi Francie byly Tunisko a Maroko.

V roce 1962 přišlo do Francie 630 000 Italů za prací. Klaus, str. 326) (Evropa v pohybu Evropské migrace dvou staletí, 2000, str. 326) Podle Klause přišlo mezi lety 1940 -1975 do Evropy asi sedm miliónů osob evropského původu. Budeme je nazývat eurokoloniální migranti, přišli z bývalých kolonií.

V Lucembursku došlo k nárůstu o 8,03 procentních bodů oproti bázi.

Ve Velké Británii a Belgii byly pro rok 1970 zaznamenány hodnoty vzdálené 0,74 procentních bodů. Ve Velké Británii došlo k nárůstu o 6,23 procentních bodů oproti bázi, zatímco v Belgii narostly hodnoty indexu o 5,48 procentních bodů. Hodnoty Belgie a Irsku se v roce 1970 liší o 0,94 procentních bodů. V Irsku došlo k nárůstu bazického indexu o 4,55 procentních bodů oproti bázi.

V Belgii bylo potřeba zvýšit počet pracovníků pro uhelný a ocelářský průmysl. Proto uzavřela dohody o pracovní migraci s Marokem a Tureckem v roce 1964. Z těchto dvou zemí proto následně pocházely hlavní skupiny přistěhovalců, které do Polska mířily.

Kolonií Belgie bylo Kongo, které v roce 1960 opustilo téměř 100 000 Evropanů včetně většiny státních úředníků.

1980

V Monaku došlo k největšímu nárůstu pro rok 1980. Oproti roku 1970 narostla hodnota indexu o 16,11 procentních bodů. Oproti bázi narostla hodnota o 23,18 procentních bodů.

Ve Francii se hodnoty bazického indexu zvýšily o 12,87 oproti roku 1970. V Belgii došlo k nárůstu bazického indexu oproti roku 1970 o 9,67 procentních bodů. Oproti bázi hodnoty indexu narostly o 7,71 procentních bodů.

Ve Velké Británii došlo k nárůstu o 2,23 procentních bodů oproti roku 1970.

V Belgii narostly hodnoty indexu mezi lety 1970 a 1980 o 9,67. Díky tomu od sebe hodnoty obou zemí byly v roce 1980 vzdáleny jen 0,24 procentního bodu. Z grafu to není dobře poznat, protože se křivky v daném místě téměř překrývají. V Belgii a Velké Británii byly zároveň naměřeny nejmenší hodnoty bazických indexů v roce 1980. V Belgii šlo o 107,71 a ve Velké Británii o 107,47. V Lucembursku se hodnota indexu dostala na 115,98 díky tomu, že mezi lety 1970 a 1980 narostla o 7,96 procentních bodů. V Nizozemí se oproti roku 1960 dostala hodnota indexu na 123,18%. Mezi lety 1970 a 1980 došlo k nejmenšímu nárůstu v roce, hodnota indexu se zvýšila o 1,24 procentních bodů.

1990

V roce 1990 došlo v Nizozemsku k nárůstu bazického indexu o 6,98 procentních bodů oproti roku 1980 a díky tomu se hodnota bazického indexu dostala na 123,18% oproti hodnotě báze.

Ve Velké Británii narostly hodnoty indexu o 1,78%. Šlo tedy o nejnižší nárůst mezi lety 1990 a 1980 v západní Evropě. Díky tomuto nárůstu má bazický index v Británii hodnotu 109,25. Hodnoty bazických indexů Velké Británie a Belgie jsou si velmi podobné.

Po roce 1989 došlo k ekonomické migraci, hlavně do Velké Británie. Přišlo víc než půl milionu pracovníků ze zemí EU. Poté došlo k brexitu Velké Británie z Evropské unie.

V Belgii byla naměřena hodnota 108,85, která je o 0,36 procentního bodu nižší než hodnota Velké Británie. Svými vývoji jsou si tedy velmi podobné.

V Lucembursku byla naměřena hodnota bazického indexu 115,98. Mezi lety 1980 a 1990 došlo k nárůstu o 5,64%.

V Irsku hodnota bazického indexu činila 120,65. Mezi lety 1980 a 1990 došlo k nárůstu o 3,58%. Počet obyvatel v Monaku byl charakterizován nejvyšší hodnotou bazického indexu pro zkoumaný rok. Šlo o 139,14%. V zemi narostly hodnoty bazického indexu o 14,92 procentních bodů.

2000

V roce 2000 byla největší hodnota bazického indexu naměřena v Monaku. V Monaku došlo k nárůstu o 9,80 procentních bodů oproti roku 1990.

U Nizozemí a Lucemburska byly naměřeny podobné hodnoty indexu. V Nizozemí došlo k nárůstu o 8,48 procentních bodů oproti roku 1990, zatímco u Lucemburska se projevil nárůst o 17,34 procentních bodů. Nárůst v Lucembursku byl největším přírůstkem v roce 2000. Hodnoty obou zemí jsou od sebe vzdáleny jen 0,32 procentního bodu.

V Irsku hodnota bazického indexu činila 134,52 %. Oproti roku 1990 došlo k nárůstu o 6,17 procentního bodu.

Bazický index ve Francii činil v roce 2000 130,59%. V zemi došlo k nárůstu o 3,14 procentního bodu. Tento nárůst je druhým nejnižším pro skupinu.

Velmi podobné hodnoty bazického indexu byly zaznamenány v Belgii a Velké Británii. V Belgii narostly hodnoty o 3,11 procentního bodu oproti roku 1990. Ve Velké Británii došlo k nárůstu o 10,29 procentního bodu oproti roku 1990.

2010

V Lucembursku byl zaznamenán nejvyšší nárůst bazického indexu pro rok 2010. Velmi podobná hodnota byla naměřena i v Irsku. Šlo o 161,22%. V Lucembursku narostl bazický index od roku 2000 o 22,50 procentních bodů, zatímco v Irsku narostl jen o 8,81. Hodnoty obou zemí jsou od sebe vzdáleny 0,25 procentního bodu.

V roce 2008 vzrostla emigrace díky tomu, že země ekonomicky utrpěla. Irská populace je mladá a má vysokou porodnost, na evropské poměry.

V Irsku přišlo skokové zvýšení o 26% mezi lety 2000 a 2010.

V Monaku byla v roce 2010 naměřena hodnota bazického indexu 152,21%. Mezi lety 2000 a 2010 došlo k nárůstu o 3,27. Tento přírůstek byl nejnižším mezi všemi státy západní Evropy v roce 2010. Nizozemsko se v roce 2010 prezentovalo hodnotou indexu 144,65, která vznikla díky nárůstu o 7,04 procentních bodů mezi lety 2000 a 2010.

Ve Francii činil bazický index v roce 2010 139,40%. Na tuto hodnotu se dostal díky nárůstu o 26,69 mezi lety 2000 a 2010. Tento nárůst byl nejvyšší pro zkoumaný rok. Velmi blízké si hodnotou bazického indexu byly Velká Británie a Belgie. V roce 2010 nabýval index ve Velké Británii hodnotu 119,78 a v Belgii 119,03. Mezi lety 2000 a 2010 došlo k nárůstu bazického indexu v Británii o 7,39 procentních bodů, zatímco v Belgii narostl o 6,01 procentních bodů. Obě hodnoty bazického indexu jsou od sebe vzdáleny 0,75 procentního bodu.

2020

V roce 2020 vykázalo Lucembursko nejvyšší hodnotu bazického indexu. Došlo k nárůstu o 100,79% oproti bázi. Mezi lety 2010 a 2020 byl zaznamenán nárůst hodnot indexu o 15,03.

V Lucembursku narostl počet obyvatel mezi lety 2000 a 2020 o 62%.

V Irsku byla naměřena hodnota bazického indexu 176,25. Mezi lety 2010 a 2020 došlo k nárůstu o 5,45 procentních bodů, což je nejnižší nárůst pro zkoumaný rok.

Pro Monako byla naměřena hodnota 169,39%. Oproti bázi tedy došlo k nárůstu o 69,39% a oproti roku 2010 narostla hodnota o 39,32. Jde tedy o nejvyšší nárůst mezi lety 2010 a 2020.

V Nizozemsku byla vypočtena hodnota 151,84%. Mezi lety 2010 a 2020 došlo k nárůstu o 7,02 procentních bodů.

Ve Francii byla naměřena hodnota 144,85 s tím, že od roku 2010 narostl bazický index o 8,23%.

Pro Velkou Británii byla zjištěna druhá nejnižší hodnota bazického indexu. Jde o 128,02%. Od roku 2010 tak došlo ve Velké Británii k nárůstu o 7,19 procentních bodů.

V Belgii byla naměřena nejnižší hodnota pro zkoumaný rok a to 126,06%. V zemi došlo od roku 2010 k nárůstu o 17,18 procentních bodů.

Jižní Evropa

V San Marinu, Španělsku a Itálii roste počet obyvatel po celou zkoumanou dobu.

V Řecku rostl počet obyvatel až do roku 2010, poté se snížil asi o 5,08%.

Na Maltě se do roku 1970 počet obyvatel propadl o 7,32% a poté začal stoupat.

V Portugalsku stoupal počet obyvatel do roku 2000. Od té doby poklesl až do dneška o 1,2%.

Španělsko

V posledních letech došlo v zemi k velkým demografickým změnám.

Výrazně se snížila porodnost, celkem o 10 promile. Také podstatně poklesl počet dětí a díky tomu se dá říct, že populace stárne. Za poslední roky došlo u střední délky života k dynamickému růstu, ženy se dožívají 86 let. (Anděl, 2019)

Itálie

Během posledních třiceti let došlo v demografickém vývoji obyvatelstva k významným změnám. Došlo k výraznému nárůstu střední délky života. Dnes se řadí mezi nejvyšší na světě. Hodnoty porodnosti se snížily tak, že dětská složka Itálie je tou nejméně početnou v celé Evropě. Zároveň je v Itálii největší počet důchodců v porovnání se všemi evropskými státy. (Anděl, 2019)

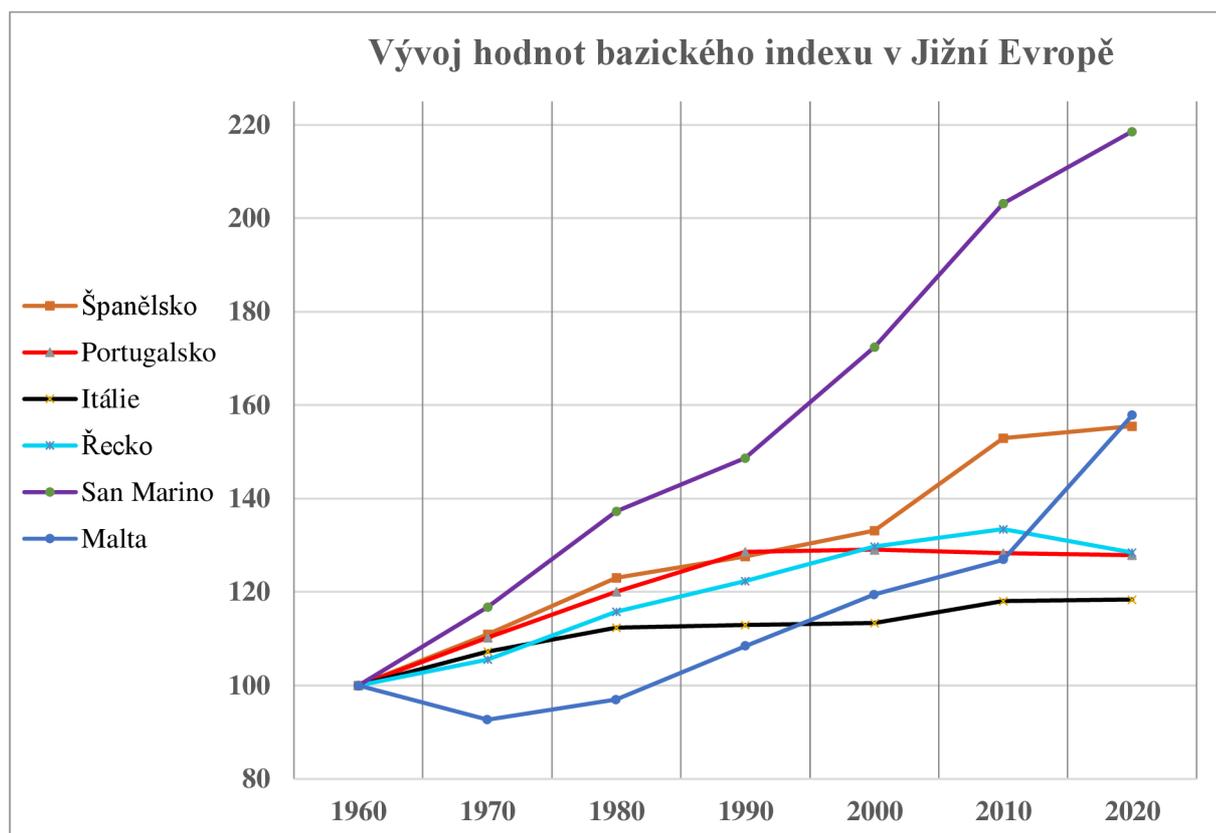
Itálie je čtvrtá v pořadí podle produkce HDP v makroregionu, pro ostatní státy Jižní Evropy se stala vzorem. Ekonomický růst, který byl do 70. let dynamický, se zpomalil a kolem roku 2000 došlo k jeho stagnaci. Byly vyvíjeny snahy o oživení ekonomiky. Díky nim ale došlo k zadlužení země. Výše dluhu v roce 2015 dosahovala 135% ve vztahu k výši HDP. (Anděl, 2019)

Portugalsko

Ve 20. století se typ emigrace změnil, protože v období diktatury Antonia Salazara lidé začali odcházet za lepšími pracovními příležitostmi do jiných evropských států. Mezi lety 1950-1974 odešlo ze země odhadem 1 815 000 lidí. Cílovými zeměmi byly zejména Švýcarsko, Německo a Francie. Poměr imigrace a emigrace se změnil v roce 1974, kdy se díky osvobození kolonií navrátilo do země asi 500 000 lidí. Říká se jim „retornados“. Společně s nimi, do Portugalska odešlo i něco kolem 50 000 migrantů z bývalých portugalských území.

Dynamika

Největší dynamiku vykazalo San Marino, kde se hodnoty bazického indexu změnilo oproti bázi o 118,61 procentních bodů. Druhá nejvyšší dynamika byla naměřena u Malty. Druhá nejvyšší dynamika vývoje byla pozorována na Maltě. Tady došlo k vytvoření druhé nejvyšší hodnoty indexu, 72,45 procentních bodů.

Nejmenší dynamiku vykazala Itálie, kde se oproti bázi vytvořil rozdíl 18,40 procentních bodů.

Největší skok za desetiletí se odehrál na Maltě mezi lety 2010 a 2020 poskočila populace o 31%.

Největší propad v počtu obyvatelstva přišel mezi lety 2010 a 2020 v Řecku.

1970

V roce 1970 došlo v západní Evropě k největšímu nárůstu v San Marinu. Tady hodnota bazického indexu narostla o 16,80 procentních bodů, šlo o nejvyšší nárůst pro zkoumaný rok.

K druhému nejvyššímu přírůstku došlo ve Španělsku, kde hodnota indexu narostla o 11,03 procentní body až na hodnotu 111,03.

Itálie a Řecko vykazují v roce 1970 podobné hodnoty bazického indexu. V Itálii došlo k nárůstu o 7,22 procentního bodu, takže se hodnota indexu vyšplhala až na 107,22% oproti bázi. V Řecku hodnota indexu narostla o 5,53 procentních bodů a díky tomu se Řecko prezentuje hodnotou 105,53% oproti počátečnímu roku. Mezi hodnotami obou států je rozdíl 1,68%.

Do sedmdesátých let přetrvala vysoká porodnost, poté začala dramaticky klesat, což vedlo k rapidnímu stárnutí populace. V minulosti docházelo k silným emigračním vlnám, nyní převládá vysoká imigrace. Šlo o migrační vlny v šedesátých a sedmdesátých letech 20. století

Hodnota indexu v Portugalsku činí 98% oproti bázi, což znamená, že došlo k poklesu o 2 procentní body oproti roku 1960. K nejvyššímu poklesu došlo na Maltě, kde hodnota indexu činí 92,68. Je tomu tak, protože mezi lety 1960 a 1970 došlo k poklesu o 7,32 procentního bodu.

1980

V roce 1980 došlo k nejvyššímu nárůstu hodnot bazického indexu v San Marinu. Díky přírůstku o 20,42 procentních bodů oproti roku 1970, se hodnota indexu dostala až na 137,22. Tato hodnota byla nejvyšší pro zkoumaný rok.

V Portugalsku byla naměřena hodnota indexu 110,26. Mezi lety 1980 a 1970 došlo k přírůstku 12,26 procentních bodů.

V letech 1975/76 přišlo do Portugalska asi 800 000 „retornados“. Přišli z bojem postižených oblastí v Angole a Mosambiku, ale také z Guineje-Bissau, z Kapverdských ostrovů či Sao Tomé a Príncipe. (Klaus, str. 289)

Španělsko se v roce 1980 prezentovalo bazickým indexem 123,10, ke kterému dospělo díky nárůstu 12,07 procentních bodů.

Nejnižší hodnota bazického indexu pro rok 1980 byla naměřena na Maltě. Tady došlo k nejnižšímu nárůstu. Hodnota bazického indexu se změnila o 4,29 procentních bodů.

1990

Nejvyšší hodnota bazického indexu byla naměřena v San Marinu, 148,70. Mezi lety 1980 a 1990 došlo k nárůstu o 11,48 procentních bodů.

Ve Španělsku se hodnota indexu dostala na 127,62. Mezi lety 1980 a 1990 došlo k nárůstu 4,52 procentních bodů.

Řecko se prezentovalo hodnotou indexu 122,39. Od roku 1980 do roku 1990 narostla hodnota bazického indexu v zemi o 6,65 procentních bodů.

Itálie a Portugalsko vykazují pro rok 1990 velmi podobné hodnoty bazického indexu. V Itálii byly hodnoty indexu 112,99% a v Portugalsku 112,71%. Mezi lety 1980 a 1990 došlo v Itálii k nárůstu o 0,57 procentního bodu, což je nejnižší nárůst ve zkoumaném roce. V Portugalsku se hodnoty indexu zvýšily díky přírůstku 2,45 procentního bodu oproti roku 1980.

Nejnižší hodnota bazického indexu byla zaznamenána u Malty. Konkrétně šlo o 108,46%. Na tuto hodnotu se index v zemi dostal díky nárůstu o 11,49, který je tím nejvyšším pro rok 1990. Na Maltě bazický index pro rok 1990 činil 108,46. Šlo o nejnižší hodnotu indexu v analyzovaném roce. Přírůstek pro rok byl tím nejvyšším mezi státy Jižní Evropy. Bazický index mezi lety 1980 a 1990 narostl o 11,49 procentních bodů.

2000

Vypočtená hodnota indexu činí 172,43%. Jde o nejvyšší dosaženou hodnotu pro rok 2000. Mezi nejvyšší a druhou nejvyšší hodnotou je rozdíl 52,97 procentních bodů. Řecko se prezentuje hodnotou 129,69. Došlo k nárůstu o 7,31 procentních bodů oproti roku 1990.

Ve Španělsku byla naměřena hodnota 133,21. V zemi došlo mezi lety 1990 a 2000 k nárůstu o 5,58 procentních bodů.

V Portugalsku byla naměřena druhá nejnižší hodnota indexu, 116,17 %. To znamená, že oproti bázi došlo k nárůstu o 16,17 procentních bodů a oproti roku 1990 narostl index o 3,46 procentních bodů. došlo k nárůstu o 0,44 procentních bodů, což je nejnižší nárůst za zkoumaný rok.

2010

V roce 2010 byla nejvyšší hodnota indexu zjištěna u San Marina, konkrétně 203,19%. Od roku 2000 došlo k nárůstu o 30,76 procentních bodů, který je současně nejvyšším přírůstkem indexu pro rok 2010.

Ve Španělsku byla naměřena hodnota indexu 152,94. Od roku 2000 do roku 2010 došlo k nárůstu o 19,73 procentních bodů.

Na Maltě došlo k nárůstu 7,48 procentních bodů a díky tomu se hodnota bazického indexu zvýšila na 126,94%. 133,48 byla naměřená hodnota bazického indexu v Řecku, kde mezi lety 2000 a 2010 došlo k nárůstu o 3,79 procentních bodů.

Itálie a Portugalsko vykázaly blízké hodnoty. V Portugalsku bylo naměřeno 119,37 a v Itálii 118,08. V obou zemích se hodnoty mezi lety 2000 a 2010 zvýšily, v Portugalsku o 3,20 procentních bodů a v Itálii o 4,65 procentních bodů. Mezi lety 2007 a 2008 postihla zemi hospodářská krize.

Do Itálie přišlo v roce 2005 5 milionů imigrantů. Původem byly hlavně ze států Severní Afriky, zemí bývalé Jugoslávie a Rumunska. Díky tomuto počtu přijatých přistěhovalců se Itálie dostala na třetí místo v Evropě. (Catherine Withol de Wenden, 2020)

2020

Ve dvou státech došlo k poklesu hodnot bazického indexu. Šlo o Portugalsko a Řecko.

V San Marinu byla naměřena nejvyšší hodnota bazického indexu, stejně jako tomu bylo v roce 2010. Činila 218,61% a přírůstek oproti roku 2010 byl 15,42 procentních bodů. Jde tedy o druhý nejvyšší přírůstek v roce 2020.

Hodnota indexu pro Maltu vyšla 157,81. Jde o druhý nejvyšší údaj bazického indexu. Mezi lety 2010 a 2020 narostl bazický index o 30,88, což je největší nárůst ve zkoumaném roce.

Ve Španělsku hodnota indexu činila 155,53. Od roku 2010 narostla o 2,59 procentních bodů.

Poté co Španělsko vstoupilo do Evropské unie se začalo ekonomicky

rozvíjet tak, že se zařadilo mezi části Evropy, které se vyvíjejí nejvíce dynamicky. Tento trend byl zastaven ekonomickou krizí, která přišla v roce 2009 a ekonomika země se díky tomu propadla do záporných čísel.

(Anděl, 2019)

V průměru se mezi lety 2011 – 2015 počet obyvatel zvyšuje o 0,5 %, do této hodnoty nejsou započteny ilegální migranti. Odhaduje se, že v tomto rozmezí jich přišlo minimálně 1,3 milionu hlavně do Itálie a Španělska.

V Řecku činila hodnota indexu 128,41. Projevil se u něj nejvyšší pokles, kdy se hodnota indexu snížila o 5,07 procentních bodů oproti roku 2010. V Itálii byla naměřena druhá nejnižší hodnota bazického indexu v Jižní Evropě pro rok 2020. Konkrétně šlo o 118,40%. V zemi se projevil nárůst o 0,32 a jde tedy spíše o stagnaci.

V letech 2009 – 2018 zasáhla zemi finanční krize. Za osm let, kdy probíhala, odešlo z Řecka půl milionu lidí, zejména s vysokoškolským vzděláním.

Portugalsko vykázalo nejnižší hodnotu indexu, 116,25%. Projevil se tu pokles o 3,12 procentních bodů oproti roku 2010.

Pro demografický vývoj státu má velký význam migrace. Její vliv na celkový počet obyvatel je v posledních letech spíše kladný v prvním desetiletí 21. století. Z údajů portugalské cizinecké policie vyplývá, že 31. prosince roku 2012 žilo v zemi 417 042 migrantů s trvalým či dlouhodobým pobytem. Jde tedy téměř o 4,5 % populace.

Kvůli tomu, že populace stárne, je imigrace vítaným jevem. Země se snaží nalákat cizince, ale i občany, kteří emigrovali v roce 2011 po ekonomické krizi. V ten rok odešlo na 300 000 obyvatel. Vláda nabízí navrátilcům finanční kompenzace od roku 2019.

Jihovýchodní Evropa

Rozpad tzv. „Východního bloku“ proběhl v Evropě většinou pokojnou cestou, výjimkou se stala Jugoslávie. Válka byla rozpoutána poté co obyvatelé Slovinska a Chorvatska se v referendu v roce 1991 vyslovili pro nezávislost. Válka v Chorvatsku trvala až do roku 1995 podobně jako v Bosně a Hercegovině. V letech 1998–1999 se bojovalo v Kosovu a 2000 –

2001 v Makedonii. Dlouhotrvající války vyústili v intervenci OSN a NATO. Ztráty na lidských životech jsou odhadovány na 140 tisíc.

V Evropském makroregionu se jedná o nejzaostalejší mezoregion, HDP na obyvatele činí 19 tisíc USD. Jde o hodnotu, která se pohybuje kolem poloviny evropského průměru. Se zločinem tu souvisí 20% HDP ekonomik. Ve většině zemí dochází k velkým výkyvům v jednotlivých letech vývoje, výjimkou jsou členské země Evropské unie. V nich dochází k pravidelným přírůstkům po vstupu do EU.

Nezaměstnanost je obvykle vyšší, než evropská průměrná, ale mezi státy jsou velké rozdíly. Například v Bosně a Hercegovině byla v rozmezí let 2011 – 2015 šestkrát vyšší než ve Slovinsku. V mezoregionu se projevují největší rozdíly v nerovném rozdělení příjmů, ty největší charakterizují Srbsko.

Specifické je postavení Kosova, protože Srbsko ho neuznává jako autonomní stát, a místo toho ho považuje ho za svou autonomní část. (Anděl, 2019)

Pro všechny státy jihovýchodní Evropy, kromě Bulharska se rok 1990 stal zlomovým. Do té doby počet obyvatel ve všech státech narůstal.

Rumunsko a Slovinsko vykazují blízké hodnoty vývoje mezi lety 1960 – 1990.

Období mezi lety 1960 a 1970 bylo významné pro Rumunsko, Bulharsko, Bosnu a Hercegovinu a Slovinsko. Přibýlo tu 10 %, 7 %, 16,95 % a 8 % obyvatelstva, což je pro státy největší příbytek. Srbsko největší příbytek obyvatelstva zaznamenalo v období 1970–1980, Albánie a Kosovo mezi lety 1980–1990 a Chorvatsko mezi lety 1990–2000.

Do roku 1970 vykazují Srbsko, Chorvatsko, Bulharsko, Slovinsko, Rumunsko velmi blízké hodnoty vývoje. Pohybují se v rozmezí hodnot 110, 02 u Rumunska a 5,51 u Srbska. Rozdíl hodnoty indexu mezi lety 1960 a 1970 činí 4, 51 procentních bodů.

Bulharsko, Chorvatsko, Srbsko se prezentují blízkým vývojem do roku 1980

Rumunsko a Slovinsko mají do roku 1990 blízký vývoj, v roce 2000 se liší jejich hodnoty o asi 4 % a poté se postupně jejich křivky oddalují. V Rumunsku se počet obyvatel od roku 2000 snižuje, zatímco ve Slovinsku

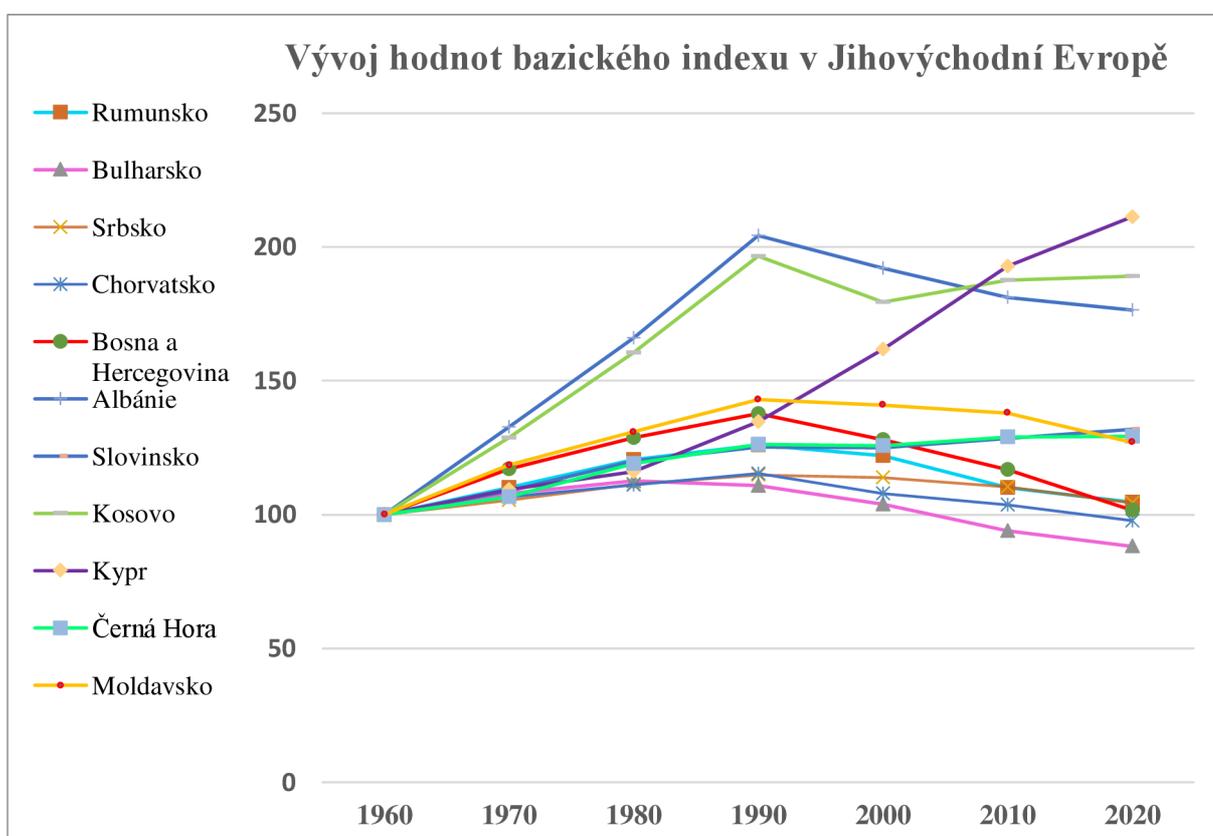
se zvyšuje

Dynamika

Nejvyšší dynamiku vývoje vykazuje Kypr, kde se hodnota bazického indexu změnila o 160,67 procentních bodů.

Nejnižší dynamiku vývoje hodnot bazického indexu vykazuje Černá Hora, 33,28%.

Bulharsko zažilo ze všech států největší propad, v procentech klesl počet obyvatel až na 88, což je v Evropě nejméně, na druhém místě je Lotyšsko s 89 %.

Největší meziroční rozdíl v počtu obyvatelstva projevil v Albánii. Mezi lety 1980 a 1990 vzrostl počet obyvatel o 38,12 %.

Největší pokles obyvatelstva zažilo Rumunsko (12 %), Bulharsko (9 %) a Srbsko (3 %) v období 2010–2020.

Největší pokles počtu obyvatelstva v Chorvatsku (6 %) a Bosně a Hercegovině (15 %) a Slovinsku (3,3 %) se projevil mezi lety 2000–2010.

V Albánii byl největší pokles (12,2 %) naměřen v období 1990–2000.

V Kosovu roste počet obyvatelstva kontinuálně v námi zkoumaném

období.

1970

Ve všech zemích Jihovýchodní Evropy dochází do roku 1970 ke stoupání. V roce 1970 byla nejvyšší hodnota bazického indexu zaznamenána v Albánii, konkrétně šlo o 132,74.

Kosovo je zemí, která se prezentovala druhým nejvyšším bazickým indexem pro rok 1970.

V Moldavsku a Bosně a Hercegovině byly naměřeny blízké hodnoty bazického indexu. V Moldavsku došlo k nárůstu o 18,44 procentních bodů a v Bosně narostla hodnota indexu o 16,95 procentních bodů. Hodnoty indexu obou zemí jsou od sebe vzdáleny 1,49 procentních bodů.

Významným obdobím bylo pro Bosnu a Hercegovinu rozmezí let 1960 a 1970, přibylo 16,95 %, což je pro stát největší nárůst za celé zkoumané období.

V Rumunsku a na Kypru byly v roce 1970 také naměřeny blízké hodnoty. Šlo o 110,02 pro Rumunsko a 109,4 pro Kypr. Obě hodnoty indexu jsou od sebe vzdáleny o 0,61 procentních bodů.

Období mezi lety 1960 a 1970 bylo významné pro Rumunsko, protože přibylo 10% obyvatelstva, což je pro stát největší nárůst. Největší pokles počtu obyvatel přišel mezi lety 2010 – 2020, šlo o 12% propad.

Rumunsko a Slovinsko mají stejný nebo dosti podobný vývoj 1960 – 1990.

Hodnoty bazického indexu Slovinska a Bulharska jsou si také blízké. Na Slovinsku přibylo oproti bázi 8,85 procentních bodů, zatímco v Bulharsku 7,91 procentních bodů. Hodnoty obou zemí jsou tak od sebe vzdáleny 0,94 procentních bodů.

Nejvíce obyvatel přibylo v Bulharsku mezi lety 1960 – 1970, šlo o 7%. Největší pokles Bulharsko zaznamenalo mezi lety 2010 a 2020, počet obyvatel se snížil o 9%.

Největší nárůst bazického indexu, a tedy i počtu obyvatelstva ve Slovinsku nastal mezi lety 1960 a 1970, kdy přibylo 8% obyvatelstva.

Hodnoty indexu pro Černou Horu, Chorvatsko a Srbsko jsou si také

blízké. Mezi nejvyšší hodnotou, tedy údajem Chorvatska a hodnotou pro nejnižše postavené Srbsko je rozdíl 1,11 procentních bodů.

1980

V roce 1980 všechny státy narůstaly ve vývoji.

U Albánie došlo k nejvyššímu nárůstu indexu. Oproti roku 1970 narostl o 33,35 procentních bodů, jde o nejvyšší nárůst pro rok 1980.

V Kosovu byla vypočtena hodnota bazického indexu 160,61. Vznikla díky nárůstu mezi lety 1970 a 1980. Šlo o přírůstek 31,89 procentních bodů.

V Kosovu se počet obyvatel mezi lety 1970 a 1980 zvýšil o 31,9 %. Vývoj počtu obyvatelstva roste v zemi kontinuálně po celé zkoumané období.

Pro Moldavsko byla vypočítána hodnota 130,96. Mezi lety 1970 a 1980 došlo k nárůstu 12,51 procentních bodů.

Hodnoty Slovinska, Černé hory a Rumunska mají v roce 1980 blízké hodnoty. Pro Slovinsko byla vypočtena hodnota 119,98 a pro Černou Horu 119,15 a pro Rumunsko 120,65. Ve Slovinsku narostly hodnoty o 11,13 oproti roku 1970, zatímco v Černé hoře šlo o přírůstek 12,53 procentních bodů. V Rumunsku došlo oproti roku 1970 k nárůstu o 10,63 procentních bodů. Hodnota bazického indexu na Kypru je pro rok 1980 115,98. Od roku 1970 do roku 1980 narostla hodnota indexu o 6,58 procentních bodů.

Srbsko, Bulharsko a Chorvatsko se také prezentují blízkými hodnotami indexu. V Chorvatsku jeho hodnota činí 111,10, v Srbsku 111,41 a v Bulharsku 112,64. V Srbsku došlo mezi lety 1970 a 1980 k nárůstu o 5,90 procentních bodů, v Bulharsku o 4,73 procentních bodů a v Chorvatsku o 4,53 procentní body, což je zároveň nejnižší hodnota nárůstu pro zkoumaný rok.

Největší přírůstek obyvatelstva v Srbsku přišel mezi lety 1970 – 1980. Projevila se tu nejmenší dynamiky vývoje ze všech států Jihovýchodní Evropy.

1990

U všech států došlo k poklesu hodnot bazického indexu, kromě Bulharska.

U Albánie byla v roce 1990 naměřena nejvyšší hodnota, šlo o 204,29%. Mezi lety 1980 a 1990 došlo v Albánii k největšímu poklesu pro zkoumaný rok, hodnoty klesly o 38,20 procentních bodů.

Druhá nejvyšší hodnota bazického indexu byla zaznamenána u Kosova, šlo o 196,62%. Mezi lety 1990 a 1980 došlo k poklesu o 36,01 procentních bodů.

Největší rozdíl v počtu obyvatelstva mezi dekádami se projevil v Albánii. Mezi lety 1980 a 1990 vzrostl počet obyvatel o 38,12 %.

Pro Kypr byla vypočtena hodnota 134,62%. Došlo tu k poklesu o 18,64 procentních bodů.

Pro Moldavsko byla vypočtena hodnota 143,01%. Mezi lety 1980 a 1990 došlo k poklesu o 12,05 procentních bodů.

Pro Bosnu a Hercegovinu byla v roce 1990 vypočtena hodnota 137,75%. Došlo tu k poklesu o 9,03 procentních bodů.

Pro Černou Horu, Rumunsko a Slovinsko byly vypočteny blízké hodnoty indexu. Rozdíl mezi nimi činí 0,83 procentního bodu. V Černé Hoře došlo k poklesu o 7,03 procentních bodů, v Rumunsku o 5,40 procentních bodů a ve Slovinsku k poklesu o 5,37 procentních bodů.

Blízké hodnoty bazického indexu vyšly i pro Chorvatsko a Srbsko. V Chorvatsku byla vypočtena hodnota 115,39% a v Srbsku 114,80%. V Chorvatsku klesly hodnoty indexu mezi lety 1980 a 1990 o 4,29 procentních bodů a v Srbsku o 3,39 procentních bodů. Nejnižší hodnota indexu byla vypočtena u Bulharska, jde o 110,82%. Jen u Bulharska došlo mezi roky 1980 a 1990 k nárůstu o 1,82 procentních bodů.

Pro všechny státy jihovýchodní Evropy, kromě Bulharska se rok 1990 stal zlomovým. Do té doby počet obyvatel ve všech státech narůstal. Bulharsko zažilo ze všech států největší propad, v procentech klesl počet obyvatel až na 88, což je v Evropě nejméně. Jde. Porovnání počtu obyvatel k roku 1960, který jsme si definovaly jako počáteční a tedy 100 %.

2000

V roce 2000 došlo v Jihovýchodní Evropě k růstu jen u Kypru. Tady narostl bazický index oproti roku 1990 o 27,27 procentních bodů. Díky tomuto nárůstu měl Kypr v roce 2000 hodnotu bazického indexu třetí nejvyšší ve skupině.

Slovinsko a Černá Hora vykázaly blízké hodnoty bazického indexu. Je mezi nimi rozdíl 0,76 procentních bodů. Ve Slovinsku i v Černé Hoře došlo oproti roku 1990 k poklesu o 0,23 procentního bodu a 0,30 procentního bodu.

V Srbsku byla vypočtena hodnota indexu 113,75 %. Mezi lety 1990 a 2000 došlo k poklesu o 1,05 procentního bodu. V Moldavsku byla vypočtena hodnota 141,01%. Oproti roku 1990 klesla hodnota o 1,99 procentního bodu.

V Rumunsku byla zaznamenána hodnota 121,93%. Mezi lety 1990 a 2000 došlo k poklesu o 4,12 procentních bodů.

Pro Bulharsko byla vypočtena hodnota bazického indexu 103,85, která je ze všech zkoumaných hodnot pro rok 2000 nejnižší. V Bulharsku došlo k poklesu o 6,97 procentního bodu mezi lety 1990 a 2000.

Pro Chorvatsko byla vypočtena hodnota 107,93%. V zemi došlo mezi lety 1990 a 2000 k poklesu o 7,47 procentních bodů. Největší pokles počtu obyvatel zaznamenalo Chorvatsko v období 2000-2010, ubylo 6% obyvatelstva.

V Bosně a Hercegovině byla vypočtena hodnota bazického indexu 128,10. Mezi lety 1990 a 2000 hodnota poklesla o 9,65 procentních bodů. Albánii reprezentuje nejvyšší hodnota bazického indexu, jde o 192,01%. Od roku 1990 do roku 2000 tu poklesla hodnota o 12,28 procentního bodu.

K největšímu naměřenému poklesu hodnot v Albánii došlo v období 1990 – 2000, počet obyvatel poskočil o 12,2%.

V Kosovu byl také počítán bazický index. Bylo zjištěno, že stát má v roce 2000 druhou nejvyšší hodnotu. Je tomu tak díky tomu, že mezi lety 1990 a 2000 došlo k nejvyššímu poklesu pro rok 2000. Konkrétně se jednalo o snížení o 17,11 procentních bodů.

V Kosovu se mezi lety 1998 – 1999 rozhořel ozbrojený konflikt. Dlouhotrvající ozbrojený konflikt vyústil v intervenci OSN a NATO. Počet obětí se odhaduje na 140. tisíc, je ale důležité si uvědomit, že spousta dalších lidí se kvůli konfliktu rozhodla emigrovat.

Rozpad tzv. Východního bloku proběhl poklidnou cestou ve většině postsocialistických zemí. Bez ztrát na životech se neobešel rozpad v Jugoslávii, kde se válka rozhořela v roce 1991. V Chorvatsku skončila až v roce 1995, podobně tomu bylo v Bosně a Hercegovině. (Anděl, 2019)

Obyvatelstvo se prezentuje nejhoršími demografickými ukazateli v rámci kontinentu. Naděje na dožití je u mužů 73 let a u žen 79 let, jde tedy o nejnižší hodnoty v Evropě. Díky intenzivní emigraci se počet obyvatel snižuje. Mezi lety 2011 a 2015 odešlo ze Srbska sto tisíc obyvatel a z Bulharska jich emigrovalo padesát tisíc. (Anděl, 2019)

2010

U čtyř států došlo v roce 2010 k nárůstu bazického indexu. Na nejvyšší hodnotu se dostal bazický index Kypru, konkrétně jde o 192,87%. Na Kypru došlo k nejvyššímu nárůstu. Hodnota bazického indexu se zvýšila o 30,98 procentních bodů. V Kosovu byla vypočtena druhá nejvyšší hodnota bazického indexu, 187,51. V zemi byl zaznamenán nárůst o 7,99 procentních bodů.

Ve Slovinsku a Černé Hoře byly vypočteny blízké hodnoty bazického indexu. Ve Slovinsku šlo o 128,51 a v Černé Hoře o 128,89. Mezi jejich hodnotami je tedy rozdíl 0,38 procentního bodu. U Slovinska došlo k poklesu o 3,39 procentního bodu a u Černé Hory jen o 3,01 procentního bodu.

Podobné hodnoty bazického indexu vykázalo Rumunsko a Srbsko. V Rumunsku činí hodnota indexu 110% a v Srbsku 110,34%. Je mezi nimi tedy rozdíl 0,35 procentního bodu.

K největšímu poklesu počtu obyvatelstva v Srbsku došlo mezi lety 2010-2020, šlo o 3% propad.

Pro Bulharsku byla vypočtena nejnižší hodnota indexu, 94,0%. V zemi došlo v rozmezí let 2000 a 2010 k poklesu o 9,85 procentního bodu.

V Bosně a Hercegovině došlo k největšímu poklesu, konkrétně o 15%, se udál mezi lety 2000 a 2010.

2020

V roce 2020 došlo u čtyř států k nárůstu bazického indexu. V ostatních hodnoty indexu klesají.

V roce 2020 byla největší hodnota indexu vypočtena u Kypru, 211,28%. V zemi došlo k nárůstu počtu obyvatel a tak se hodnoty zvýšily o 18,41 procentního bodu.

V Kosovu byla zaznamenána hodnota 189,03 a v Albánii 176,40. V Kosovu narostly hodnoty bazického indexu o 1,53 procentního bodu.

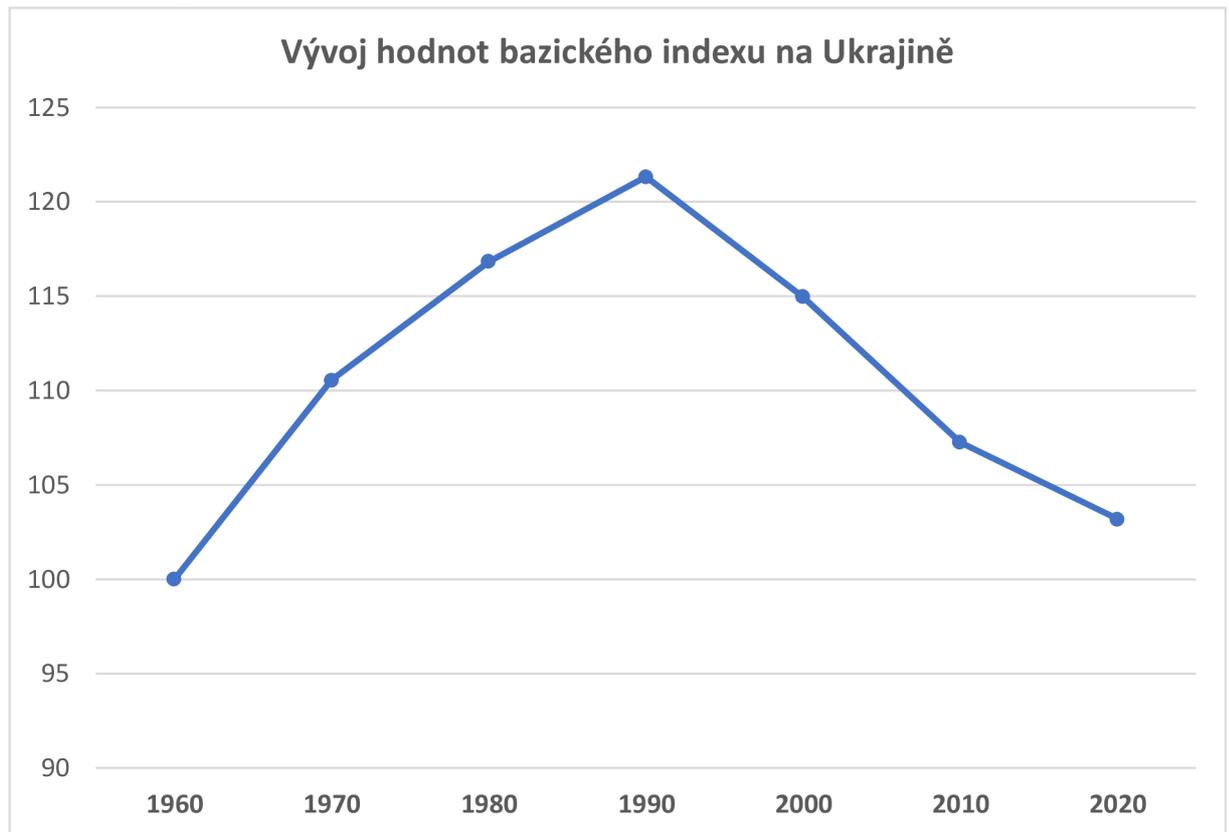
V Albánii došlo k poklesu o 4,67 oproti roku 2010.

Ve Slovinsku, Černé Hoře a Moldavsku byly vypočteny hodnoty, 131,88%, 129,28% a 127,05 %. Ve Slovinsku došlo k nárůstu o 3,38 procentního bodu, V Černé Hoře došlo k nárůstu o 0,39 procentního bodu, jde tedy spíše o stagnaci. V Moldavsku byl mezi lety 2010 a 2020 zaznamenán pokles o 10,96 procentního bodu.

Hodnoty Rumunska a Srbska jsou si blízké. V Rumunsku vyšla hodnota bazického indexu 104,66% a v Srbsku 104,41%. Je mezi nimi tedy rozdíl 0,26 procentního bodu.

Nejnižší hodnota bazického indexu vyšla u Bulharska, 88,14%. Mezi lety 2010 a 2020 tu došlo k poklesu o 5,87 procentních bodů.

Ukrajina

Na Ukrajině žije necelá pětina ruského makroregionu. Poté co se rozpadl Sovětský svaz, došlo v zemi k výraznému ekonomickému propadu. Počet obyvatel poklesl z 52 milionů v roce 2000 na současných 45 milionů lidí. Část mužů, kteří původem Ukrajinci nebyli, ze země odešla. Šlo hlavně o Rusy, část mužů odešla za prací do Ruska, ale také do zemí západní a střední Evropy. Společně s nedostatkem pracovních příležitostí ovlivnily tyto skutečnosti početní stav, ale i další demografické ukazatele. (Anděl, 2019)

Vývoj řetězového indexu ve státech Evropy

1970

V roce 1970 došlo k nejvyššímu meziročnímu nárůstu v Albánii, kde se počet obyvatel oproti roku 1960 zvýšil 1,33x.

K nejnižšímu nárůstu počtu obyvatelstva došlo oproti roku 1960 na Maltě, kde se počet obyvatel zvýšil 0,93x.

1980

V roce 1980 došlo k největšímu nárůstu hodnot řetězového indexu v Albánii, kde se počet obyvatel zvýšil 1,23x. V roce 1980 došlo k nejmenšímu nárůstu oproti roku 1970 v Německu, kde se počet obyvatel zvýšil 1x.

V roce 1980 došlo u 26 státům k poklesům změn. Největší nárůst oproti roku 1970 zaznamenalo Slovinsko, jeho řetězový index narostl o 0,20. K největšímu propadu oproti roku 1970 došlo ve Švýcarsku. Tam se hodnoty řetězového indexu snížily o 0,14.

1990

Oproti roku 1980 došlo v roce 1990 k největšímu nárůstu počtu obyvatel v Albánii. Tady vzrostl počet obyvatel 1,23x.

Naopak k nejmenšímu nárůstu došlo oproti roku 1980 k 0,97x nárůstu.

Ve 29 státech došlo v roce 1990 k poklesu hodnot řetězového indexu.

K největšímu nárůstu rozdílů došlo na Kypru, kde hodnoty řetězového indexu oproti roku 1980 narostly o 0,10.

K největšímu propadu došlo u Slovinska a Irska, kde se hodnoty indexu propadly o 0,15 a 0,12.

2000

V roce 2000 došlo na Kypru k nárůstu počtu obyvatel 1,20x, oproti roku 1990. Šlo o nejvyšší nárůst. Nejméně narostl počet obyvatel v Lotyšsku, 0,89x oproti roku 1990.

V roce 2000 došlo ve dvaceti státech k poklesu rozdílů hodnot řetězového indexu oproti roku 1990.

Nejvyšší pozitivní rozdíl se projevil v Lucembursku, kde se hodnot řetězového indexu zvýšila o 0,09.

K vytvoření nejmenšího rozdílů řetězového indexu došlo v Kosovu a Albánii. Tady se hodnoty indexu propadly o 0,31 a 0,29.

2010

Pro Rok 2010 zaznamenalo nejvyšší nárůst počtu obyvatel Irsko, kde

se jeho počet zvýšil 1,20x. Nejmenší počet lidí přibyl v roce 2010 v Litvě, kde narostl 0,89x.

V 15 státech došlo v roce 2010 k poklesu rozdílů hodnot řetězového indexu.

O největší pozitivní rozdíl se postaralo Kosovo. Tady se hodnoty řetězového indexu oproti roku 2000 zvýšily o 0,13.

Hned za Kosovem stojí Irsko a Španělsko, kde se hodnoty indexu změnily o 0,12 a 0,10.

K největšímu propadu rozdílů hodnot řetězového indexu došlo v Rumunsku, kde hodnoty klesly oproti roku 2000 o 0,07.

2020

V roce 2020 přibyl nejvíc lidí v Lucembursku. Tady jejich počet vzrostl 1,24x. Naopak nejmenší nárůst řetězového indexu byl zaznamenán v Bosně a Hercegovině, kde narostl počet obyvatel 0,87x.

V roce 2020 došlo u 16 států k propadu rozdílů hodnot řetězového indexu oproti roku 2010. Největší nárůst rozdílů hodnot řetězového indexu se odehrál na Maltě. Tady hodnota indexu narostla o 0,18. K největšímu propadu rozdílů hodnot řetězového indexu došlo ve Španělsku, kde se hodnoty snížily o 0,13. Významný byl také pokles v Irsku, San Marinu a na Kypru. Ve všech třech zemích se pokles pohyboval mezi 0,11 a 0,10.

Dynamika vývoje

Největší dynamiku vývoje řetězového indexu projevilo Švýcarsko, kde se řetězový index 0,64x zvýšil. Nejmenší dynamika vývoje řetězového indexu byla zjištěna ve Finsku. V zemi tisíce jezer se řetězový index zvýšil jen 0,02x.

Vývoj řetězového indexu ve státech Jihovýchodní Evropy

V Rumunsku došlo dvakrát k velkému poklesu. Poprvé v roce 1990, šlo o druhý největší pokles, a podruhé v roce 2010 byl ze všech nejvyšší.

V Bosně a Hercegovině klesly hodnoty řetězového indexu také ve dvou případech. Šlo o roky 1980 a 2020. V roce 1980 šlo o druhý nejvyšší pokles a v roce 2020 nejvyšší.

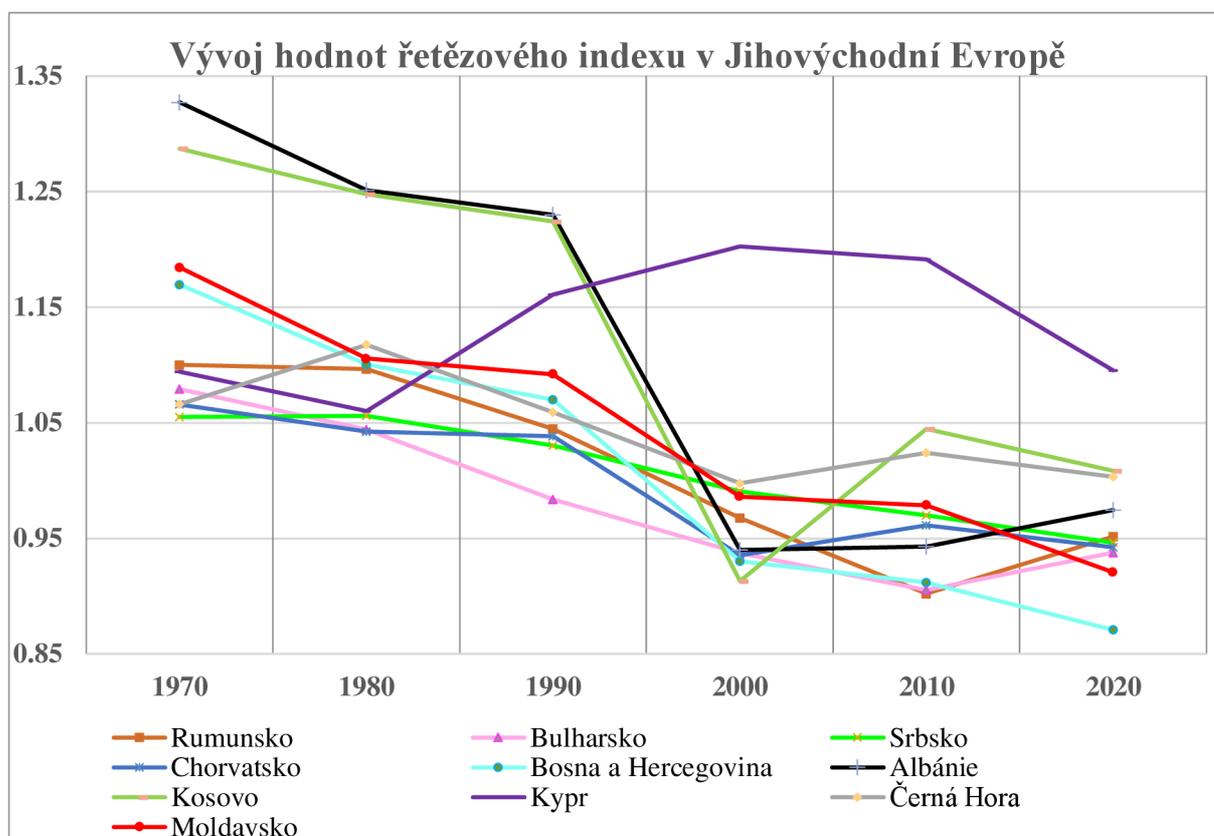
V Albánii se také projevíly 2 poklesy. Jako první došlo k propadu ve vývoji v roce 1980, jednalo se o nejvyšší pokles. V druhém případě poklesl počet obyvatel v roce 2000 a šlo o druhé nejvyšší snížení hodnot.

Kosovo patří také do skupiny států, kde došlo dvakrát k poklesu počtu obyvatel. Poprvé v roce 2000, kdy se jednalo o nejvyšší pokles a v druhém případě šlo o rok 2020, to byl druhý nejvyšší pokles.

1980

Největší dynamika vývoje hodnot řetězového indexu byla pozorována u Kosova.

Nejmenší dynamiku vývoje hodnot řetězového indexu vykázalo Kosovo. Počet obyvatel Kypru se podle řetězového indexu zvyšoval od roku 1980 do roku 2000. Mezi lety 2000 a 2010 přišla stagnace, až mírný pokles. V roce 2020 došlo k poklesu.

Dynamika

V roce 1980 došlo v Rumunsku a Srbsku ke stagnaci. V Bulharsku, Chorvatsku, Bosně a Hercegovině, Albánii, Kypru, Moldavsku a Kosovu hodnoty řetězového indexu klesaly.

K největšímu poklesu došlo v Albánii a Moldavsku, kde se počet obyvatel snížil 0,08x oproti roku 1970.

K druhému největšímu poklesu došlo v Bosně a Hercegovině, kde se hodnoty řetězového indexu snížily 0,07x.

V Kosovu a Bulharsku došlo ke snížení počtu obyvatelstva 0,04x oproti roku 1970.

V Chorvatsku se počet obyvatel snížil oproti roku 1970 0,02x.

1990

V roce 1990 došlo u všech států, kromě Chorvatska a Kypru, k poklesu. V Chorvatsku počet obyvatel oproti roku 1980 stagnoval.

K největšímu poklesu došlo v Bulharsku a Černé Hoře, kde se hodnoty řetězového indexu snížily o 0,06.

Druhý největší pokles se projevil v Rumunsku, kde hodnoty indexu klesly o 0,05. V Srbsku a Bosně a Hercegovině došlo k poklesu o 0,03.

V Kosovu a Albánii poklesly hodnoty řetězového indexu o 0,02.

Na Kypru se počet obyvatel podle hodnot řetězového indexu zvýšil oproti roku 1980 o 0,10.

2000

S rokem 2000 došlo k největšímu poklesu počtu obyvatel v Kosovu, hodnoty poskočily do záporného spektra o 0,31.

Druhý největší pokles byl zjištěn v Albánii, kde se hodnoty řetězového indexu snížily o 0,29.

K nejmenším poklesům došlo v Srbsku a Bulharsku, kde se hodnoty indexu snížily o 0,04 a 0,05. v Černé Hoře poklesly hodnoty o 0,06.

Rumunsko zaznamenalo pokles o 0,08.

V Chorvatsku počet obyvatelstva vyjádřený řetězovým indexem klesl o 0,10, v Moldavsku o 0,11 a v Bosně a Hercegovině o 0,14.

2010

V 6 státech klesal počet obyvatelstva v roce 2010. Konkrétně to byly Rumunsko, Bulharsko, Srbsko, Bosna a Hercegovina, Kypr a Moldavsko. V Rumunsku došlo k největšímu poklesu hodnot řetězového indexu, klesl o 0,07. V Bulharsku byl zaznamenán druhý největší pokles. Hodnoty se tu změnily o 0,03. V Srbsku a Bosně a Hercegovině došlo k poklesu o 0,02.

V Chorvatsku hodnoty indexu narostly o 0,03 a v Albánii narostl počet obyvatel o 0,03.

Na Kypru a v Moldavsku klesly hodnoty řetězového indexu o 0,01.

2020

V roce 2020 sedm států klesalo ve vývoji. Šlo o Srbsko, Chorvatsko, Bosnu a Hercegovinu, Moldavsko, Černou Horu, Kypr a Kosovo.

V Chorvatsku, Černé Hoře a Srbsku se hodnoty indexu oproti roku 2010 snížily o 0,02.

V Bosně a Hercegovině a Kosovu se hodnoty řetězového indexu snížily o 0,04.

K největšímu poklesu došlo na Kypru, kde se hodnoty řetězového indexu snížily o 0,10.

V Rumunsku, Bulharsku a Albánii hodnoty řetězového indexu rostly. Hodnota řetězového indexu narostla v Rumunsku oproti roku 2010 o 0,05 a šlo o nejvyšší nárůst pro rok 2020. V Albánii a Bulharsku došlo k nárůstu o 0,03. V Moldavsku se hodnoty indexy snížily o 0,06.

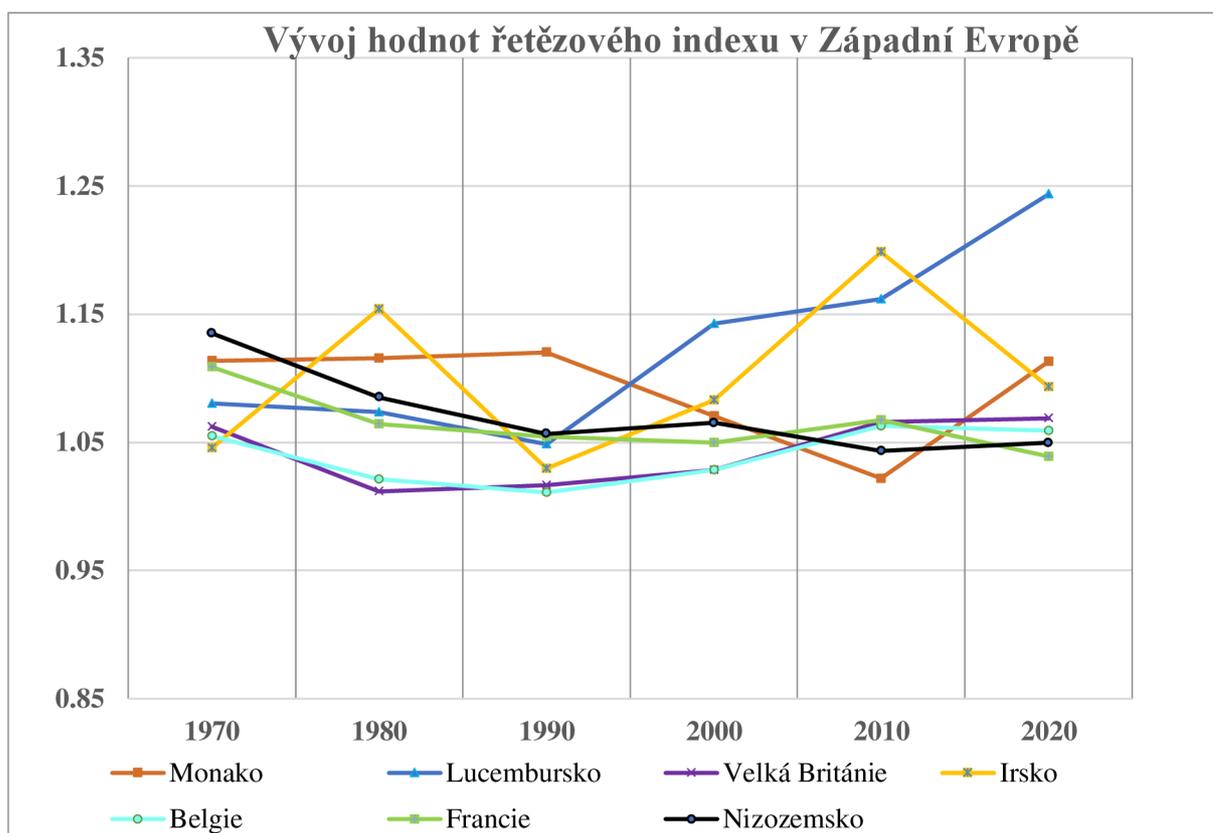
Albánie a Kosovo

Vývoje Kosova a Albánie jsou si do roku 2000 velmi podobné. V roce 1970 je rozdíl mezi vývoji řetězového indexu obou států největší dosahuje 0,04. V roce 1980 byly vývoje rozdílné o 0,003 a v roce 1990 o 0,01. V roce 2000 a 2020 se rozdíl mezi hodnotami řetězových indexů obou států dostaly na 0,03. S rokem 2010 činil rozdíl, mezi hodnotami řetězových indexů obou zemí, 0,1. Od roku 2000 jsou od sebe oba vývoje více vzdálené. Rozdíl mezi hodnotami obou zemí činí průměrně 0,04. Rok

2000 je pro Kosovo a Albánii přelomový. Od roku 2000 začínají počty obyvatel stoupat, zatímco v ostatních zemích setrvale klesají i po roce 2000.

Vývoj řetězového indexu ve státech západní Evropy

Oproti vývojem států ostatních zemí západní Evropy je vývoj hodnot řetězového indexu u Irsku specifický. Zvláštní je v tom, že obsahuje 2

zlomy, jeden v roce 1980 a druhý v roce 2010.

Do roku 1980 hodnota řetězového indexu narůstá, ale po něm už zase klesá.

Od roku 1990 do roku 2010 probíhá nárůst počtu obyvatelstva, a v roce 2010 začíná opět klesat. Do roku 1990 mají podobné vývoje Francie a Lucembursko.

V roce 1980 došlo k největšímu nárůstu hodnot řetězového indexu v Irsku, kde se počet obyvatel zvýšil o 0,11. Bylo zaznamenáno pět poklesů. Šlo o státy Lucembursko, Velkou Británii, Belgii, Francii a Nizozemsko.

K největšímu poklesu došlo ve Velké Británii a Nizozemsku, kde se počet obyvatel snížil o 0,05.

V Monaku došlo k nárůstu řetězového indexu o 0,002, což se dá

považovat za stagnaci.

V roce 1990 došlo ke stagnaci ve dvou státech, Monaku a Velké Británii. U všech ostatních států se projevilo klesání.

V Irsku došlo k nejvyššímu klesání, počet obyvatel se snížil o 0,12. Jinak se hodnoty poklesu bazického indexu pohybují od 0,03 do 0,01 a proto mluvíme spíš o stagnaci.

V roce 2000 došlo k nejvyššímu nárůstu v Lucembursku, kde se hodnota řetězového indexu zvýšila o 0,09. Největší pokles byl zaznamenán v Monaku, kde se počet obyvatel snížil o 0,05.

V roce 2010 došlo k nejvyššímu nárůstu v Irsku, kde se počet obyvatel zvýšil 0,12x. Došlo ke dvěma poklesům, v Monaku a v Nizozemsku. K největšímu poklesu došlo v Monaku, kde se hodnoty řetězového indexu snížily 0,05x.

V ostatních státech západní Evropy se počet obyvatel navyšoval v intervalu hodnot řetězového indexu od 0,02 do 0,04.

V roce 2020 se největší nárůst hodnot řetězového indexu projevil v Monaku a Lucembursku, kde počet obyvatel stoupl 0,09x a 0,08x. Byly zaznamenány 2 poklesy v Irsku a Francii. V Irsku došlo k největšímu úbytku, hodnoty řetězového indexu tu poklesly o 0,11. Ve Francii klesl počet obyvatelstva 0,03x.

Velká Británie a Belgie

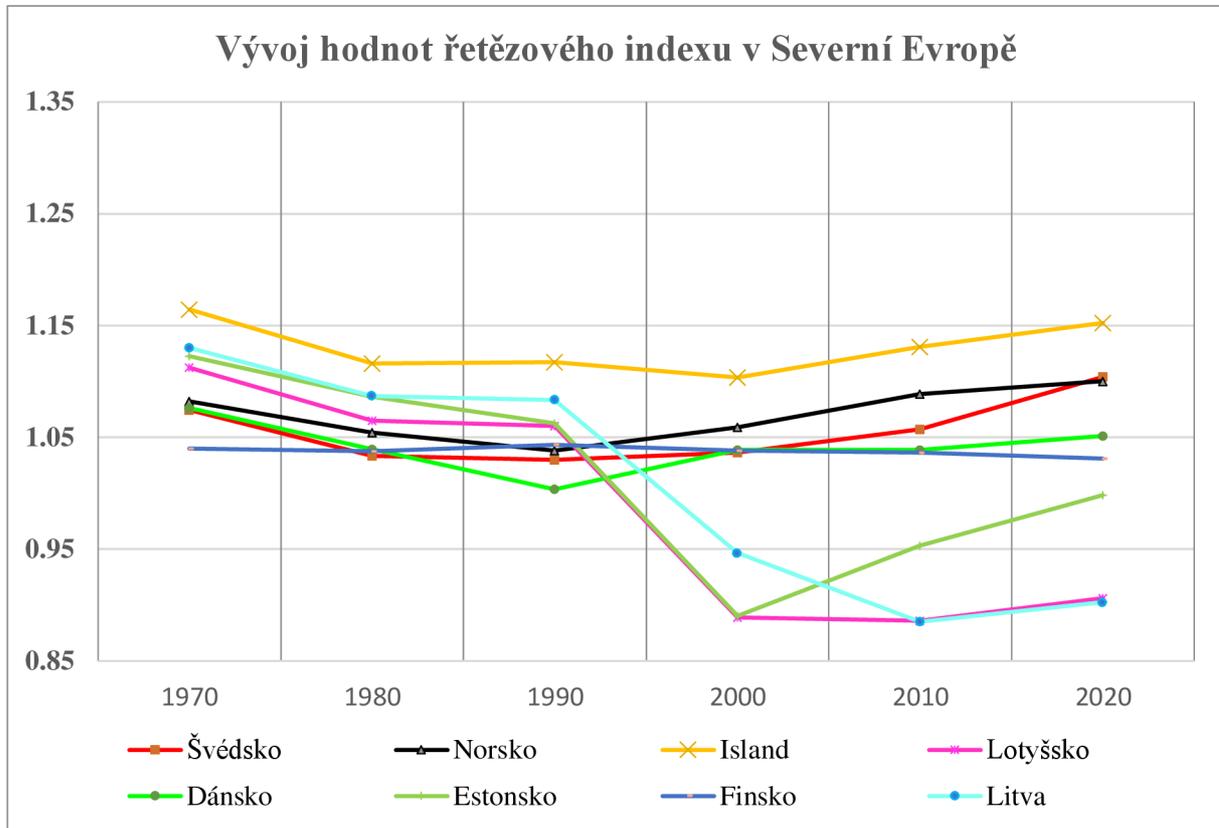
Ve Velké Británii a Belgii došlo k velmi podobným vývojem řetězového indexu. Největší rozdíl mezi vývoji u států se objevil v roce 1980, činil 0,08. Nejmenší rozdíl ve vývoji byl objeven v roce 2020, šlo o 0,001. Průměrně se vývoje řetězového indexu obou států liší o 0,04.

Vývoj řetězového indexu ve státech severní Evropy

V severní Evropě se projevíly 3 typy průběhů vývoje řetězového indexu. U Litvy, Lotyšska a Estonska klesaly hodnoty řetězového indexu až do roku 2000 s tím, že mezi lety 2000 a 2010 hodnoty stagnovaly. Významným je, pro všechny tři, rok 1990. Po něm je vidět největší pokles počtu obyvatelstva.

Mezi lety 1990 a 2000 mají státy Lotyšsko a Estonsko velmi podobný

vývoj hodnot indexu. Křivky jejich vývoje se překrývají. Rozdíl mezi hodnotami je v roce 1990 0,002 a v roce 2000 0,001. Od roku 2000 už je dělí větší rozdíl hodnot. Mezi lety 2010 a 2020 vykazují velmi podobné hodnoty Lotyšsko a Litva, takže se křivky jejich vývoje téměř překrývají.

Dánsko a Norsko se prezentují stejným trendem vývoje, kdy do roku 1990 hodnoty indexu klesají a po roce 1990 stoupají až do roku 2020. Podobné trendy vývoje hodnot řetězového indexu je možné vidět u Islandu a Švédska. Do roku 1980 hodnoty klesají a poté u Islandu mírně narůstají do roku 1990. Následuje mírný pokles (říct o kolik je to pokles) do roku 2000. Zatímco u Švédska hodnoty řetězového indexu stagnují až do roku 2000. V obou zemích od roku 2000 narůstá počet obyvatel až do roku 2020.

Specifickým vývojem se prezentuje Finsko, kde se hodnoty mění s nejmenší dynamikou. Největší dynamiku vývoje vykazuje Estonsko.

Na Islandu po celou dobu vývoje docházelo k největším nárůstům řetězového indexu. V roce 1970 došlo k nejmenšímu nárůstu počtu obyvatel ve Finsku. Jejich počet se oproti roku 1960 zvýšil na hodnotu 1,04. Na nejvyšší hodnoty řetězového indexu se dostal Island, kde v roce 1970 řetězový index činil 1,16, do roku 2000 postupně poklesl až na 1,10. Mezi

lety 2000 a 2020 jeho hodnota narostla na 1,15. V roce 1980 došlo k největšímu nárůstu počtu obyvatel na Islandu, kde jejich počet oproti roku 1970 vzrostl 1,12x. Naopak k nejmenší pozitivní změně došlo ve Švédsku a Finsku. V zemi tří korunek počet obyvatel narostl jen 1,03 a ve Finsku na hodnotu 1,04. S rokem 1990 se na nejnižší hodnotu řetězového indexu dostalo Dánsko, klesl tady na 1,00.

V roce 2000 se na nejnižší hodnotu indexu dostalo Estonsko a Lotyšsko, u obou činil 0,89.

S rokem 2010 došlo v Litvě k poklesu hodnot na 0,89. V roce 2020 narostl řetězový index z 0,89 v roce 2010 na 0,91 a v Litvě z 0,89 na 0,90.

Vývoj řetězového indexu ve státech střední Evropy

V roce 1980 hodnoty řetězového indexu u všech států klesají, kromě České republiky došlo k nárůstu o 0,02.

K největšímu poklesu došlo ve Švýcarsku, kde se hodnoty řetězového indexu snížily o 0,14. V roce 1990 klesaly hodnoty indexu u 4 států - Lichtenštejnska, České republiky, Polska a Slovenska. V České republice a Lichtenštejnsku došlo k největšímu poklesu hodnot pro daný rok, kdy se hodnoty snížily oproti roku 1980 o 0,04.

V roce 2000 došlo k poklesu hodnot indexu u 4 států, šlo o Slovensko, Polsko, Českou republiku a Lichtenštejnsko. V Lichtenštejnsku se projevil jen pokles o 0,002, což znamená, že jde spíše o stagnaci.

K největšímu poklesu došlo v Polsku, kde se počet obyvatel reprezentovaný indexem snížil o 0,07.

K největšímu nárůstu došlo v Rakousku, kde hodnoty indexu narostly o 0,03 a Německu, kde narostly o 0,02.

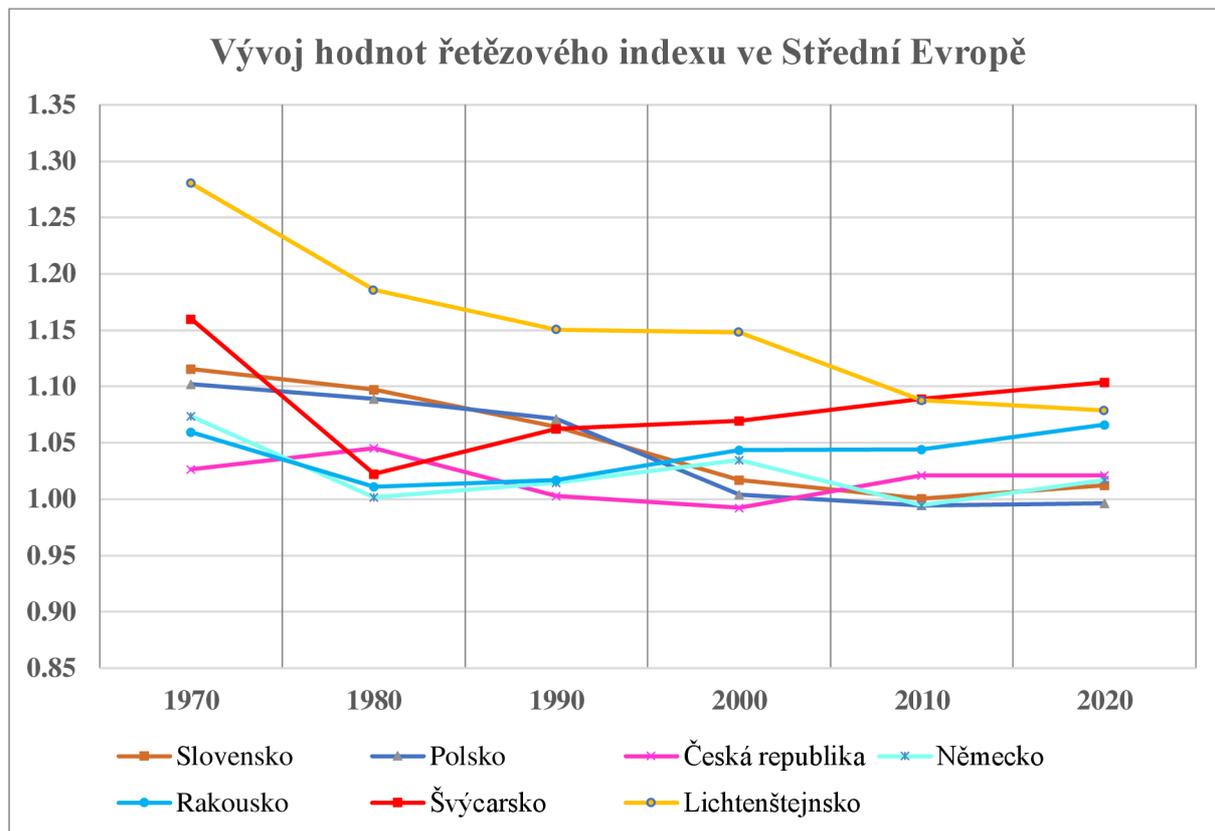
S rokem 2010 také klesají 4 státy ve vývoji hodnot. Jde o Lichtenštejnsko, Německo, Polsko a Slovensko. K největšímu poklesu došlo v Lichtenštejnsku, kde se hodnoty snížily o 0,06.

Naopak největší nárůst byl pozorován v České republice, kde narostl řetězový index o 0,03. V roce 2020 byl zaznamenán pokles jen u Lichtenštejnska, kde se hodnoty indexu snížily o 0,01. K největšímu nárůstu došlo v Německu a Rakousku, kde se hodnoty zvýšily o 0,02.

Největší dynamiku vývoje vykazuje Švýcarsko a nejmenší Česká republika.

Německo a Rakousko vykazují do roku 2000 velmi podobný vývoj. V průměru jsou od sebe křivky jejich vývoje vzdáleny o 0,01.

Svým průběhem jsou si velmi podobné také vývoje Slovenska a Polska. Průměrně jsou od sebe jejich hodnoty vzdáleny o 0,014.

V rozmezí let 1970 a 2010 se v Lichtenštejsku pohybovaly hodnoty řetězového indexu nejvýš. Ve Švýcarsku byly v roce 2010 hodnoty indexu stejné jako v Lichtenštejsku a v roce 2020 byly nejvyšší.

Vývoj řetězového indexu ve státech jižní Evropy

V roce 1980 všechny státy kromě Itálie a Španělska narůstaly ve vývoji hodnot řetězového indexu. K největšímu nárůstu došlo v Portugalsku, kde se hodnoty indexu zvýšily o 0,15.

K největšímu poklesu došlo v Itálii, kde se hodnoty snížily o 0,02. Ve Španělsku došlo ke snížení hodnot indexu o 0,002, což je spíše stagnace, než výrazný pokles. S rokem 1990 rostly počet obyvatel reprezentovaný

řetězovým indexem jen u Malty, kde se hodnoty zvýšily o 0,07.

Největší pokles byl pozorován v Portugalsko a San Marino, kde se hodnoty snížily o 0,10 a 0,09. V roce 2000 byl u jednoho státu pozorován pokles a u jednoho stagnace, jinak všechny ostatní státy ve vývoji rostly.

Pokles byl zaznamenán u Malty, kde se hodnoty indexu snížily o 0,02. Stagnace byla zaznamenána u Itálie, kde se hodnota indexu snížila o 0,001.

V roce 2010 došlo u tří států k poklesu hodnot indexu. Konkrétně to byly Portugalsko, Řecko a Malta. Na Maltě došlo k největší mu poklesu oproti roku 2000, hodnota indexu tu poklesla o 0,04. Podobně tomu bylo u Řecka, kde hodnota indexu poklesla o 0,03.

Největší nárůst byl zaznamenán ve Španělsku, kde se hodnota indexu zvýšila o 0,1. V roce 2020 došlo u pěti států k poklesu.

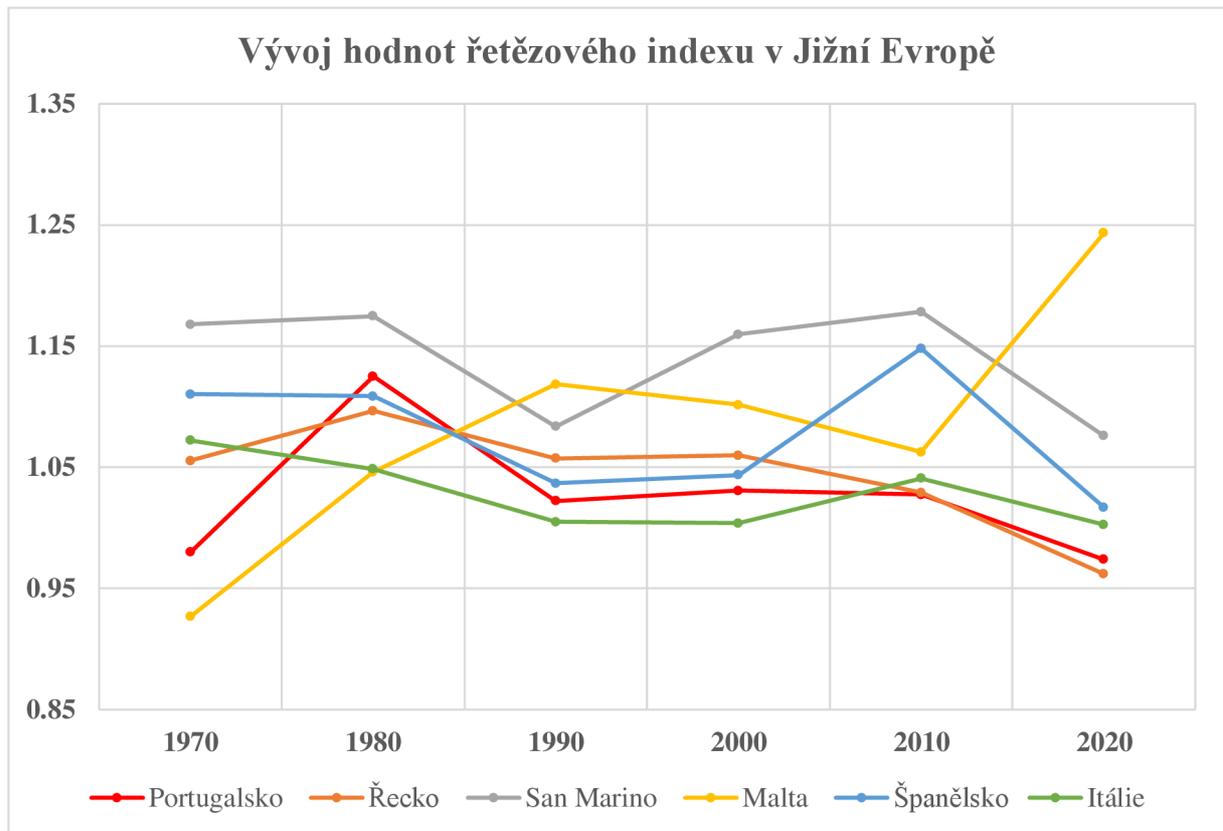
Největší propad byl pozorován u Španělska, kde se hodnoty indexu snížily o 0,13.

Jediným státem, kde hodnota řetězového indexu narostla, byla Malta. Tady se řetězový index zvýšil o 0,18.

V Itálii a San Marinu byl pozorován podobný vývoj. O roku 1980 se hodnoty indexu v Itálii snižovaly do roku 1990. V San Marinu došlo k nárůstu, který trval až do roku 2010 a poté začaly hodnoty klesat. V Itálii se mezi lety 1990 a 2000 hodnoty indexu snížily o 0,001, takže došlo ke stagnaci. Narůstat hodnoty v Itálii začaly až v roce 2000 a rostly do roku 2010. Od té doby klesaly.

V Řecku hodnoty od roku 1980 klesaly po celou zbývající dobu vývoje.

V Portugalsku klesaly hodnoty řetězového indexu mezi lety 1980 a 1990. Mezi lety 1990 a 2000 narostly o 0,002, což se projevilo jako stagnace.

Mezi lety 2000 a 2020 hodnoty vývoje indexu klesaly.

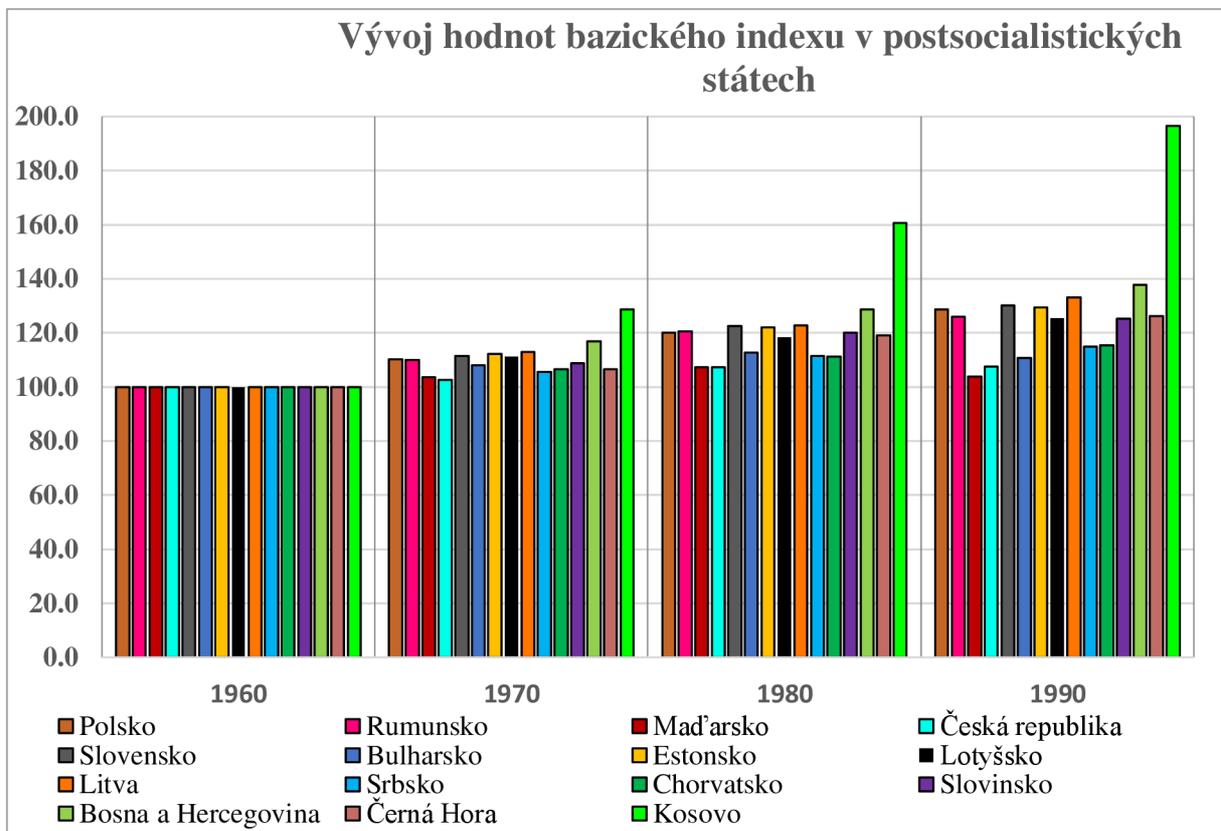
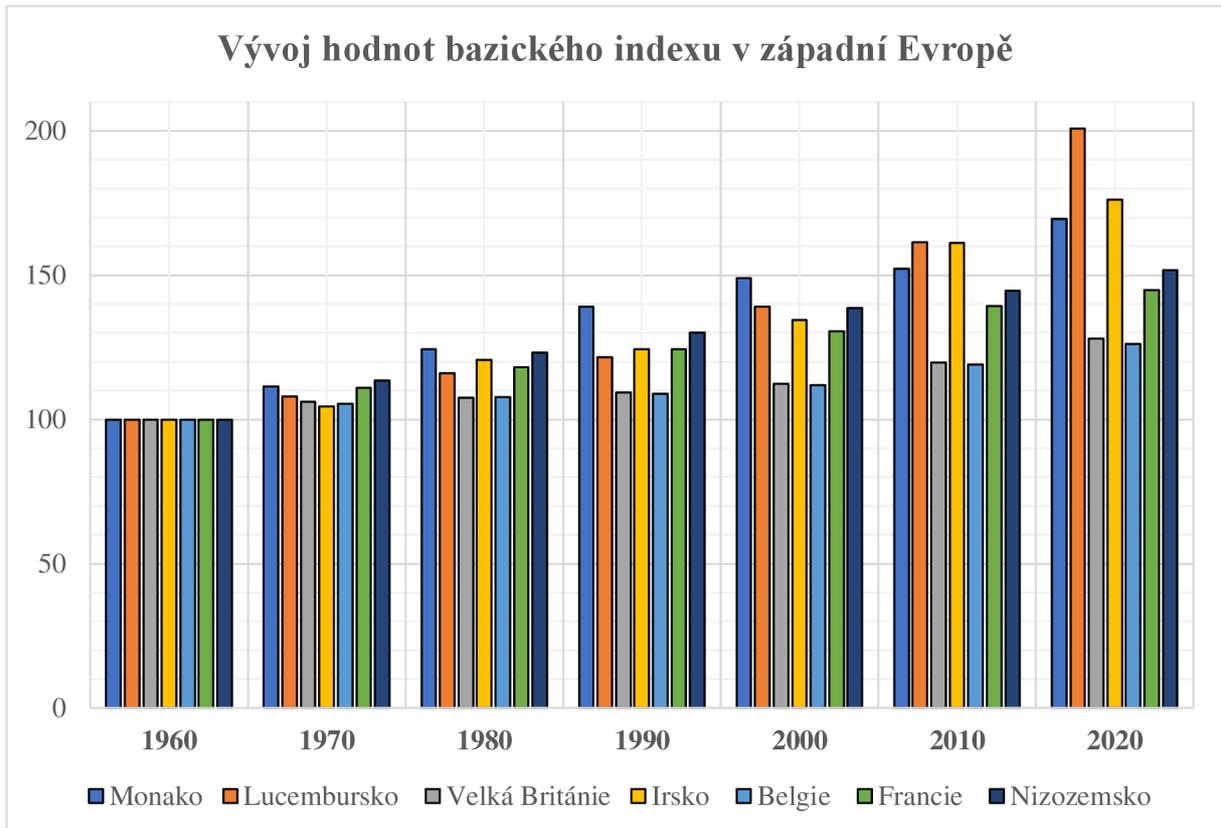
Na Maltě došlo mezi lety 1970 a 1990 k nárůstu, mezi lety 1990 a 2010 k poklesu. Od roku 2010 do roku 2020 byl pozorován nejvyšší meziroční nárůst mezi zeměmi jižní Evropy, za celé zkoumané období.

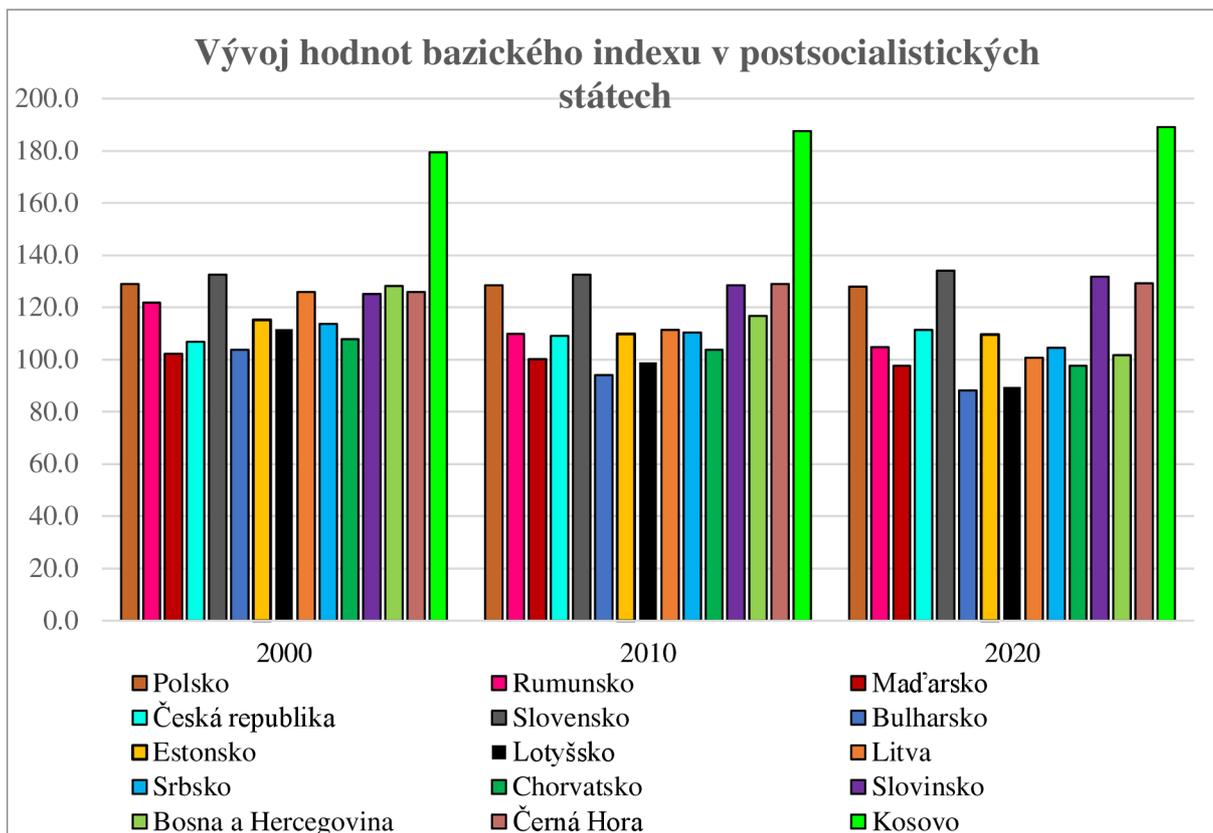
Ukrajina

Mezi lety 1960 a 1970 hodnoty řetězového indexu narůstaly. V rozmezí let 1970 a 2000 došlo k poklesu hodnot indexu až pod úroveň hodnoty z roku 1960. Mezi lety 2000 a 2010 došlo k nárůstu hodnot řetězového indexu. V rozmezí let 2010 a 2020 došlo k poklesu.

Srovnání států Západních a postsocialistických států

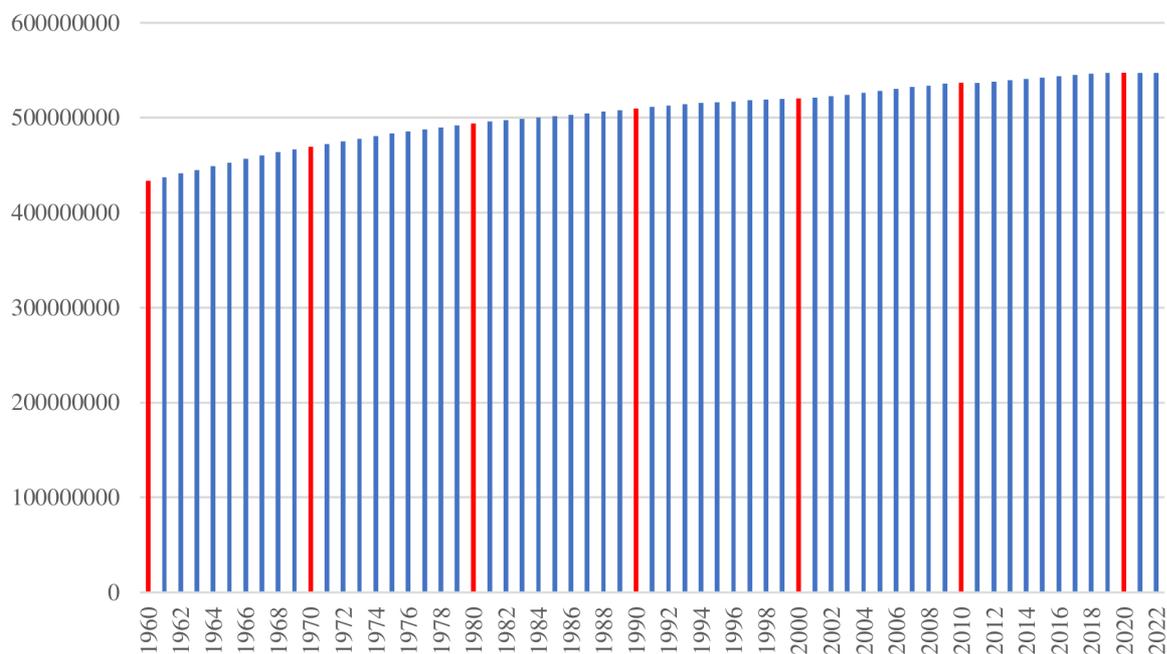
U všech postsocialistických států je vidět pokles, nebo „zamražení“ (stagnace) od roku 1990. U států Rumunsko, Maďarsko a Bulharsko je vidět, že po roce 1990 začal počet obyvatel klesat. Polsko, Česká republika a Slovensko vykazují rozdílný vývoj. Polsko stagnuje od roku 1990–2020. Křivka demografického vývoje České republiky stoupá od roku 2000–2020. Všechny státy západoevropského mezoregionu vykazují rostoucí průběh.

Dílčím cílem se stalo také zjistit, jakým způsobem se vyvíjí celkový počet obyvatelstva Evropy. Hodnoty celkového počtu obyvatelstva Evropy byly zjištěny součtem hodnot v jednotlivých státech pro všechny zkoumané roky. Hodnoty v jednotlivých státech byly sečteny, protože v databázi byly k dispozici jen údaje pro Evropu a centrální Asii dohromady, ne jen pro samotnou Evropu. Protože žádný asijský stát nebyl zahrnut, nemohl jsem je použít.

Z obou grafů je patrné, že počet obyvatel v Evropě roste. Ale nikde se nepromítá, jestli populace stárne nebo ne a tím pádem se nedá říct, jak to bude do budoucna. Pokud mluvíme v demografii o imigraci, obyvatelé států jsou věkově rozlišení.

Vývoj počtu obyvatelstva v Evropě 1960 - 2022

počet obyvatel Evropy

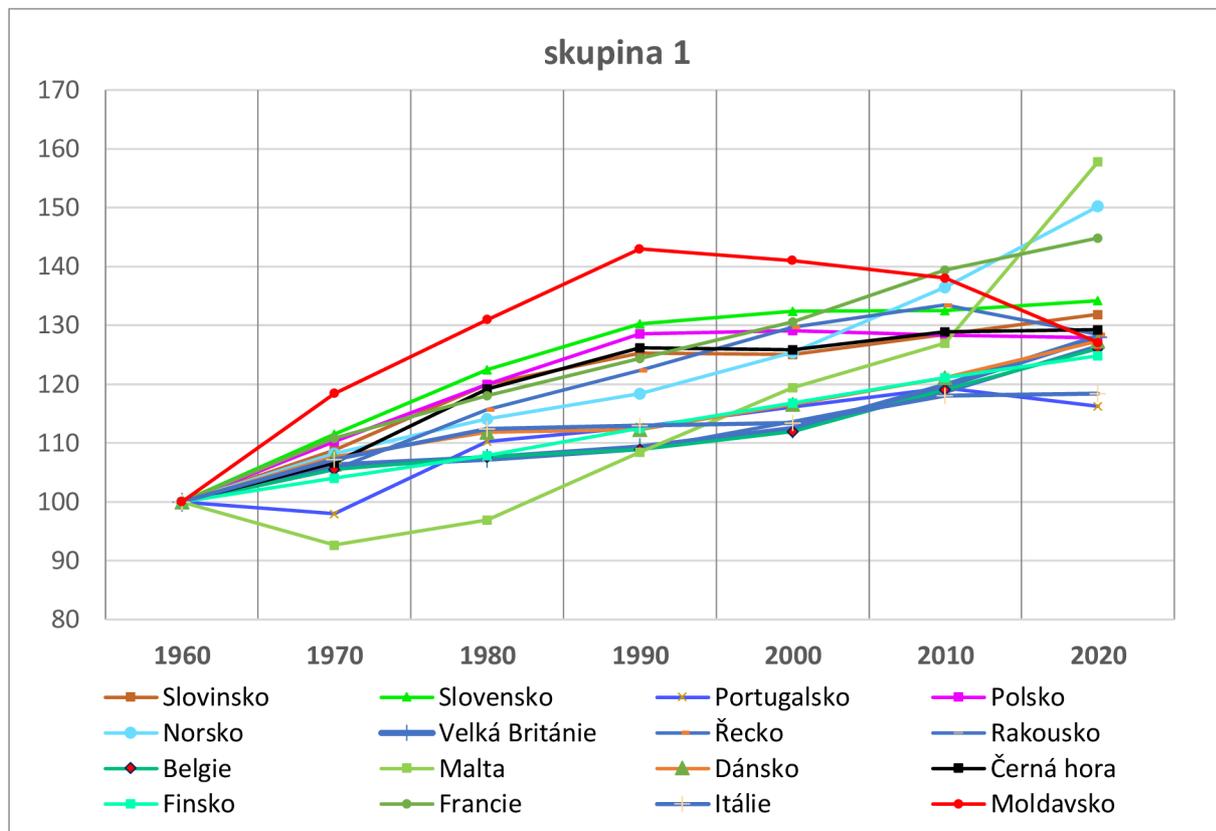

„V období let 2001 až 2020 se počet obyvatel EU (EU27) zvýšil ze 429 milionů na 447 milionů, což představuje nárůst o 4 %. Během tohoto období zaznamenalo nárůst počtu obyvatel sedmnáct členských států, zatímco u zbývajících deseti došlo k poklesu. Největší nárůst byl zaznamenán v Lucembursku, na Maltě, v Irsku a na Kypru, u všech o více než 20 %, přičemž největší pokles byl zaznamenán v Litvě a Lotyšsku, v obou případech kolem 20 %. Mezi 1. lednem 2020 a 1. lednem 2021 se však počet obyvatel EU snížil o 312 tisíc osob: v absolutním vyjádření byl nejvyšší pokles pozorován v Itálii (-384 tisíc, což odpovídá poklesu -0,6 % jejího obyvatelstva), následuje Rumunsko (-143 tisíc, -0,7 %) a Polsko (-118 tisíc, -0,3 %). Celkově za poslední rok zaznamenalo pokles počtu obyvatel devět zemí, zatímco u zbývajících osmnácti došlo k nárůstu. Nejvyšší nárůst zaznamenala Francie (+119 tisíc, resp. +0,2 %).“

(ČSÚ, Demografie Evropy 2021)

Shluková analýza

Skupina 1

První skupina zahrnuje státy Slovinsko, Slovensko, Portugalsko, Polsko, Norsko, Velkou Británii, Řecko, Rakousko, Belgie, Maltu, Dánsko, Černou horu, Finsko, Francii, Itálii, Moldavsko, Českou republiku a Německo. Do roku 1970 jsou křivky bazického indexu u všech států skupiny semknuté, až na křivku Portugalska. Státem., který v první skupině vykazuje největší dynamiku vývoje je Malta, protože od roku 1960 se v ní projevil rozdíl 57,81 %. Zemí, která je dynamikou vývoje Maltě nejbližší je Norsko, které se od počátku změnilo o 50,21. Nejmenší dynamika vývoje charakterizuje Českou republiku, která od počátku prokázala rozdíl 11,41 % v hodnotách bazického indexu. Dynamika vývoje, která je té "české" nejbližší, charakterizuje Německo, kde se hodnoty indexu za šedesát let změnilo o 14,21%. Velká Británie, Řecko, Rakousko, Belgie, Polsko, Moldavsko a Černá hora mají podobné dynamiky vývoje bazického indexu. Všechny se pohybují od 26,06 % do 29,28 % rozdílu.

Polsko, rostlo do roku 2000. S rokem 2000 přišla stagnace, bazický index narostl jen o 0,5 %. V roce 2010 došlo k poklesu bazického indexu o

0,73 % a v roce 2020 k dalšímu poklesu oproti roku 2010. Rozdíl pro roky 2010 a 2020 činil – 0,48, což značí, že hodnota bazického indexu o 0,48 % poklesla. Německo rostlo do roku 2000, v roce 2010 zažilo propad o 0,60 % a poté rostlo i v roce 2020. Rozdíl bazického indexu oproti roku 2010 dosáhl na 1,90 %. Řecko rostlo do roku 2010. V roce 2020 činil rozdíl bazického indexu oproti roku 2010, - 5,07 %, což značí významný propad v počtu obyvatel, který popisuje bazický index.

V Norsku, Velké Británii, Belgii, Dánsku, Finsku, Francii a Itálii rostly hodnoty indexu po celou dobu vývoje. U Velké Británie činil rozdíl mezi lety 1980 a 1970 1,24 % a malý byl také rozdíl mezi lety 1990 a 1980. Šlo o nárůst 1,78 %. Belgie nejmenší nárůst zažila v roce 1990, kdy byl rozdíl mezi lety 1990 a 1980 1,18 %. Nejmenší rozdíl se projevil i v Dánsku, konkrétně mezi lety 1990 a 1980. Šlo o nárůst 0,39 %. V Itálii se podobně malé nárůsty opakovaly ve 3 letech. Jako první, v roce 1990 narostl bazický index oproti roku 1980 o 0,57 %. Jako druhý podobně malý nárůst přišel v roce 2000, kdy oproti roku 1990 narostl bazický index jen o 0,44 %. Třetí a poslední podobně malý nárůst přišel v roce 2020, kdy bazický index narostl oproti roku 2010, jen o 0,32 %. Malta po počátečním poklesu v roce 1960 rostla po celou dobu vývoje. V roce 1970 činil rozdíl oproti roku 1960 7,32 %, což značí výrazný pokles bazického indexu. Od roku 1970 ale země rostla a v roce 2020 v ní došlo k největšímu nárůstu počtu obyvatel pro celou skupinu za zkoumané období, konkrétně 30,88 %.

V roce 1970 všechny státy narůstaly ve vývoji, až na Maltu a Portugalsko. Mezi lety 1970 a 1980 všechny státy rostou. Největší přírůstek zaznamenala Černá hora, šlo o nárůst 12,53 %. K nejmenšímu přírůstku došlo v Německu. Bazický index v něm narostl o 0,16 %

U všech států v roce 1980 došlo k poklesům ve vývoji vystřídáných růstem, pokles se ale projevil v různých letech. Česká republika, Slovinsko, Černá Hora a Moldavsko rostly jen do roku 1980. Slovinsko poté pokleslo o 0,23 a začalo zase stoupat. Bazický index v Černé hoře stoupal až do roku 1990. V roce 2000 došlo k poklesu o 0,30 a poté začal index stoupat. Za deset let nastoupal o 3,01 a hodnota pro rok 2020 byla o 0,39 vyšší, což by mohlo značit stagnaci ve vývoji.

V roce 1990 všechny státy narůstaly, ale mnohem pomalejším tempem,

než v roce 1980. Největší přírůstek zaznamenalo Moldavsko (12,05 %) a Malta (11,49 %)

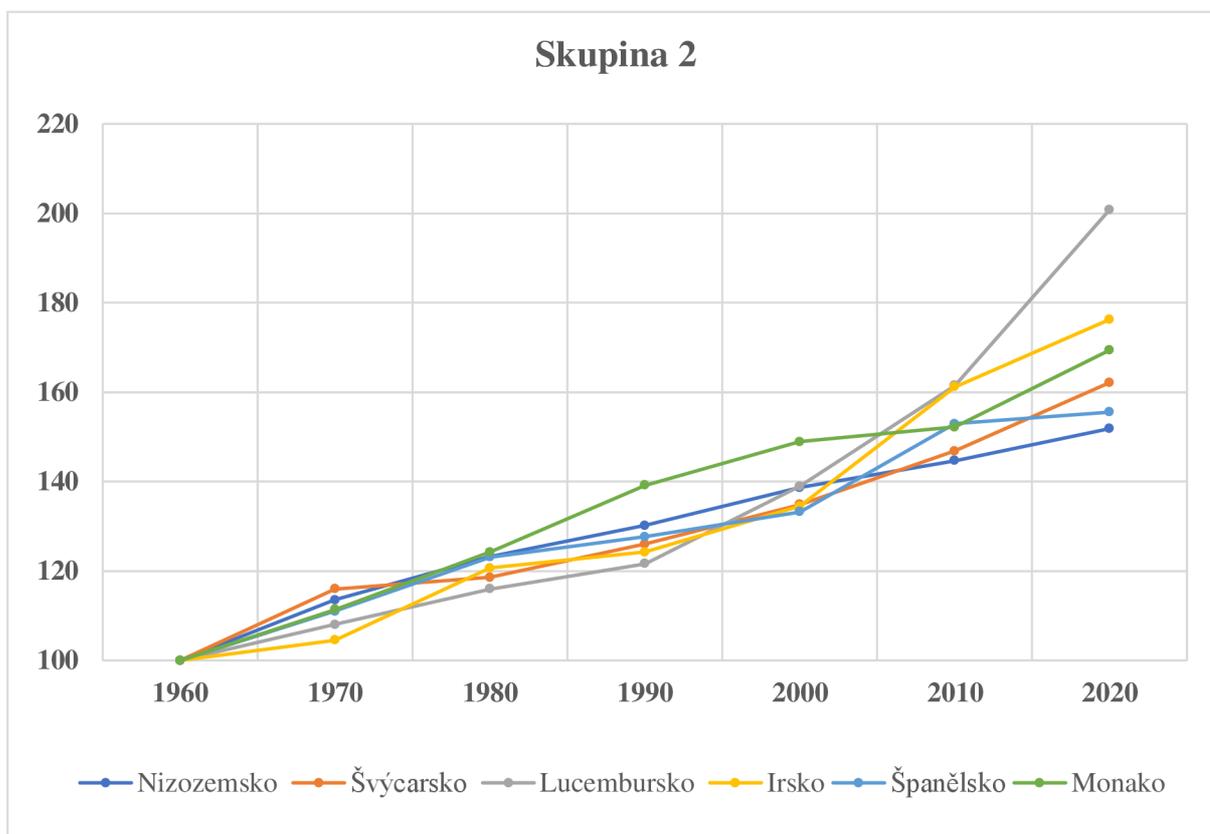
Hned v osmi státech došlo k přírůstku menšímu než 3 %, byly to Portugalsko, Rakousko, Velká Británie, Německo, Belgie, Itálie, Dánsko a Česká republika. V České republice se projevil nejmenší přírůstek, kdy bazický index narostl jen o 0,30. V Portugalsku narostl bazický index o 2,45 %, v Rakousku o 1,82 %, ve Velké Británii o 1,78 %, v Německu o 1,57 %, v Belgii o 1,18 %, v Itálii o 0,57 %.

V roce 2000 všechny státy, kromě Slovinska, Černé hory, Moldavska a České republiky, rostou. Moldavsko zažilo ze zmíněných států největší pokles, hodnota jeho bazického indexu klesla o 1,99 %. Bazický index České republiky klesl o 0,82 %, u Černé hory o 0,30 a u Slovinska o 0,23. V Polsku došlo k nárůstu bazického indexu o 0,5 % a v Itálii o 0,44 %. K největšímu nárůstu došlo na Maltě, kde bazický index poskočil o 11 %.

S rokem 2010 všechny státy kromě Polska, Moldavska a Německa klesaly ve vývoji. Moldavsko z nich zaznamenalo největší pokles, hodnoty bazického indexu poskočily o 3,00 %. V Polsku se bazický index snížil o 0,73 % a v Německu o 0,60 %. Naopak v Norsku bazický index stoupl o 11,12 %. Slovinsko, Portugalsko, Řecko, Dánsko, Černá Hora, Finsko, Rakousko a Itálie zaznamenali nárůst v rozmezí 3 – 5 %. Bazický index ve Velké Británii, Belgii, na Maltě, a ve Francii narostl v intervalu 7-9 %.

V roce 2020 všechny státy, kromě Portugalska, Polska, Řecka a Moldavska, rostly ve vývoji. Státy, s výjimkou Černé Hory, nerostly už ale tak rychle, jako v minulých letech. V Černé Hoře narostl bazický index jen o 0,39 % a v Itálii o 0,32 %. Na Maltě došlo k nejextrémnějšímu nárůstu. Bazický index se zvýšil o 30,88 %. V průměru rostly země o 5,59 % (počítáno bez Malty).

Skupina 2

Druhou skupinu tvoří státy Nizozemsko, Švýcarsko, Lucembursko, Irsko, Španělsko a Monako. Monako patří do skupiny ministátů. U všech států hodnoty bazického indexu rostou po celou dobu vývoje. Vývoje států jsou od sebe vzdáleny v průměru o 19,79 %. Největší rozdíl mezi sebou měly v roce 2020, šlo o 48,95 %. Nejmenší rozdíl mezi sebou měly v roce 1980. Mezi lety 1980 a 2010 je Monako ve vývoji bazického indexu odskočeno od ostatních, byť se jeho bazický index vyvíjí podle podobného trendu.

V roce 1980 mělo Monako bazický index 12,87, šlo o 2. nejvyšší nárůst ve skupině. V roce 1990 se jeho rozdíl bazického indexu ještě zvýšil, zatímco u většiny ostatních států se počet procent, o které státy narostly snížil. Jmenovitě došlo k poklesu u Nizozemska, Lucemburska, Irska a Španělska. Jediné Švýcarsko v roce 1990 zaznamenalo vyšší nárůst, než v roce 1980.

Největší dynamiku ze všech šesti států se vyznačuje Lucembursko. Vývojem s nejmenší dynamikou se vyznačuje Nizozemsko. U Lucemburska

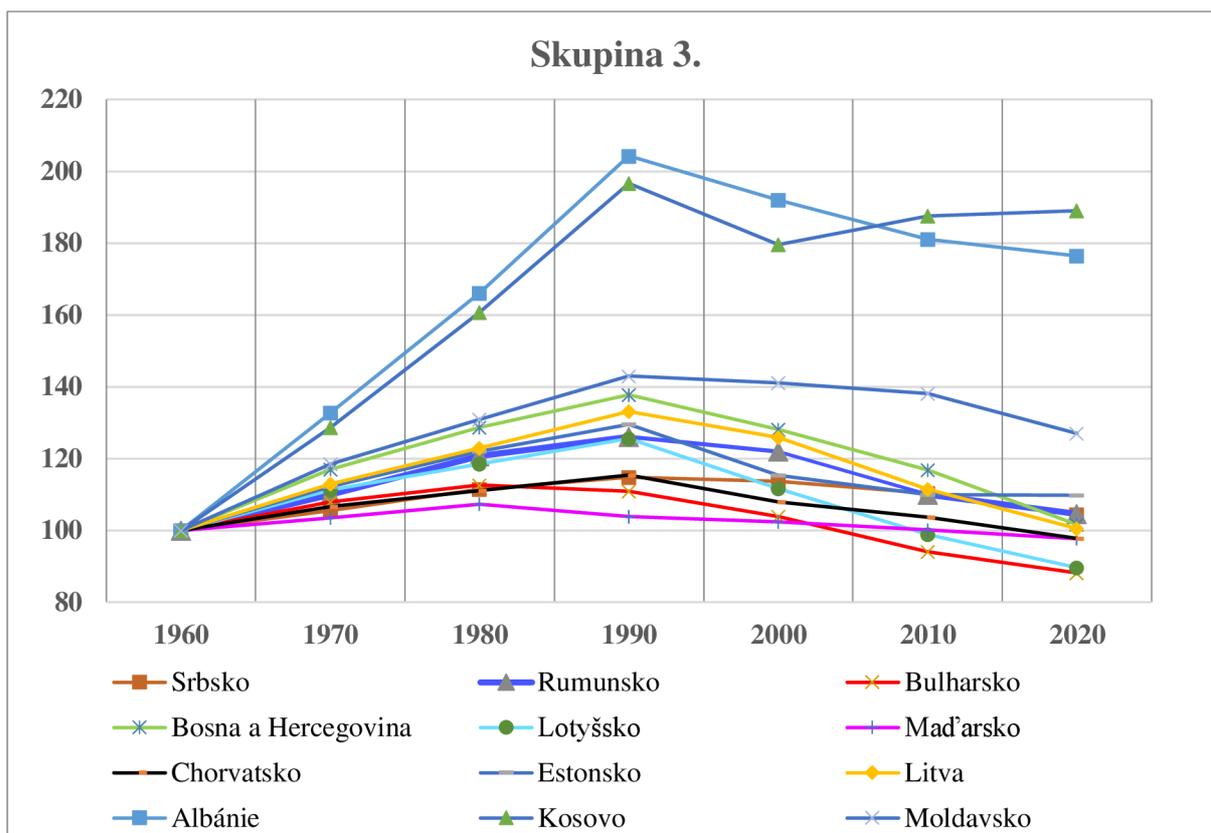
se hodnoty pohybují v rozmezí 100,79 %, zatímco u Nizozemska v rozmezí 51,84 %. Svou dynamikou je Nizozemsku nejbližší Španělsko. To se pohybuje v rozmezí 55,53 %. Největší pozitivní nárůst byl zaznamenán v roce 2020 v Lucembursku. Nejmenší nárůst se projevil v roce 1980 ve Švýcarsku.

U všech států je vývoj bazického indexu pro rok 2000 rostoucí. Největší pozitivní nárůst je vidět u Lucemburska, kde hodnoty bazického indexu vytvořily nárůst o 17,34 %. O nejmenší rozdíl se postarali lidé ve Španělsku, kde hodnoty bazického indexu narostly o 5,58 %. V Irsku došlo k druhému největšímu nárůstu pro rok 2000 ve skupině států. Hodnota bazického indexu se zvýšila o 10,29 %. Jde o velký nárůst oproti roku 1990, kdy měl rozdíl bazického indexu hodnotu 3,58 % a byl zároveň rozdílem nejmenším. Průměrně narostly hodnoty bazického indexu o 10,05 %.

V roce 2010 u všech států skupiny bazický index roste. O největší nárůst se postarali lidé v Irsku, kde je rozdíl oproti roku 2000 26,69 %. Nejmenší nárůst přišel v Monaku, bazický index tu narostl jen o 3,27 %. Průměrně roste bazický index o 15,04 %.

V roce 2020 došlo u všech států k nárůstu bazického indexu. K největšímu nárůstu indexu došlo v Lucembursku, kde se oproti roku 2010, bazický index zvýšil o 39,32 %. Naopak o nejnižší nárůst skupiny se postaralo Španělsko, kde se hodnota bazického indexu zvýšila oproti roku 2010, jen o 2,59 %. Ve Švýcarsku se vytvořil rozdíl 15,26 %, v Irsku 15,03 % a v Monaku 17,18 %. Průměrně narostly hodnoty ve všech zemích o 16,10 %.

3. skupina

Do třetí skupiny patří státy Srbsko, Rumunsko, Bulharsko, Bosna a Hercegovina, Lotyšsko, Maďarsko, Chorvatsko, Estonsko, Litva, Kosovo, Albánie a Moldavsko.

Největší dynamiku vývoje bazického indexu vykazuje Albánie. Nejmenší dynamika vývoje bazického indexu se projevuje v Maďarsku. Albánie a Kosovo vykazují výrazně vyšší hodnoty bazického indexu, než ostatní státy skupiny. V průměru jsou Albánie a Kosovo od ostatních odskočené o 60,92 %. V roce 1970 byl mezi nimi průměrný rozdíl 20,19 %, v roce 1980 šlo o 44,75 %, v roce 1990 pak o 76,46 %. S rokem 2000 se rozdíl mezi nimi snížil a činil 68,59 %. V roce 2010 šlo o 74,95 % a v roce 2020 80,58 %. V Maďarsku a Bulharsku se zlomovým stal rok 1980. Pro všechny ostatní státy jím byl až rok 1990.

Zemí s největší dynamikou je pro třetí skupinu Albánie. Naopak státem s nejmenší dynamikou vývoje je Maďarsko. Dynamikou vývoje je Albánii nejbližší Kosovo, které si od roku 1960 vytvořilo rozdíl 104,21 %.

Mezi lety 1970 – 1990 se projevila největší změna ve vývoji bazického indexu u Albánie a nejmenší ve stejném rozmezí let u Maďarska. V roce

2000 se největší rozdíl projevilo u Kosova a nejmenší u Srbska. Od roku 1990 začíná u všech států pokles, s výjimkou Maďarska a Bulharska. U nich začíná hodnota indexu klesat již v roce 1980. Nejbližší Maďarsku má trojice států. Jde o Chorvatsko, Bulharsko a Srbsko. Dynamika vývoje Chorvatska činí 33,01 %, u Bulharska 33,50 % a u Srbska 25,19 %.

U všech států roste v roce 1970 bazický index. Největší pozitivní změnu zaznamenala Albánie, kde se oproti roku 1960 zvýšila hodnota bazického indexu o 32,74 %. Nejméně narostl bazický index v Maďarsku, kde se hodnota oproti roku 1960 změnila o 3,55 %. Průměrně narostl bazický index ve všech zemích třetí skupiny o 13,91 %.

Všechny státy zaznamenaly v roce 1980 nárůst bazického indexu oproti roku 1970. Největší nárůst zažili Albánie a Kosovo. V Albánii se hodnota bazického indexu zvýšila o 33,35 % a v Kosovu o 31,89 %. V Kosovu narostl bazický index o 31,89 %. K nejmenšímu nárůstu došlo v Maďarsku, kde se hodnota bazického indexu zvýšila o 3,74 %. Průměrně narostly hodnoty bazického indexu ve všech státech skupiny o 12,15 %.

V roce 1990 všechny státy ve vývoji bazického indexu rostly, kromě Bulharska a Maďarska, které jako jediné zaznamenali rozdíl v záporných hodnotách. Snížil se v nich bazický index oproti roku 1980. K největšímu poklesu bazického indexu došlo v Maďarsku oproti roku 1980. K poklesu bazického indexu došlo i v Bulharsku, kde se jeho hodnota snížila oproti roku 1980 o 1,82 %. K největšímu nárůstu bazického indexu došlo v roce 1990 v Albánii a Kosovu. V Albánii narostly hodnoty bazického indexu oproti roku 1980 o 38,20 % a v Kosovu o 36,01 %. Hodnoty bazického indexu pro skupinu států v roce 1990 narostly průměrně o 10,68 %.

V roce 2000 všechny státy ve vývoji hodnot bazického indexu klesají. Největší pokles zaznamenalo Kosovo, kdy proti roku 1990 klesl jeho bazický index o 17,11 %. V Albánii se hodnoty snížily o 12,28 %, v Estonsku o 14,21 % a v Lotyšsku o 13,94 %. Nejmenší úbytek zaznamenalo Srbsko, kde hodnoty klesly jen o 1,05 %. Hned za ním jsou Maďarsko a Moldavsko. U Maďarska klesl bazický index o 1,63 %, zatímco u Moldavska o 1,99%. Je potřeba si všimnout, že v roce 1990 došlo v Maďarsku k největšímu úbytku obyvatel, ale v roce 2000 došlo k nejmenšímu úbytku. Hodnoty bazického indexu u států skupiny průměrně

poklesly o 8,13%.

U všech států v roce 2010 hodnoty bazického indexu klesají. K největšímu z poklesů došlo v Litvě, kde se oproti roku 2000 index o 14,48 % snížil. Následuje skupina 4 států, kde se úbytky bazického indexu pohybovaly kolem podobných hodnot. Jde o Rumunsko, Bosnu a Hercegovinu, Lotyšsko a Albánii. V Lotyšsku se bazický index propadl o 12,73 %, v Rumunsku o 11,93 %, v Bosně a Hercegovině o 11,29 % a v Albánii o 10,94 %. O nejmenší pokles se postaralo Maďarsko, kde ubyly 2,11 %. V roce 2000 šlo v případě Maďarska o druhý nejnižší pokles. Bazický index u všech států skupiny v průměru poklesl o 6,78 % oproti roku 2000.

U všech dvanácti států skupiny došlo v roce 2020 k poklesu vývoje bazického indexu. Největší pokles byl zaznamenán u Bosny a Hercegoviny, kde hodnoty indexu klesly oproti roku 2010 o 15,10 %. Hned za Bosnou a Hercegovinou jsou 2 státy, kde se pokles pohyboval kolem 10 %. Jde o Litvu a Moldavsko. V Litvě hodnota bazického indexu klesla oproti roku 2010 o 10,88 % a v Moldavsku se snížila o 10,96 %. Nejmenší pokles se projevil u Estonska, kde hodnota indexu klesla o 0,16 %. Je vidět, že i států, kde se pokles pohybuje kolem 5 % je víc. Jde o Srbsko, Rumunsko, Bulharsko Chorvatsko a Albánii. V Srbsku poklesl o 5,94 %, v Bulharsku o 5,87 %, v Chorvatsku o 5,98 %, v Rumunsku o 5,33 % a v Albánii o 4,67 %. Průměrně státy třetí skupiny klesají v roce 2020 o 6,26 %.

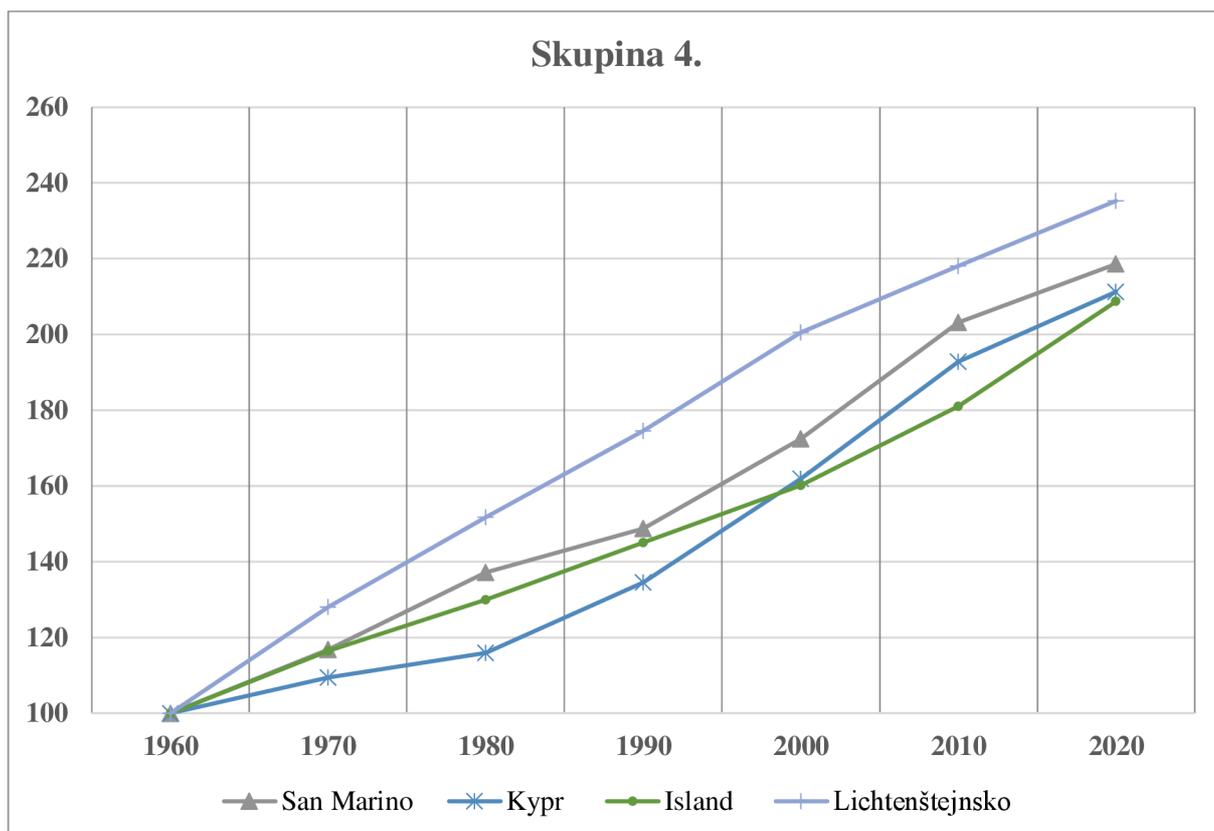
4. skupina

V roce 1970 všechny státy rostly ve vývoji. Největší pozitivní změna přišla v Lichtenštejnsku, kde bazický index narostl o 28,03. Nejméně ze všech čtyř států skupiny narostl bazický index na Kypru, kde se zvýšil o 9,40 %. Průměrně hodnoty bazického indexu rostly o 29,72. Nebylo počítáno s nejvyšším nárůstem u Lichtenštejnska, jako s extrémní hodnotou.

V roce 1980 všechny státy rostou ve vývoji. Největší pozitivní změna proběhla v Lichtenštejnsku, kde bazický index narostl o 23,76 %. Nejmenší rozdíl v bazickém indexu se projevil na Kypru, kde se jeho hodnoty změnilo

o 6,58 %. Průměrně státy rostly o 13,50 %.

V roce 1990 všechny státy narůstaly ve vývoji. Největší nárůst zaznamenalo Lichtenštejsko, kde se bazický index posunul o 22,84 %. V

San Marinu došlo k nejmenšímu nárůstu bazického indexu, jeho hodnota se tu změnila o 11,48 %. Průměrně státy rostly o 15,11 %.

Vývoje všech států skupiny v roce 2000 rostou. O největší nárůst se postarali obyvatelé Lichtenštejska. Naopak o ten nejmenší zase obyvatelé Islandu. Průměrně narostla hodnota bazického indexu o 22,97 %.

V roce 2010 všechny státy ve vývoji rostly. Největší pozitivní posun bazického indexu zaznamenal Kypr (30,98 %) a hned v závěsu San Marino (30,76). Nejmenší nárůst se odehrál v Lichtenštejsku, kde bazický index narostl o 17,61 %. Průměrně ve všech státech bazický index narostl o 25,08 %.

Vývoj všech států skupiny je rostoucí. Největší přírůstek bazického indexu byl zaznamenán na Islandu. Tady rozdíl bazického indexu oproti roku 2010 dosáhl na 27,58 %. K nejmenší pozitivní změně došlo v San Marinu., kde bazický index narostl jen o 15,42 %. Průměrně rostou hodnoty bazického indexu v zemích čtvrté skupiny o 19,65 %.

9) Literatura a zdroje

1) WIHTOL DE WENDEN, Catherine, 2020. *Atlas migrace: hledání nové světové rovnováhy*. Přeložil Kateřina ŠTÁBLOVÁ. Brno: Lingea. Globální svět. ISBN 978-80-7508-627-3.

2) FOUBERG, Erin H., Alexander B. MURPHY a H. J. DE BLIJ, 2009. *Human Geography - People, Place, and Culture*. Ninth edition. United states of America: Wiley. ISBN 978-0470-38258-5.

3) KNOX., Paul L., Sallie A. MARSTON a Virginia TECH, 2006. *Human Geography - Places and Regions in Global Context*. Fifth edition. Upper Saddle river, New Jersey 07458: Pearson Education International. ISBN 0-321-56186-2.

4) TOUŠEK, Václav, Josef KUNC a Jiří VYSTOUPIL, 2008. *Ekonomická a sociální geografie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-114-4.

5) ROUBÍČEK, Vladimír, 1997. *Úvod do demografie*. Praha: CODEX Bohemia. ISBN 80-85963-43-4.

6) KALIBOVÁ, Květa, Zdeněk PAVLÍK a Alena VODÁKOVÁ, 2009. *Demografie (nejen) pro demografy*. 3., přeprac. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON). Sociologické pojmosloví. ISBN 978-80-7419-012-4.

7) KOSCHIN, Felix, 2000. *Demografie poprvé*. Praha: VŠE. ISBN 80-245-0125-2.

8) KALIBOVÁ, Květa, 2006. *Úvod do demografie*. Dotisk 2. vyd. Praha: Karolinum. ISBN 80-246-0222-9.

9) ŠOTKOVSKÝ, Ivan, 1998. *Úvod do studia demografie*. Dotisk. Ostrava: VŠB-TU (Ostrava). ISBN 80-7078-327-3.

10) PAVLÍK, Zdeněk, Jitka RYCHTAŘÍKOVÁ a Alena ŠUBRTOVÁ, 1986. *Základy demografie: celostátní vysokoškolaká příručka pro stud. přírodověd., ekonom., filoz. a lékařských fak.* Praha: Academia.

12) DOWNS, Roger M., 2006. *Almanach geografie*. Praha: Sanoma Magazines Praha. ISBN 80-7026-267-2.

13) ANDĚL, Jiří, Ivan BIČÍK a Jan D. BLÁHA, 2019. *Makroregiony světa: nová regionální geografie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-4273-4.

14) *Evropa v pohybu Evropské migrace dvou staletí*, 2000. München: Lidové noviny. ISBN 80-7106-559-5

Demografie Evropy Vizualizace statistik 2021 [online], 2021. [cit. 2024-04-10]. Dostupné z:

https://www.czso.cz/staticke/cz/app_estat/demografie_evropy_2021/CZ_CS_demography_final_core/CZ_CS_demography_final_core/img/pdf/Demography-InteractivePublication-2021_cs.pdf?lang=cs *Demografie Evropy*

Vizualizace statistik 2021 [online], 2021. [cit. 2024-04-10]. Dostupné z:

https://www.czso.cz/staticke/cz/app_estat/demografie_evropy_2021/CZ_CS_demography_final_core/CZ_CS_demography_final_core/img/pdf/Demography-InteractivePublication-2021_cs.pdf?lang=cs *Demografie Evropy*

Vizualizace statistik 2021 [online], 2021. [cit. 2024-04-10]. Dostupné z:

https://www.czso.cz/staticke/cz/app_estat/demografie_evropy_2021/CZ_CS_demography_final_core/CZ_CS_demography_final_core/img/pdf/Demography-InteractivePublication-2021_cs.pdf?lang=cs Začátek formuláře

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Dějiny Belgie* [online]. [cit. 9.11.2023].

Dostupný na WWW: https://cs.wikipedia.org/wiki/D%C4%9Bjiny_Belgie

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Population – facts and figures* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.eda.admin.ch/aboutswitzerland/en/home/gesellschaft/bevoelkerung/die-bevoelkerung---fakten-und-zahlen.html>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *1. Politické, sociální a ekonomické pozadí a trendy 1.3 Obyvatelstvo: demografická situace, jazyky a náboženství* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/switzerland/population-demographic-situation-languages-and-religions>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Obyvatelstvo Kypru* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: https://cs.wikipedia.org/wiki/Obyvatelstvo_Kypru

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Turecká invaze na Kypr* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%98eck%C3%A1_vojensk%C3%A1_junta

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Kypr* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Kypr#>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Obyvatelstvo* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: https://www.czso.cz/documents/10180/20536116/04_obyvatelstvo.pdf/863fea2b-a2b6-489e-b9d8-bba39a40145a?version=1.0

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Revue pro sociální politiku a výzkum* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://socialnipolitika.eu/2019/06/pocet-obyvatele-nemecka-poprve-prekrocil-hranici-83-milionu/>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Německo* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/N%C4%Bmecko>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Dánsko* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/D%C3%A1nsko>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *1. Politické, sociální a ekonomické pozadí a trendy 1.3 Obyvatelstvo: demografická situace, jazyky a náboženství* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/denmark/population-demographic-situation-languages-and-religions>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Španělsko* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0pan%C4%Blsko>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Obyvatelstvo Estonska* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: https://cs.wikipedia.org/wiki/Obyvatelstvo_Estonska

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Vývoj počtu obyvatel a emigrace aktivního obyvatelstva v Pobaltí a Chorvatsku* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/dulezite-dokumenty/vyvoj-poctu-obyvatel-a-emigrace-aktivniho-obyvatelstva-v-pobalti-a-chorvatsku-165505/>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Finsko* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Finsko#Demografie>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Francie* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Francie#Demografie>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Obyvatelstvo Francie* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: https://cs.wikipedia.org/wiki/Obyvatelstvo_Francie

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Spojené království* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Spojen%C3%A9_kr%C3%A1lovstv%C3%AD#Demografie

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Obyvatelstvo Spojeného království* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Obyvatelstvo_Spojen%C3%A9ho_kr%C3%A1lovstv%C3%AD

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Obyvatelstvo Řecka* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Obyvatelstvo_%C5%98ecka

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Chorvatsko* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW:

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Chorvatsko#Obyvatelstvo>

JUNGWIRTH, Tomáš. *Válka v Jugoslávii* [online]. [cit. 9.11.2023].

Dostupný na WWW: <https://www.encyclopediaofmigration.org/valka-v-jugoslavii/>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Obyvatelstvo Maďarska* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Obyvatelstvo_Ma%C4%8Farska

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Maďarsko* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Ma%C4%8Farsko#Obyvatelstvo>

DALEY, Suzanne. *The Hunt for Jobs Sends the Irish Abroad, Again* [online]. [cit. 2024-04-02]. Dostupné z:

<https://www.nytimes.com/2010/11/21/world/europe/21irish.html?nl=todays-headlines&emc=a25>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Itálie* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/It%C3%A1lie#Demografie>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Obyvatelstvo Itálie* [online]. [cit. 9.11.2023].

Dostupný na WWW:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Obyvatelstvo_It%C3%A1lie

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Lichtenštejnsko* [online]. [cit. 9.11.2023].

Dostupný na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Lichten%C5%A1tejnsko>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Obyvatelstvo Lichtenštejnska* [online]. [cit.

9.11.2023]. Dostupný na WWW:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Obyvatelstvo_Lichten%C5%A1tejnska

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Obyvatelstvo Litvy* [online]. [cit. 9.11.2023].

Dostupný na WWW: https://cs.wikipedia.org/wiki/Obyvatelstvo_Litvy

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Litva* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na

WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Litva#Obyvatelstvo>

Sovětské represe a deportace v pobaltských státech, 2020. ČERNOUŠEK, Štěpán. *Gulag.online* [online]. červen 2020 [cit. 2024-04-09]. Dostupné z:

<https://gulag.online/articles/soviet-repression-and-deportations-in-the-baltic-states?locale=cs>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Lucembursko* [online]. [cit. 9.11.2023].

Dostupný na WWW:

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Lucembursko#Demografie>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Monako* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na

WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Monako>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Moldavsko* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný

na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Moldavsko#Obyvatelstvo>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Malta* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Malta#Obyvatelstvo>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Obyvatelstvo Malty* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: https://cs.wikipedia.org/wiki/Obyvatelstvo_Malty

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Černá Hora* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: https://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cern%C3%A1_Hora

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Obyvatelstvo Norska* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: https://cs.wikipedia.org/wiki/Obyvatelstvo_Norska

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Norsko* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Norsko>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Polsko* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Polsko#Obyvatelstvo>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Portugalsko* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Portugalsko#Obyvatelstvo>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Rumunsko* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Rumunsko#Obyvatelstvo>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Rumunsko* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Rumunsko#Obyvatelstvo>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Obyvatelstvo Rumunská* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na WWW: https://cs.wikipedia.org/wiki/Obyvatelstvo_Rumunská

NEUVEDENO, Neuvedeno. *San Marino* [online]. [cit. 9.11.2023].
Dostupný na WWW: https://cs.wikipedia.org/wiki/San_Marino#Obyvatelst

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Slovensko* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný
na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Slovensko>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Obyvatelstvo Slovenska* [online]. [cit.
9.11.2023]. Dostupný na WWW:
https://cs.wikipedia.org/wiki/Obyvatelstvo_Slovenska

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Slovinsko* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný
na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Slovinsko#Demografie>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Obyvatelstvo Slovinska* [online]. [cit.
9.11.2023]. Dostupný na WWW:
https://cs.wikipedia.org/wiki/Obyvatelstvo_Slovinska

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Švédsko* [online]. [cit. 9.11.2023]. Dostupný na
WWW:
<https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0v%C3%A9dsko#Obyvatelstvo>

MIGRANT INTEGRATION POLICY INDEX 2020. *ŠVÉDSKO*. Online.
Dostupné z: <https://www.mipex.eu/sweden>. [cit. 2024-04-02].

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Kosovo* [online]. [cit. 11.11.2023]. Dostupný
na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Kosovo#Obyvatelstvo>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Válka v Kosovu* [online]. [cit. 11.11.2023].
Dostupný na WWW:
https://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%A1lka_v_Kosovu

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Pád komunismus v Evropě* [online]. [cit.
11.11.2023]. Dostupný na WWW:
https://cs.wikipedia.org/wiki/P%C3%A1d_komunismu_v_Evrop%C4%9B#

BARTOLINI, Massimo. *Pracovní migrace a systémy sociálního zabezpečení: Belgie* [online]. [cit. 11.11.2023]. Dostupný na WWW: https://aa.ecn.cz/img_upload/224c0704b7b7746e8a07df9a8b20c098/MBartolini_Country_report_Belgium_CZE.pdf

KREJČÍ, Václav. *Václav Krejčí: Migrace z Afriky do Evropy* [online]. [cit. 11.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.clovekvtisni.cz/vaclav-krejci-migrace-z-afriky-do-evropy-3303gp>

JANSKÁ, Eva. *Současná mezinárodní migrace* [online]. [cit. 11.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://web.natur.cuni.cz/~ejanska/prednaska1.pdf>

AVRAMOVÁ, Lucie. *Imigrace Bulharů do Čech* [online]. [cit. 11.11.2023]. Dostupný na WWW: <http://www.antropoweb.cz/cs/imigrace-bulharu-do-cech>

RAŽDÍK, Tomáš. *Imigrace pod absolutní kontrolou státu* [online]. [cit. 11.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://svycarska-demokracie.cz/imigrace-pod-absolutni-kontrolou-statu/>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Jak se mohou jednotlivci přestěhovat do Švýcarska a jaký bude jejich základ zdanění?* [online]. [cit. 11.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.dixcart.com/cs/how-can-individuals-move-to-switzerland-and-what-will-their-basis-of-taxation-be/>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Kyperský profil – časová osa* [online]. [cit. 11.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.bbc.com/news/world-europe-17219505>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *20. století parlamentní demokracie a válka, c. 1900–45* [online]. [cit. 11.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.britannica.com/place/Denmark/Postwar-Denmark-1945-c-1990>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Dánsko přes 50 let* [online]. [cit. 11.11.2023].

Dostupný na WWW: <https://www.kongehuset.dk/en/news/denmark-through-50-years>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *history of Finland* [online]. [cit. 11.11.2023].

Dostupný na WWW: <https://www.britannica.com/topic/history-of-Finland/Early-Finnish-independence>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *spaceFrancais* [online]. [cit. 11.11.2023].

Dostupný na WWW: https://www.espacefrancais.com/histoire-de-la-france-au-xxe-siecle/#La_Ve_Republique_depuis_1958

NEUVEDENO, Neuvedeno. *France, 1900 A.D.–present* [online]. [cit. 11.11.2023].

Dostupný na WWW:

<https://www.metmuseum.org/toah/ht/11/euwf.html>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Society since 1940* [online]. [cit. 11.11.2023].

Dostupný na WWW: <https://www.britannica.com/place/France/Society-since-1940>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Society since 1940* [online]. [cit. 11.11.2023].

Dostupný na WWW: <https://www.britannica.com/place/France/Society-since-1940>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *AN INTRODUCTION TO 20TH-CENTURY ENGLAND (1901–2000)* [online]. [cit. 11.11.2023].

Dostupný na WWW: <https://www.english-heritage.org.uk/learn/story-of-england/20th-century/>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Jak se vás mohou dotknout nové vztahy mezi EU a Spojeným královstvím?* [online]. [cit. 11.11.2023].

Dostupný na WWW: <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/priorities/brexit-dusledky-britskeho-referenda/20201203STO93023/jak-se-vas-dotknou-nove-vztahy-mezi-eu-a-spojenym-kralovstvim>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Vývoj počtu obyvatel a emigrace aktivního obyvatelstva v Pobaltí a Chorvatsku* [online]. [cit. 11.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/dulezite-dokumenty/Vyvoj-poctu-obyvatel-a-emigrace-aktivniho-obyvatelstva-v-Pobalti-a-Chorvatsku.pdf>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *History of Iceland* [online]. [cit. 11.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.introducingiceland.com/history>

POLEDNOVÁ, Klára. *Přistěhovalectví a imigrační politika v Itálii* [online]. [cit. 11.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://euractiv.sk/section/socialna-politika/opinion/pristehovalectvi-a-imigracni-politika-v-italii/>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Zvyklosti při obchodním jednání v Litvě* [online]. [cit. 11.11.2023]. Dostupný na WWW: https://www.mzv.cz/vilnius/cz/obchod_a_ekonomika/zvyklosti_pri_obchodnim_jednani_v_litve/index.html

BIEL, Viktor J. P.; GEHRING, Jean Marie; ERPELDING, Jean Pierre a kol. *Lucembursko* [online]. [cit. 11.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.britannica.com/place/Luxembourg>

LUXNER, Larry. *Středomořská oáza středověké historie, Malta přijímá inovace 21. století* [online]. [cit. 16.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://washdiplomat.com/a-mediterranean-oasis-of-medieval-history-malta-embraces-21st-century-innovations/>

THORSNÆS, Geir. *Norská populace* [online]. [cit. 16.11.2023]. Dostupný na WWW: https://snl.no/Norges_befolkning

TIKKANEN, Amy a kol. *Poland in the 20th century* [online]. [cit. 16.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.britannica.com/place/Poland/The-constitution-of-1997>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Profil Portugalska – časová osa* [online]. [cit. 16.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.bbc.com/news/world-europe-17761153>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Into the 21st century Stabilization and the European future* [online]. [cit. 16.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.britannica.com/place/Portugal/Into-the-21st-century>

DOHNALOVÁ, Eva. *Portugalsko* [online]. [cit. 16.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://interkulturniprace.cz/co-je-interkulturni-prace/ip-v-zahranici/portugalsko/>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Dějiny Rumunska* [online]. [cit. 16.11.2023]. Dostupný na WWW: https://cs.wikipedia.org/wiki/D%C4%9Bjiny_Rumunska#Z%C3%A1nik_kr%C3%A1lovstv%C3%AD

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Dějiny Srbska* [online]. [cit. 16.11.2023]. Dostupný na WWW: https://cs.wikipedia.org/wiki/D%C4%9Bjiny_Srbska#Druh%C3%A1_sv%C4%9Btov%C3%A1_v%C3%A1lka

NEUVEDENO, Neuvedeno. *O Srbsku* [online]. [cit. 16.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.serbia.com/about-serbia/serbia-history/>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Plant and animal life* [online]. [cit. 16.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.britannica.com/place/Slovakia/Plant-and-animal-life#ref39483>

TOMEK, Prokop. *Emigrace* [online]. [cit. 16.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.totalita.cz/vysvetlivky/emigrace.php>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Dějiny Albánie* [online]. [cit. 16.11.2023].

Dostupný na WWW:

https://cs.wikipedia.org/wiki/D%C4%9Bjiny_Alb%C3%A1nie#Lidov%C3%A1_republika

NEUVEDENO, Neuvedeno. *1. Politické, sociální a ekonomické pozadí a trendy 1.3 Obyvatelstvo: demografická situace, jazyky a náboženství* [online]. [cit. 16.11.2023]. Dostupný na WWW:

<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/albania/population-demographic-situation-languages-and-religions>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *THE POPULATION OF ALBANIA* [online]. [cit. 16.11.2023]. Dostupný na WWW:

<https://www.instat.gov.al/en/statistical-literacy/the-population-of-albania/>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Statistiky o populaci v Rakousku* [online]. [cit. 18.11.2023]. Dostupný na WWW:

https://de.statista.com/themen/3417/bevoelkerung-in-oesterreich/?kw=&crmtag=adwords&gclid=Cj0KCQiA3uGqBhDdARIsAF_eJ5r27---rgIhsHYtI_9sroh9Aft_oZDU_sWN26_5aereUO7zFjmyXCENUaAsNJEALw_wcB#topicOverview

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Demografie Rakouska* [online]. [cit. 18.11.2023]. Dostupný na WWW:

https://de.wikipedia.org/wiki/Demografie_%C3%96sterreichs

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Růst populace v Rakousku* [online]. [cit. 18.11.2023]. Dostupný na WWW:

<https://www.laenderdaten.info/Europa/Oesterreich/bevoelkerungswachstum.php>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Zelená revoluce* [online]. [cit. 18.11.2023].

Dostupný na WWW: https://cs.wikipedia.org/wiki/Zelen%C3%A1_revoluce

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Milníky lékařské vědy v 19. a 20. století* [online]. [cit. 18.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.tohlejsmeproziili.cz/milniky-lek-vedy>

NEUVEDENO, Neuvedeno. *V Belgii se zvyšuje počet eutanazií* [online]. [cit. 20.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.tribune.cz/zdravotnictvi/v-belgii-se-zvysuje-pocet-eutanazii/>

ŠŤASTNÁ, Anna. *5.03.2009* [online]. [cit. 20.11.2023]. Dostupný na WWW: http://www.demografie.info/?cz_detail_clanku&artclID=613

NEUVEDENO, Neuvedeno. *Statistika populace* [online]. [cit. 20.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.scb.se/en/BE0101-en# Tablesandgraphs> *Demografie Evropy Vizualizace statistik 2021* [online], 2021. [cit. 2024-04-10]. Dostupné z: https://www.czso.cz/staticke/cz/app_estat/demografie_evropy_2021/CZ_CS_demography_final_core/CZ_CS_demography_final_core/img/pdf/Demography-InteractivePublication-2021_cs.pdf?lang=cs

BRUNER, Štěpán a kol. *Lotyšsko se vylidňuje. Emigranti návrat domů neplánují* [online]. [cit. 11.11.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.e15.cz/zahranicni/lotyssko-se-vylidnuje-emigranti-navrat-domu-neplanuji-1291857>

8. Přílohy

adam.jelinek01@seznam.cz

16. 8. 2023, 12:22

Komu: ESTAT-INSTITUTIONAL-SUPPORT@ec.europa.eu

dotaz

Hello,

I would like to ask if accurate migration data is available or if it can be purchased. I would like to write a bachelor thesis on migration and population movement in Europe, so far I have only found freely available databases on individual countries in Europe, but I don't know how accurate they are. I have also encountered that individual data series are missing data for selected years. Therefore, I would like to get the data as accurate as possible so that I can use it for my work and draw the most accurate conclusions.

Thank you for your willingness and your time.

Sincerely, Adam Jelinek,
student of University of South Bohemia

odpověď

ESTAT-USER-SUPPORT@ec.europa.eu ESTAT-USER-SUPPORT@ec.europa.eu

21. 8. 2023, 15:06

Komu: adam.jelinek01@seznam.cz

[Přejít na přílohy](#)

RE: ESTA59917: dotaz

Dear Adam,

Thank you for your message and for visiting Eurostat.

Eurostat's mission is to provide **high quality** statistics and data on Europe.

High quality European statistics are especially valuable in a world with distorted facts and fake news. All information on data quality is available at [Overview - Quality - Eurostat \(europa.eu\)](#)

[Eurostat has a policy of encouraging free re-use of its data, both for non-commercial and commercial purposes.](#) All statistical data, metadata, content of web pages or other dissemination tools, official publications and other documents published on its website, **with some exceptions**, can be reused without any payment or written licence provided that:

- the source is indicated as Eurostat;
- when re-use involves modifications to the data or text, this must be stated clearly to the end user of the information.